

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:14, Sayı:353, 11 Mayıs 1988

İŞÇİNİN SESİ

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

1 Mayıs'ta yasakları yırttık attık, yarın düzeni parça parça edeceğiz!

TEK UMUT İŞÇİ SINIFI TEK YOL DEVRİM

Sendikal birliğini Türk-İş'te pekiştirmekte olan işçi sınıfının yükselttiği demokrasi savaşımı, yüzbinleri, milyonları *kavgaya uyandırıyor.* Emekçi yığınlar, işçi mitinglerine katılıyor, slogan atan işçileri coşkuyla alkışlıyor.

1 Mayıs 1988, sınıf savaşımında yeni bir dönüm noktası oldu. İşçi sınıfı burjuvazinin yasağını kırdı. Burjuva saflarda panik ve iç çekişme yeni bir boyuta sıçradı.

İşçiler yasakları kırıyor, milyonları kavgaya uyandırıyor

1 Mayıs günü, işçiler, savaşım coşkularını, kararlılıklarını gösterdiler. Fabrika ve gecekondulardan kopup gelen binlerce devrimci işçi, burjuvazinin yasaklarını, polis kordonlarını hiçe saydı. Sabahın erken saatlerinden itibaren Taksim meydanına çıkan yollarda toplandı. Partimiz militanlarının da bulunduğu topluluk, sloganlar atarak, marşlar söyleyerek, Taksim'e doğru korsan yürüyüşe geçti, polisle çatıştı. Belki bu kez, Taksim alanı zaptedilemedi ama, 1 Mayıs yığınsal olarak, Taksim'e yönelik *sokak gösterileri* içinde kutlandı. Bu beşbin işçi devrimcinin, 1 Mayıs eyleminde, milyonların gerçek çıkarları yankılandı.

İşçi sınıfı, bir yandan 1 Mayıs yasağını kırarak, savaşımı bir üst düzeye sıçrattı. Öte yandan, greve çıkan işçi sayısında, son haftalarda önemli artışlar oldu. Bugün, Lassa'dan Sasa'ya dek binlerce işçi grevdedir. Grevci işçilerin sayısı önümüzdeki haftalarda başlaması olası grevlerle daha da artabilir.

Ancak, ne denli yığınsal olursa olsun grevler bile, bugün, sınıf savaşımının ulaştığı keskinlik düzeyini anlatmada yetersiz kalmaktadır. Bugün artık en önemli gösterge, ülke çapında ne kadar işçinin sokakları, alanları doldurduğu, fabrikalardan boşalan işçilerin kaç korsan miting, yürüyüş yaptığı, işçi sınıfından yükselen kavga ışınlarının öteki ezilen ve sömürülen emekçi yığınlarını ne ölçüde sokağa döktüğüdür.

Ortam, bu açıdan, güzel günlerin müjdesini vermektedir. Kentte üretimi durduran dokumacıdan, polisle boğaz boğaza kavgaya giren gecekonduludan, okul işgaline girişen üniversite öğrencisine, kap kacağını eline alıp yürüyüşlerde slogan haykıran ev kadınından, cezaevi önlerinde polis ve jandarmaya meydan okuyan tutuklu yakınına, Özal'ın ve bakanlarının suratına öfkeyle tüküren kır emekçisine kadar milyonlarca insan ayağa kalkıyor.

Öfkesi burnundan fışkıran halk, Özal'ı Ankara'da Aşıklar Şöleni'nde, onun bakanlarını da, Van'da, Sivas'ta, Urfa'da, Gürpınar'da, Adana'da, Elazığ'da, Mersin'de, Kayseri'de, Niğde'de, Bingöl'de, Kozan'da, Anamur'da, Erdemli'de, velhasıl gittikleri her yerde yuhalıyor. Suratlarına tükürüyor. Özal'ın, eşine ender rastlanabilecek bir yüzsüzlükle, bu tükürüklere "yarabbi şükür" demesi halkı daha da öfkelendiriyor.

Bu gelişmede, Türk-İş'in miting ve yürüyüşlerinin büyük rolü vardır. Sendikal birliğini Türk-İş'te pekiştirmekte olan işçi sınıfının yükselttiği demokrasi savaşımı, yüzbinleri, milyonları *kavgaya uyandırıyor.* Emekçi yığınlar, işçi mitinglerine katılıyor, slogan atan işçileri coşkuyla alkışlıyor. Özal'ı öfkeyle karşılayan halk, sosyal demokrasinin uyuşuk, korkak ve sinsi özelliğini her geçen gün daha iyi görüyor ve işçi sınıfının kendisine önderlik etmesini istiyor.

İşçi sınıfının ileriye doğru attığı her kararlı adım, burjuvazinin boynundaki cendereyi biraz daha sıkıyor.

Demirel ezilenlerin değil, ezenlerin sesidir.

Burjuvazi cenderededir. Bir yanda işçinin yükselen savaşımı vardır. Öte yanda ise, emperyalistleşememenin, başta tekstil sektörü olmak üzere, ekonominin tümünde azdırdığı sorunlar birbiri ardısıra yığılıyor.

Türk-İş'in, yemek boykotu, Adana ve Sakarya mitingleriyle yükselttiği kavga, tüm yoksul halkın beklentilerine tercüman olurken, burjuvaziyi iyice bunalttı. Ancak, burjuvazi, Türk-İş eylemlerinin, 1 Mayıs öncesinde, "ramazan" nedeniyle tatil edilmesiyle birlikte ortaya çıkan boşluktan, kısa ve geçici bir süre için de olsa, kendisini toparlamak üzere yararlanmaya çabaladı. Örneğin Demirel, işçi sınıfının emekçi yığınlar arasındaki etkinliğini kırmak amacıyla, yığınsal toplantılara hız verdi.

Demirel, konuşmalarında, öfke içinde sokakları dolduran onbinlerce insana, kendisini bir "umut" olarak kabul ettirmeye çalışıyor. Bunu da, yoksul yığınların Özallara, Evrenlere, genelde düzene karşı öfkesinin en çok biriktiği sorunlar üstünde demagoji yaparak, "sizi sıkıntıdan biz çıkartacağız", "çare biziz, sizi bizden başka kimse kurtaramaz", "biz sizin avukatınız, bizim sesimiz sizin sesiniz" türünden sloganlarla, "sol" görünerek gerçekleştirmeye çabalıyor. İşçi ve emekçilerin kinle baktığı cumhurbaşkanına, işçi eylemleriyle zaten lime lime edilmiş olan anayasaya, vb. "çatıyor".

Toplantılarda yoksul yığınların karşısında bol keseden atıp tutan Demirel, aslında, "ülke daha ileri siyasi istikrarsızlığa sürüklenmeden", meselelerin ele alınıp(!) düşünülmesini istiyor. Burada, "siyasal istikrarsızlık"la işçi sınıfının savaşımı yükseltmesini, "meseleleri ele almak"la da, burjuva hegemonyasını korumanın yollarını bulmayı kastediyor. Denizli il kongresinde yaptığı konuşmada, "sosyal bunalımlarda fukaraya çok şey olmaz, olan yine zenginlere olur, Doktor Jivago'yu unutmayın" şeklindeki sözlerle, burjuvaziye Ekim Devrimi'ni hatırlatıyor, işçi sınıfının devrimci gazabı engellenmezse, burjuvazinin başına gelecekleri anlatıyor.

Türk-İş eylemlerinin bir anlık duraklamasını fırsat bilerek "öne atılan" Demirel'in özlem ve beklentileriyle, emekçi halk yığınlarının özlem ve beklentileri arasında *hiçbir ortaklık yoktur.* Demirel, ezilen halk yığınlarının sesi *değil*, ezenlerin sesidir. Elindeki işçi, devrimci kanı daha kurumamış olan bir sınıf düşmanımızdır. Misyonu, itibarı çöken ANAP'tan boşalacağını düşündüğü yeri doldurmaya çalışmaktır.

Devrimin seli her türlü seti yıkıp geçecektir.

Emekçi halktaki öfke ve eylem potansiyelinin, "bir seddin arkasına birikmiş su gibi" olduğunu söyleyen Demirel'in görevi, şimdi, tam da bu settin yıkılmasını, *önlemek*, toplumsal buharın burjuva kanala akmasını sağlamaktır. Bunu, aşağıda yazısından uzunca bir alıntı yaptığımız Rauf Tamer şu sözlerle anlatıyor:

"*Kalabalıklar*, ne fotoğraf karesine sığıyor, ne ekrana...

"(...)

"Demirel'den rahatsız olmak niye?

"Özellikle ANAP'lılara söylüyorum bunu.

"Şükredin ki, bu kalabalıkları toplayan -*bizatihi* -Demirel'dir...

"(...)

"Referansı olan, milletten def'alarca bonservis almış bir lider.

"Peki, şu ara ya *maceracı-demagog* biri çıkıp da' kitleleri peşine o taksaydı, ne olurdu?"

"Ya *ne idüğü belirsiz* birinin arkasına düşseydi halk yığınları?

"Ne olurdu o zaman?

"Düşünün ki, *ortam*, buna çok müsaitti.

"*Yandım Allah* diyen çileli Türk insanını, sokaklara dökmek çok kolaydı.

kilitliyor.

"Sonra da diyor ki:

" '-*Kıpırdamayın.* Oturduğunuz *yerde oturun. Bekleyin.'* "

"(...)

"Bu bakımdan Demirel, *taşkın bir selin önüne dikilmiş*, kuvvetli bir baraj gibidir.

"Çekilse, ortalığı belki su basacak.

"(...)

"Başbakan'ın sık sık yolu kesilip *"açız"*diye bağırıldığı bir ülkede, sol taraftan biri çıkar, ortalığın tozunu attırabilirdi...

"*Oysa Demirel, bir tutanı önlemektedir.*" (*Tercüman*, 27 Nisan 1988)

Bir kez, Rauf Tamer'in yazdıkları, genelde burjuva muhalefetin, özelde Demirel ve partisinin sınıf savaşımında işlevi konusunda, kuşkuya yer bırakmayacak ölçüde açık, sergileyici ve öğreticidir.

İkincisi, Rauf Tamer'in satırları, burjuvazinin, emekçi yığınların işçi sınıfının hegemonyasında devrime ilerleyeceğinden nasıl ölesiye korktuğunu açığa vuruyor.

Üçüncüsü ve en önemlisi, burjuvazi, "yangını söndürmeye geliyoruz" nutukları atan Demirel'in ön plana çıkma çabalarına fazla sevinmesin. Çünkü, sınıf savaşımının, işçi, emekçi yığınların görece ve mutlak yoksullaşmasıyla beslenen sel suları, burjuva barajı çok çabuk dolduruyor, demagojileri çok çabuk eskitiyor. Şimdi eli kanlı Demirel'i bile "sol" görünmeye zorlayan yığınlar, gerçek sola daha fazla yakınlaşacak, komünizmle buluşacaktır.

Ordularını da parçalayıp devrime yürüyeceğiz

İşçi sınıfının, emekçi yığınlara önderlik ederek yürümesi, burjuvaziyi tam bir paniğe sürüklüyor. İş çevreleri, "istikrar" sözünü dillerinden düşürmüyorlar. ABD yetkilileri bile, Türkiye'ye gelip, "Özal giderse ne olur" diye sorma ihtiyacını duyuyorlar.

Bu arada, kısmen burjuvazi içi kan davasından, ama asıl olarak, "ya Demirel de beceremezse" kaygusuyla, bir "askeri müdahale" tartışması başlatıldı. TBMM başkanı, yabancı gazetecilere verdiği bir demeçte, "ordu, müdahaleleri, demokratik müesseseleri korumak için yapar" dedi. Ardından Evren, TBMM başkanı Akbulut'u eleştiren Demirel'e "yanıt veriyor" havasıyla, aynı konuda bir konuşma yaptı ve 12 Eylül öncesi devrimci durumdan söz ederek şunları söyledi:

"Türkiye aynı durumla karşı karşıya gelirse, bundan kurtaracak kuvvet yine silahlı kuvvetlerdir."

Evren'in bu sözleri, zaten tedirgin olan burjuvaziyi iyice karıştırdı. İş çevreleri ekonomideki olumsuz etkilerinden söz ederek, tartışmanın *hemen* durdurulmasını istediler. Bu arada, SHP lideri İnönü, şöyle bir demeç verdi:

"Eğer birgün 12 Eylül öncesine benzer bir bunalım çıkarsa, iktidar ile muhalefet *elbirliği yaparak* bu bunalımı aşacaklardır."

İnönü'nün bu sözleri, sosyal demokrasinin işçi sınıfı düşmanı, hain yüzünü bir kez daha yansıttığı için önemlidir.

1 Mayıs günü çevresinde meydana gelen gelişmeler, iktidarın muhalefeti, sağ liberali sol liberali, tutucu ve gericisiyle *tüm* burjuvazinin, işçi sınıfının devrime yürümesine nasıl karşı olduğunu sergiledi. Kursaklarında olup da bir türlü tam söyleyemedikleri düşünceleri kusmalarına yardımcı oldu. Burjuvazinin devrimci durumdan korkusunu, Demirel'i, İnönü'sü ve ordusuyla o ortama hazırlandığını bir kez daha gösterdi.

İşçi sınıfı, yasakları elinin tersiyle iterek 1 Mayıs'ı kutladı. Grev ve gösterilerde, toplumun ezilen kesimlerine kendisinden başka umut olmadığını eylemde gösteriyor. Bütün emekçileri kavgaya uyandırıyor.

İşçi sınıfı, burjuvazinin "orduyu getiririz" yollu tehditlerine de kulak asmıyor. O, burjuva devleti, ordusundan partilerine dek bütün kurumlarıyla *yıkma* savaşında, tek silahın illegal komünist partisi olduğunu yaşamdan öğrenerek ilerliyor. İşçi sınıfı, komünist partisi silahıyla en güçlü orduları bile dağıtacaktır. Bütün emekçi halk adına burjuvaziden hesap soracaktır.

Haydi, yüzbinlerle alanlarda kutlayacağımız 1 Mayıs 1989'a!

Tek silah komünist partisi, tek yol devrim!

Salih Can

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İçimden devrim diye haykırmak geliyor

Yoldaşlar,
Yaklaşık dört haftadır yazamıyorum. Ekonomik sıkıntı belimi büktü. Komünist bilincim olmasa çıldıracağım neredeyse. Bu süreç beni birçok yönde yoğunlaştırdı. Delişmen ama disiplinli bir çalışmayı, TKP'yi özledim. En cahil işçinin bile burjuvaziye karşı olduğunu, çalıştığım işyerinde gözlerimle gördüm.

11 Mart sonrasında, işyerinde yapılan yemek boykotunu, burjuva basın tüm çabalarımıza rağmen haber olarak vermekten korktu. ANKA Ajansı'nın yetkili kişilerine dek ulaştık, ama basın, eyleme yer vermedi.

İşçi kan kusuyordu. Yaşlı bir şoför, öfkeli bir biçimde, yemek yiyenlere "boğazınızda kalsın" diyebiliyordu. Burjuvazinin siyasal örgütlenmeleri, meslek örgütlenmeleri, dernekleri ona karşı görünseler de yine ona hizmet ederler. Küçük burjuvalar ise sallantılı ve kaypak tutumları yüzünden ellerine olanak geçtiğinde, halkın içinden çıkmalarına rağmen, halka karşı durabilirler. Bu bizi yıldırmamalıdır, bize devinim kazandırmalıdır. Yaşamda böyle çelişkiler olmasa bizler sınıf savaşımında ustalaşamayız. Bizler çaresizliği kabullenemeyiz. Yığın örgütlerinde, mücadele bayrağını yükselteceğiz.

İki gündür sendikanın eğitim çalışmalarına katılıyorum. Anlatılanlar bana basit geliyor, ama bazı arkadaşları belli bir düzeye getiriyor. Buna karşılık işçi sınıfının birliğinin önemini kavramayanlar kırıcı tutumlarını ellerinden bırakmıyorlar. Bölücülüğe devam ediyorlar. Eğitim sırasında kendimi tutuyorum. Ne yapmalı diye soranlara "devrim" diye haykırmak geliyor içimden. Komünist ancak işçi sınıfına iyi niyeti gösterir. Bunu temel ilkemiz olarak kabul etmeliyiz.

Evren-Özal ikilisi yığınların önlenemez savaşımını karşısında ne yapacağını şaşırmıştır. Sözde fişlemeyi kaldırmışlar, buna kimse inanmaz. Artık Türk ve Kürt halkları düzenin iğrençliğini biliyor. Ona inanmayanlar, işte ispatı diyor ve grevlere gidiyor. Ankara'nın en işlek bulvarı olan Atatürk Bulvarı'nda grev gömleğini giyiyor. Özal kendi sonunu kendi hazırlıyor.

1 Mayıs 1988'e az kaldı yoldaşlar. Ekmeğimden olacağımı, aç kalacağımı bilsem de bayramımızı kutlayacağım. 1 Mayıs 1988'e MERHABA...

Y.Emre, Ankara

Artık açıklarını kapatamıyorlar

Değerli yoldaşlar, TKP ve yayın organımız olan *İşçinin Sesi*'nde çalışan tüm yoldaşlara başarılar dilerim.

Yayın organımıza, bu yazımda yine Türkiye üzerine olan bilgimi aktarmak istiyorum.

Yoldaşlar,
Hepimizin bildiği ya da günlük gazetelerden okuduğumuz gibi, son zamlar hem işçinin, hem de halkımızın belini büktü. Dolayısıyla, işçi ve emekçi halkımızın sokağa çıkıp, burjuvazinin ağzının payını verme zamanı yaklaştı.

Önceleri ayda bir, iki ayda bir zam gelirken, şu son zamanlarda üstüste gelmeye başladı. Bu şunu da gösteriyor ki burjuvazi, bırakın işçi sınıfını, kendini bile idare edemez hale gelmiştir.

Burjuvazi kendi açıklarını gizleyemeyecek, işçi sınıfımızı daha fazla aldatamayacaktır. Çünkü bu son zamlar bardağı taşıran son damla oldu. İşçi sınıfının, artık burjuvazinin erkini yıkıp kendi erkini kurma zamanı yaklaşıyor.

Yoldaşlar, biz buradaki çalışmalarımızı eskisinden daha iyi bir şekilde sürdürüyoruz. Burada çalışmak da zevkli ama şu anda Türkiye'de, işçi sınıfımızın içinde olmak daha başka bir zevk verirdi.

S. Sezen

Merhaba

Merhaba, merhaba de güneşe ki,
Yarını görelim
Bağır, dağlardan aksetsin ki
Sesini duyalım
Diren ve karşı çık kötüye ki
Yaşadığını bilelim
Savaş bedeninle, fikrinle ki
Gücünle öğünelim
Şev, insanları sev ki
Özlemini hissedelim.

Genco Kıranel

Herbirimiz kendi işimizi düzgün yapalım!

Değerli yoldaşlar,
Sizlere uzun bir süredir böyle bir yazı yazmayı düşünüyordum. Her zaman da düşünmeliyim.

Yoldaşlar, yazımın konusu partili yoldaşların kendi aralarındaki ilişkiler nasıl olmalı?

Değerli yoldaşlar, öyle veya böyle, yoldaşlar, aralarındaki ilişkilerde istemeyerek kırıcı ve dikkatsiz oluyor.

Yoldaşlar, partimizin amacı, partili yoldaşlardan yapılması gereken işleri zorla değil gönüllülük içinde yapılması. Öyle ki bazı yoldaşlar bu durumu böyle düşünmesine rağmen böyle yapmıyor, bu da sempatizan arkadaşlara kötü örnek oluyor.

Yoldaşlar, herbir yoldaşımız kendine verilen görevlerinin dışında diğer yoldaşlara da yardımcı olmalı. Benim görevim bitti, deyip de oturmak veya bırakıp da gitmek olmasın. Böyle yapan yoldaşlarımız var. Boş olsa bile derneğe uğramaz, bir telefon açmaz. Yoldaş ne var ne yok bir iş yapılacak mı demez.

Yoldaşlar, kendi aramızdaki ilişkilerde yoldaşça güven olmalı. Yönetici yoldaşımızın durumunu ve görevlerini göz önünde bulundurarak davranışlarımıza dikkat etmeliyiz. Yoldaşlarımızın bazılarının yaptığı yanlışlıklardan birkaçını yazayım. Tabii, bu yanlışlıklardan birisini de ben yaptım. Geçtiğimiz günlerden bir gün, 8 Mart'la ilgili olarak kollektif bir yazı için bir arkadaşın evinde toplanacaktık. O gün bazı yoldaşların işleri çıktı. Yoldaş, biz iki saat sonra geliriz dedi, ben de bir bayan arkadaşla birlikte gittim. Ama yoldaşlar bazı sorunlardan dolayı geç kaldılar. Ben de bu olaya karşı olarak bir duygu oldu ve istemediğim bazı durumlar oldu.

Yoldaşlar, tabii ki bu durumun böyle olacağını düşünmemişlerdi. Ben durumun böyle olmasına çok üzüldüm. Öyle yapmam gerekiyordu. Çünkü o gittiğimiz evde örgütlü olarak bir tek ben vardım. Oradaki arkadaşlara yoldaşların gecikmelerini hissettirmeden işimizi yapmalıydım. Böyle bir olaydan kendime ders aldım, aynı hataya bir daha düşmemek için büyük bir çaba gösteriyorum.

Yoldaşlar böyle çok hatalar oluyor. Geçen gün, iki yoldaş ceviz kabuğunu doldurmayan bir olaydan tartışmaya girdiler. Bu olay tartışma olmaktan çıktı. Çünkü yoldaşlar tartışmayı iddiaya dönüştürdüler. Böyle yapmalarının doğru olmadığını, tartışmanın dozajını kaçırmamalarını söyledim. Yine de yoldaşlar hiç tartışmayı bırakmadılar.

Yoldaşların birbirlerini çekiştirerek değil tatlı bir şekilde, herhangi bir kişi olarak değil bir parti üyesinin sorumluluğuyla, sadece sözünü davranışını hatalı yönünü eleştirmek yerine olumlu yönleri de ele alarak konuşmaları gerekir.

Yoldaşlar, sekreter yoldaşın verdiği görevleri çekiştirmeden yapmalıyız, yapamayınca başkalarını suçlamamalıyız. Sekreter yoldaşımıza elimizden geldikçe vakit buldukça angarya iş yaptırmamalıyız. Herbirimiz kendi işimizi düzgün olarak yapmadığımız zaman, yoldaş bizim yapmamız gereken işlerle uğraşıyor. Bu doğru değildir.

Sekreter yoldaşın verdiği görevlerde daha önce çalışan yoldaşların yeni başlayan yoldaşa yardımcı olması gerekir. Görev alan yoldaşın, sekreterin verdiği görevleri, "neden bana veriyorsun, daha önce bu işi yapan yoldaş ne yapacak" diyerek karşılaması doğru değildir.

Örgütün içinde sen ben davası yoktur, olmaz. Eğer böyle bir düşünce varsa, bu, yoldaşların kendilerini yeterince geliştiremediklerini, ideolojik yetişkinliklerinin az olduğunu gösterir.

Biz, sempatizanlara, görevlerimizi severek, içten yaparak iyi örnek oluruz. Ve onları olumlu yönde etkileriz.

Yoldaşlar. Nerede olurlarsa olsunlar, yoldaşların, her zaman her yerde partiyi ve yoldaşlarını koruması, hatalarını eleştirmesi görevdir. Eğer yoldaşının hatalarını görüp de görmezlikten gelirse bu doğru olmaz. Hepimizin temel görevlerinden birisi, eleştiri ve özeleştiridir. Bunu hakkıyla yerine getirmeyi öğreniyoruz, öğreneceğiz.

Yaşasın partimiz.
TKP illegal ve özgürdür.
Yaşasın işçi sınıfı.

Zehra Yener, Paris

Partizanlar! Sempatizanlar! 12. Özveri Taarruzu'nda hepimize başarılar!

Partimizin, yurtdışı örgütleri için erken başlattığı 12.Özveri Taarruzu, büyük bir hızla ve başarıyla sürüyor.

Taarruzun başlaması üzerinden henüz dört hafta geçtiği halde, ihtiyaç duyulan miktarın yarısından çoğu, hem de nakit olarak toplanmış bulunuyor. Bu, bugüne kadar, hedefine doğru en hızlı ilerleyen taarruzdur. Partizan yoldaşlarımız, partinin karşılaştığı parasal sorunu, özveri rekorları kırarak çözüyorlar.

Ancak, hedeflerin hepsi, aşılarak toplansa da, genel hedef yine eksik kalıyor. Bu nedenle, yurtdışındaki tüm sempatizanlarımızı, okuyucularımızı acele katkı yapmaya çağırıyoruz.

Okuyucu yoldaşlarımızdan, abone ödemelerini hemen yollamalarını, ayrıca Türkiye dağıtımı için posta katkısında bulunmalarını istiyoruz. Ama yalnızca bu kadar değil, taarruz için, ciddi özveriye dayanan katkılarını bekliyoruz.

Türkiye'de yaşam ateşten gömlekken, Avrupa'daki para birimlerinin Türk lirası karşılığı ise giderek artarken, parasal sorunun çözümünde en büyük pay, yalnızca taarruz sırasında değil, her zaman, ağırlığıyla Avrupa'daki yoldaşlarımıza, sempatizanlarımıza düşecektir. Ama şimdi özel bir durum da var. 12.Özveri Taarruzu erken başlatıldı.

Devrimci savaşım, devrimci özveri üstünde yükselir. Devrimci görüşleri olan okuyucularımızdan, devrimci özveri yapmalarını, artan paralarını değil, taarruz için özel olarak artıracakları paraları göndermelerini istiyoruz.

İşçinin Sesi

Okurlarımıza duyuru

Değerli *İşçinin Sesi* okurları,
Gazetemizin, 15 sterlin olan Türkiye dışı abone bedelini, bu sayımızdan itibaren, yeni bir sınıflandırma yaparak değiştiriyoruz.

Son yıllarda, abone sayısında olduğu kadar, uluslararası posta taşıma ve baskı masraflarında da artışlar oldu. Öyle ki, örneğin Avustralya için yaptığımız posta masrafı, abone bedelini aşar duruma geldi. Bunun önüne geçmek için abone koşullarını yeniden düzenledik.

Yeni düzenlemeye göre yıllık ve altı aylık abone bedelleri şöyledir:

BÖLGE	YILLIK	6 AYLIK
İngiltere	20 Sterlin	10 Sterlin
Avrupa	22 Sterlin	11 Sterlin
Ortadoğu	40 Sterlin	20 Sterlin
K. Amerika	40 Sterlin	20 Sterlin
Avustralya	48 Sterlin	24 Sterlin

Yeni abone koşulları 353. sayımızdan itibaren geçerli olacak, eski abonelerimiz, abonelikleri bitene kadar yeni düzenlemeden etkilenmeyecekler.

FENNER BROCKWAY 1888-1988

İTİB'in Onur Başkanı Lord Fenner Brockway'i 22 Nisan'da yitirdik.

Yaşamı boyunca sömürgeciliğe, emperyalizme karşı kararlı savaşım veren İTİB Onur Başkanı, I. Dünya Savaşı'na karşı çıktığı için üç yıl kürek mahkumu olmuştu.

99 yaşında aramızdan ayrılan bu inançlı yoldaşımızı saygı ve sevgiyle anıyoruz.

BİLDİRİ

TKP İstanbul Bölge Komitesi'nden Netaş işçilerine:

T hditleri fırsata d"nüştürelim

Değerli Netaş işçileri,
286 işçi arkadaşınızın tensikata uğramasının, Netaş'taki en büyük tensikatın sonrasında işçinin üzerindeki baskılar artıyor. Otomobil-İş merkez yönetiminin sessizliği, pasifliği bu baskıların daha da ağırlaşmasına yol açıyor.

Sizler geçmişte grevinizle işçi hareketine çok önemli bir dönemeç yaşattınız. Geçen tensikattaki fabrika işgaliniz gene bir köşe taşı oldu. Otomobil-İş merkez yönetiminin hiç beklemediği çıkış, en çok onları şaşırttı. Direnişi desteklemek zorunda kaldılar. Ancak onu yasal sınırlar, liberal burjuvazinin, SHP'nin kabul sınırları içine hapsettiler. Direnişi böyle güdükleştirdikten sonra da kırdılar.

Sendikanızın merkez yöneticileri son tensikat günü işçinin tepkisinden korkup kayboldular. Bu tensikatın yanıtsız kalmasının nedeni, oportünist-sosyal demokrat karması merkez yönetimin işçiyi adım adım pasifize etmesi, işveren karşısında yalnız bırakmasıdır.

İşçi arkadaşlar,
İşverenin baskılarına, sendikanın kaypaklığına, belkemiksizliğine karşı, Netaş volkanı gene püskürecektir. Eski direnişten ileri bir direniş koyacaktır. Bu kez direnişi sendikal, yasal sınırlar içine hapsetmeye karşı uyanık olalım. İleriye hazırlık olarak bir *direniş komitesi* kuralım. Gelecek direnişte, şimdiden, her yöntemi kullanmaya hazırlanalım.

İşçi arkadaşlar,
Yaşadığımız son iki tensikatta işçi hareketinin tümüne öğretici deneyler kazandırdınız. Tensikatların nedeni Netaş, Teletaş, Siemens arasındaki rekabetin hükümetçe kışkırtılması ve bunun işçiye yansıtılmasıdır. Gelişen teknoloji gereği fabrikanızda yeni robotlar kullanılmaya başlanmasıdır. İşçi sınıfı üretimde robotların kullanılmasına karşı değildir. Ancak bunun işsizliğe yol açmasına karşıdır.

İşçi sınıfının savaşımı, bu üç firmada sendikal örgütlenmeyi ve iş haftasının 35 saate düşürülmesini zorunlu kılıyor. Sizler sendikal birliğin gerekliliğini bu iki noktada hergün yaşıyorsunuz. Biliyorsunuz ki 35 saatlik iş haftası savaşımı, ancak Türk-İş'te sağlanan sendikal birliğin, sendikal demokrasi ve militan eylem temeline oturması yolundan ilerleyebilir.

Oysa sendikanızın merkez yönetimi, sendikal birlik konusundaki kongre ve temsilciler meclisi kararlarını uygulamayarak disiplinsizlik yapmaktadır. Gerekçe olarak da "önce işkolumuzda en büyük sendika olalım, sonra Türk-İş'e katılalım, yoksa Türk Metal bizi yutar" demektedir.

Sizler de biliyorsunuz ki, bugün sendika değiştirmek, en az üç ay sendikasız kalmak, yıllarca yetki itirazlarıyla burjuvazinin mahkeme kapılarında sürünmek demektir. İleri işçilerin kıyıma uğratılması, ekonomik-sendikal haklarımızın gerilemesi demektir. Bunlardan dolayı işçi sınıfımız, sınıf sağduyusuyla sendika değiştirmeye yanaşmıyor. Büyük sendikalara yöneliyor. Çünkü sendika değiştirmeye harcayacağı enerjinin yüzde biriyle Türk Metal'i, Türk-İş'i adam eder. Kalanıyla da devrim yapar.

Otomobil-İş merkez yöneticilerinin devrim kaçkını bu tutumunun yanında, ileri işçilerden haklı bir kuşkuya dayanan şöyle bir gerekçe gelmektedir: "Türk Metal yönetimi sınıf bilinçli işçileri, işverenle uzlaşarak işten attırır. Kıyıma uğrarız."

Türk Metal yönetiminin azılı gerici olduğu, işverenle uzlaşarak geçmişte işçi attırdığı bir gerçektir. Ancak bugün tabanın baskısı karşısında aynı şeyi yapması epey zordur. Tabanın baskısıyla yapmak zorunda kaldığı sözde militan çıkışlar buna örnektir.

Bu arkadaşların unuttuğu nokta esas kıyımın Otomobil-İş'te yaşandığıdır. Hem de yanlış bir yolda, yanlış amaçlar uğruna. Eski Maden-İş'ten Türk Metal'e geçen yerlerde korkulan kıyım olmadı. Ama Otomobil-İş'e geçen yerlerde 5000 işçi kıyıma uğradı. Bu kıyımın nedeni de sendikal bölünmüşlüğün getirdiği güçsüzlük ve sendika merkez yönetiminin oportünist tutumudur.

Türk Metal'e gidilirse bazılarımız işten atılabilir. Ancak bu doğru bir yolda, doğru amaçlar uğruna bizim açımızdan yapılmış bir özveri olacaktır. Kaldı ki bu büyük olasılıkla hiç olmayacaktır. Eğer olursa da, bugün Otomobil-İş'te yaşanan kıyımın yanında hiç kalır.

O zaman işi neden zora sokalım. Türk Metal'e katılalım. Türk Metal'i de, Türk-İş'i de değiştirelim. Sınıf sendikacılığı bayrağını oralara dikelim.

İşçi arkadaşlar,
Netaş işçileri, Türk Metal'e Otomobil-İş'in tümünü sürükleyebilir. Otomobil-İş'in katıldığı Türk Metal bambaşka bir Türk Metal olur. Bu katılımın olumlu etkisi yalnızca TürkMetal'de değil, tüm Türk-İş'te duyulur. Size yönelen tehditleri fırsata dönüştürmenin yolu budur.

Omuzlarınızda böyle bir tarihsel görev var. Otomobil-İş'i Türk Metal'e katmanın kaldıracı bugün Netaş işçisidir. Teletaş'ı, Siemens'i de Türk Metal'de örgütleyin. Tabanın söz ve karar sahibi olmasını Türk Metal'de gerçekleştirin. 35 saatlik iş haftası istemini yükseltin.

Haydi hep birlikte Türk Metal'e!
Türk Metal'i sınıf sendikası yapalım!
35 saatlik iş haftası için ileri!

Türkiye Komünist Partisi
İstanbul Bölge Komitesi

İşçi sınıfı geleceği kurma savaşında hızla ilerlerken, buna ayak uyduramayanlar tökezleyip dökülüyorlar

İşçi geliyor baştan, tüm Anadolu'dan, savaştan

Burjuvazinin ve küçük burjuva sollarının işçi sınıfının birliğini bozma girişimleri şimdilik sökmedi. Ama bunlar bu "tarihsel" görevlerinden vazgeçmiş değiller. Paslanmış tüfekleriyle, geleneksel bozguncu tutumlarıyla her fırsatta işçilerin birliğini bozucu girişimlerini ikide bir ortaya sürmektedirler.

Sendikal birlik ve militanlık birlikte gelişiyor

İşçiler Türk-İş'i daha aktif, militan sınıf sendikacılığı geleneğine doğru iterken, sınıfın sendikal birliğini de gözbebekleri gibi koruyacaklarını her eylemde yansıtıyorlar.

daha militan ve yığınsal eylemlere hazırlanıyorlar.

Hemen hemen her fabrikanın işçileri, daha militan ve yığınsal eylem gerekliliğini dilden düşürmüyorlar. Sendikaların, tabanın bu bilinçli savaşımında üstlerine düşeni yerine getirmeleri gerektiğini, bu doğrultuda hareket etmelerinin nesnelliğini dile getiriyorlar.

Bu konuda sendikacılar da görüşlerini dile getiriyorlar.

Petrol-İş başkanı Münir Ceylan:

"1987'de başlayan grevler kısıtlı olan hakları zorladı, Çdemokratik kazanımın yolu mücadeleden geçer' inancı kafalara yerleşti. Katılımın sürekli artması bu inancın en güzel kanıtı."

Harb-İş sendikası başkanı Kenan Durukan:

"Hükümet sendikacılara horoz şekeri verdi susturdu, dedirtmemeliyiz. Böyle olursa sendikacılarla işçilerin arası açılır ve yeni hareketler doğar."

Basın-İş sendikası başkanı Ali Ekber Güvenç:

"Anayasadan başlamayan, hak grevini kapsamayan değişikliklere evet diyenler koltuklarında yirmi dört saat dahi oturamazlar, işçiler onların başını yer."

Ağaç-İş sendikası başkanı Güral Erçakır:

"Sendikacılarda bir yumuşama olursa, eminim işçiler devam eder."

Laspetkim-İş sendikası başkanı Vahdettin Karabay:

"İşçiler yaşanan olaylara bakarak gücün kendilerinde olduğuna inandılar."

İşçi artık başkaldırdı

İşçiler geleceği kurma savaşımında hızla ilerliyorlar. 12 Eylül'ün getirdiği ve bu ilerlemeye engel olmak isteyen tüm antidemokratik yasaları da tarihin çöplüğüne ata ata yürüyorlar. Tabii, işçi sınıfının birliğini bozma çabaları içinde olanlar bu ilerlemeye ayak uyduramıyor, tökezleyip düşüyorlar. Bunlara en güzel örnek, Abdullah Baştürk'tür. Baştürk, 1 Mayıs'ı kutlamak için toplanan yığınların önünde Taksim'e yürümekten korktu. Taksiyle gitti. Sendikacılar ve işçiler de "Abdullah Baştürk'ü tanımıyoruz" dediler.

İşçi sınıfı "genel grev" diyerek geliyor. Boş da söylemiyor. Eylemler mayıs ayından itibaren daha da büyük bir hızla yükselmeye başlayacak. Kamu sektöründe ikiyüz bin, özel sektörde üçyüz bin olmak üzere beşyüz bin işçi toplu sözleşme masasına oturmayı bekliyor. 1988 yılının daha ilk üç ayı sonunda grevde kaybedilen işgünü sayısı 125 bini geçti. Başkaldırılar ise polisin, yasaların her türlü engellemesine karşın, giderek yükseliyor.

Beş çimento fabrikası greve çıktı. Bolu çimento fabrikası işçileri 19 Nisan 1988 günü sabah 7.30'da fabrika önünde toplanarak sloganlar attılar. "İşçiden aldılar davulcuya verdiler" diye bağırdılar.

Aynı gün, Adana çimento fabrikasında, 760 işçi fabrika önünde toplandı. Sloganlar atarak grev pankartını fabrika önüne çekti, şalteri indirip greve çıktı.

Son olarak, özel sektörün en büyük işyeri olarak bilinen Sasa'da, Petrol-İş üyesi 3400 işçi mayıs başında grev gömleğini giydi.

Bu arada, Tezkoop-İş'in Emek İnşaat'ta, Çimse-İş'in 5 çimento fabrikasındaki grevleri, anlaşmaya varılması üzerine sona erdi.

İzmit'in Yarımca bölgesindeki seramik fabrikasının 800 işçisi ise, servis otobüslerinden Yarpet kavşağında E-5 yoluna inerek, birbuçuk kilometre uzaktaki fabrikaya protesto gösterisi yaparak yürüdüler.

İzmir anakent belediyesinde çalışan 8 bin 500 işçi, toplu sözleşmenin uyuşmazlığa girmesinden dolayı belediyeyi protesto etmek için topluca saçlarını kestirdiler. "Saçımızı kestik ama umudumuzu kesmedik" dediler.

ECA Valfsel'de ücretlerin ödenmemesine ve 23 işçinin işten çıkarılmasına karşılık işçiler işbaşı yapmama eylemine geçtiler. İş güvencesi sağlanana, atılan işçi arkadaşları geri işe alınana ve ücretler ödenene kadar iş bırakma eylemlerini sürdüreceklerini söylediler. İşveren bunu, bütün işçileri işten çıkartarak yanıtladı. Kavga sürüyor.

Her yer kaynıyor

Yalnızca fabrikalarda değil gecekondularda, cezaevlerinde de burjuvaziye karşı savaşım yükseliyor.

Kartal Yakacık mahallesinin çöplük mevkiinde kurulan 2 bine yakın gecekonduya, Kartal yıkım ekipleri kalabalık bir çevik kuvvet öncülüğünde saldırıya geçtiler. Gecekondu sakinleri, çevik kuvvete ve yıkımcılara karşı taş ve sopalarla direndiler. Yıkılan gecekondularının yerine hemen yenilerini yaptılar. Onlar da yıkıldı. Bir daha yaptılar. Öfke biriktirerek, savaşım kararlılıklarını artırarak kavgayı yükseltiyorlar.

Kadıköy Salıpazarı'nda, tezgahları pazar sınırının dışına taştığı için kaldırtılan 200 pazarcı, Kadıköy belediye zabıta müdürlüğüne kadar yürüyerek olayı protesto etti. "Ekmeğimizi istiyoruz" diye bağıran ikiyüz pazarcı, tezgahlarını yeniden kurma iznini söke söke aldılar.

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Sevdilli köyünde üç Türk bayrağı gönderlerinden indirildi, ay ve yıldız söküldü ve bayraklar, bu kez kızıl bayrak olarak, tekrar göndere çekildi.

Çanakkale E tipi cezaevinde, geçtiğimiz günlerde sona eren açlık grevinde, devrimci tutukluların eylemini desteklemek için toplanan 50 kişilik kadın gurubu, cezaevini saatlerce işgal ettiler. Savcı Ertem Türker, "burasını terkedin, gerekirse zor kullanırız" deyince, "elinizden geleni yapın" karşılığını aldı.

TAYAD üyesi iki anne, Sinop cezaevinde ölüm orucunda olan oğullarının savaşımını desteklemek için Taksim anıtına kendilerini zincirleyerek, cezaevlerindeki uygulamayı protesto etmek istediler. Polislerin müdahalesi sonucu engellenen iki anne savcılığa verildi. Ama kararlılıkları gerilemedi.

Öfke ve hınç dolu halk yığınlarının kararlılıkları, gerilemek ne kelime, ilerliyor. Çünkü emekçi, izilen yığınlar gözlerinin önünde cereyan eden gelişmeyi görüyor, ona umutla bakıyorlar: İşçiler geliyor. İşçi sınıfı, devrim isteğiyle, burjuvazinin üzerine kurşun gibi ağır bir havayı indirerek geliyor.

MehmetErenler

BİLDİRİ

TKP İstanbul Bölge Komitesi'nden İstanbul işçisine:

1 Mayıs'ı yaşatıyoruz, yaşatacağız

İşçiler, emekçiler,
Bu yıl 1 Mayıs bambaşka koşullarda kutlanıyor. Ülkenin her köşesinden kavga sesleri yükseliyor. İşçiler, emekçiler gene meydanları dolduruyorlar. Bugüne dek ülkenin görmediği büyüklükte ve derinlikte bir devrim dalgası dipten kabarıyor.

Finans-oligarşisi, 12 Eylül faşist darbesiyle devrimci durumu bastırdı, ama devrimci durumu yaratan koşulları ortadan kaldıramadı. Türkiye işçi sınıfı, 12 Eylül faşizminin çözülmesi sonrasında, grevlerle, mitinglerle savaşımını yükseltti. Burjuvazi "bunalımı atlatmak istiyorsan emperyalist olacaksın" mantığıyla sürekli çabalıyor. Fakat bu isteğini, işçi sınıfımızın savaşımı ve emperyalist rekabet nedeniyle yerine getiremiyor. Bunalımdan bunalıma koşuyor. Sosyal demokratlar dahil, tüm burjuva seçenekler hızla yıpranıyor. Siyasal gündemi belirlemede insiyatifi elinden kaçırıyor. Hızla yönetememe bunalımına, siyasal bunalıma yuvarlanıyor.

İşçi sınıfımız, emekçi yığınlar bu şekilde yaşamak istemediklerini dile getiriyorlar. Yaşam koşulları alabildiğine ağırlaşıyor. Kısacası ülke hızla devrimci duruma doğru gidiyor.

İşçiler,
Bugün işçi sınıfının hareketi Türk-iş'in içine akıyor. Çok az sayıda ileri işçi Türk-İş dışındaki bağımsız sendikalardadır. Tabandan gelen basınç Türk-İş'i hızla değiştirirken, bu arkadaşların görevi Türk-İş'e girmek, bu değişimi hızlandırmak, sınıf sendikacılığı ilkelerini Türk-İş'e egemen kılmaktır.

1988 1 Mayıs'ı gösteriyor ki, 1 Mayıs'ı aydınlara yönelik protesto metinleriyle değil de, milyonlarla meydanlarda kutlayacaksak, geri işçileri de savaşıma çekmek zorundayız. Ancak Türk-İş'te birleşirsek, 1 Mayıs'ı Türk-İş'e kutlatırşak, 1 Mayıs'ta devleşeceğiz. Öyleyse gelecek 1 Mayıs için hedefimiz bugünden bellidir. Türk-İş'te birliğimizi pekiştireceğiz. Bağımsız sendikaları Türk-İş'e katacağız. Türk-İş'in eylemlerine tüm gücümüzle katılacağız. 22 Mayıs'ta İstanbul mitinginde sesimizi yükselteceğiz. Türk-İş'i *örgüt* olarak savunacağız. Bu, yönetimi desteklemek demek değildir. Ancak yönetimi de tanıyacağız. İdeolojik bir taviz vermeden, komünist kimliğimizi saklamadan, örgütsel disipline uyacağız. Örgütü savunan, ilkeli, disiplinli komünist muhalefet nasıl olurmuş göstereceğiz. Gelecek 1 Mayıs'ı, milyonlarca işçi ve emekçiyle, meydanlarda Türk-İş'e kutlatacağız.

İşçiler, emekçiler, Kürt halkı,
1 Mayıs'ı sınıf savaşının yükselmesinde kaldıraç yapalım. İleri demokratik halk devrimi savaşına bağlayalım. Gorbaçof revizyonizminin yolundan giden TBKP'li resmiler ise devrim hedefini çoktan kaldırdılar. 1 Mayıs'ı, barışçıl, burjuvazinin istikrarını pekiştiren, ağırbaşlı protesto metinleriyle geçiştirmek niyetindedirler. Buna izin vermeyelim. 1 Mayıs'ı militan, yığınsal bir biçimde kutlayalım. İşçinin savaş yumruğunu hem burjuvaziye, hem revizyonistlere vuralım. Kendini oportünizmden, revizyonizmden arındırmış, işçi sınıfının 68 yıllık savaşımının en ileri kazanımlarının, en militan geleneklerinin taşıyıcısı TKP'nin etrafında birleşelim. Devrimi gerçekleştirelim.

Türk-İş'te birleş, 1 Mayıs'ta devleş!
Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!
Yaşasın TKP!

Türkiye Komünist Partisi
İstanbul Bölge Komitesi

1 Mayıs İstanbul'da yığınsal bir korsan mitingle ve çeşitli yerlerde çeşitli eylemlerle kutlandı.
Bu yıl 1 Mayıs alanının dibine geldik, gelecek yıl içindeyiz.

Türk-İş'te birleş!
1 Mayıs 1989'da 1 Mayıs alanında d vl ş!

Koca Türk-İş, yıllardır önemli bir değişim sürecinin içindedir. Bu süreçte, artık Türk-İş'in 1 Mayıs'ta yığınsal eylem düzenlemesi de gündeme gelmiştir. İşçi sınıfımız, bu yıl 1 Mayıs'ta Türk-İş üyesi sendikalarla yasağı kırdı geçti. Gelecek yıl 1 Mayıs alanında Türk-İş'le şahlanacaktır!

İşçi sınıfımız, tüm yasaklamalara, tüm engellemelere rağmen 1 Mayıs'ı İstanbul'da eylemlerle kutladı. Yasakları aştı, sokaklara taştı.

1 Mayıs sabahı erken saatlerde Beyoğlu Caddesi ana baba günü gibiydi. Galatasaray'dan, Tünel'den, İstiklal Caddesi'nden akın akın gelen binlerce kişi İstiklal Caddesi'nde toplandı. Aralarında, 1 Mayıs'ta yürüyüş yapma başvuruları reddedilen sendikacıların, aydınların da bulunduğu kalabalık işçi gurubu, Taksim'e doğru yürümek üzere son hazırlığını yaparken, SHP'nin toplu gösteri istemediği duyuldu.

Otomobil-İş, Petrol-İş, Laspetkim-İş, Kristal-İş ve Deri-İş sendikalarının yöneticileri, SHP'nin bu tutumunu şiddetle protesto ederek, sokakta bekleyen kalabalıkla birleştiler. SHP milletvekilleri yürümekten vazgeçip, taksilere binip 1 Mayıs alanına gittiler ve Taksim anıtına çelenk bıraktılar. Sokaktakiler ise Taksim'e doğru yürüyüşe geçtiler.

1 Mayıs'ta işçinin nabzı Taksim'deki korsan eylemde attı

1 Mayıs alanına doğru yürüyen kalabalık, Emek Sineması sokağına gelince yola çıkarak trafiği kesti. İnsan selinin bir ucu Galatasaray'a kadar ulaşıyordu. Göstericiler "yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs engellenemez", "insanlık onuru işkenceyi yenecektir" sloganlarını atıp marşlar söylediler. Bu arada, TKP İstanbul Bölge Komitesi'nin 1 Mayıs bildirisi de dağıtıldı.

Çok geçmeden burjuvazinin "çevik" kuvveti, barikatlar kurarak, Taksim'e yürüyen binlerce insanın önünü kesti. Kalabalık, buna rağmen ilerlemeye devam etti. "Tek yol devrim" sloganı sokakları çınlattı.

Polisle karşılaştıklarında kol kola giren yürüyüşçüler "ölmek var dönmek yok" diye slogan atmaya başladılar. Polisin yürüyüşçüleri dağıtmak istemesi üzerine herkes yere oturarak direndi. Polis tekmelerle, coplarla kalabalığa saldırdı. Bu sırada binaların balkon ve camlarından yüzlerce insan yürüyüşçüleri alkışlayıp destekledi, polisi yuhaladı. Polis binalara çıkarak yuh çekenlerden bazılarını gözaltına aldı.

Burada yarım saat kadar süren çatışmada slogan atarak dağılan göstericilerden bir gurup İstiklal Caddesi'nde, diğer gurup da Taksim Hastanesi civarında toplanarak 1 Mayıs alanına doğru yeniden yürüyüşe geçti. Yürüyüş kolunu yeniden çeviren çevik kuvvet yürüyüşün dağılmasını istedi.

Göstericiler buna, "tek yol devrim", "faşist polis" gibi sloganlarla yanıt verip yürüyüşe devam ederek, İstiklal Caddesi'nde trafiği kestiler. Ellerine geçirdikleri taş ve odunlarla polise karşı koydular. Polis kalabalık guruplara yanaşmamak için sanki bilinçli bir çaba sarfetti. Ancak, ara sokaklarda tek yakaladıklarını tutukladı. Olayda, 85'e yakın insan tutuklandı.

Olayların bittiği sanılırken, bu kez SHP il merkezi önünde biriken bir gurup "1 Mayıs engellenemez" diye slogan atmaya başladı. Bu grup polisin müdahalesi üzerine SHP binasına girdi.

Taksim meydanı çevresinde yapılan korsan yürüyüşün yanısıra, 1 Mayıs 1977'de şehit edilen 34 kişi Feriköy Mezarlığı'nda, Bayram Eyi adlı, DİSK üyesi işçinin mezarı başında anıldı.

Kadıköy'de de birkaç yüz kişilik bir devrimci gurubu, 1 Mayıs'ı korsan yürüyüşle kutlama girişiminde bulundu. Ayrıca, İstanbul ve öteki bazı kentlerde, çeşitli sol guruplar bombalı pankart, bildiri dağıtma vb. eylemlerle 1 Mayıs'ı kutladılar. 30 Nisan'da Kavacık şantiyesinde dinamitlerin patlamasını, polis, "normal" diye açıklamaya çalıştı.

İzmir'de öğle saatlerinde Konak Çay Bahçesinde toplanan devrimciler, bir basın toplantısı yaparak, "1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu ve bunun engellenemeyeceğini" söylediler. "Yaşasın 1 Mayıs" diye slogan atarak Vilayet binasına yürüdüler, binanın önüne siyah çelenk bırakmak istediler. 33 kişi tutuklandı, daha sonra 22'si serbest bırakıldı.

Ankara'da da Cebeci, Yukarı Ayrancı, Kızılay gibi semtlerde pankartlar asıldı. Adana'da 1 Mayıs kutlayıcıları grevdeki çimento işçilerini ziyaret ettiler. Grevci işçilerle dayanışmayı yükselttiler.

Cezaevindeki devrimciler de 1 Mayıs'ı çeşitli eylemlerle kutladılar. Bu yüzden Malatya cezaevinde kavga çıktı.

1 Mayıs 1988 belki 1 Mayıs

alanında kutlanamadı ama işçinin, düzenlenen yığınsal korsan gösteriyle ve fabrikalardan, evlerin balkonlarından, cezaevlerinden, şantiyelerden her yolla yükselen kararlı sesi burjuvaziye yetti. Artık herkes anladı ki, değil çevik, en çevik kuvvet bile gelse, 1 Mayıs 1989, 1 Mayıs alanında yüzbinlerle kutlanacaktır. Yasak kırılmış, yol açılmıştır.

Burjuvazinin bülbülleri öter 1 Mayıs'ta dertli dertli

Bu 1 Mayıs öncesi sağlı sollu tüm burjuva yazar ve politikacıları, yine 1 Mayıs'ı dillerine dolamadan edemediler. Ama bu günün Türkiye'de kutlanmaması için çeşit çeşit gerekçeler de öne sürdüler.

Turgut Özal, İmren Aykut, 1 Mayıs'ın kanunlarda işçi bayramı olmadığını söylediler. Sanki 1976'larda, kanunlarda işçi bayramı olduğu için kutlanmıştı, sanki böyle bir gereklilik vardı.

Demirel, 1 Mayıs'ın bahar bayramı olarak kutlanmasının "gayet tabii" olduğunu, ama ideolojik amaç taşımaması gerektiğini söyledi.

İnönü, 1 Mayıs'ın kırlara gidilerek kutlanmasından yana. Bu yüzden bir kapalı salon toplantısı bile yapamadılar. Ancak, İnönü Ankara sokaklarında otobüsle dolaşırken rasladığı insanların 1 Mayıs'ını kutladı ve "bugün emeğe saygı, kırlara gitmek ve eğlenmektir" diye konuştu. Başa gelirlerse herhalde 1 Mayıs'ta ne kapalı salon toplantısına, ne de kent meydanlarında mitinge izin vermek istemeyip, yığınları kırlara göndermeye çalışacaklar.

Zavallı sosyal demokrasi, bakışı o kadar dar, evreni o kadar sığ ki, işçileri aldatabilmek için "sol" kılıf altında saklanmayı bile beceremiyor. Bu nedenle de bu misyonun taliplisi oldukça çok.

Laleli'deki binasında bir avuç insanla 1 Mayıs'ı kutlayan Sosyalist Parti'nin başkanı, 1 Mayıs'a yasak konmasından şikayet ederken, "yasak, kanundışı eylem türlerini güçlendiriyor" diyerek burjuvaziye akıl verdi. Kendilerinin, "1 Mayıs'ı kutlamak için hiçbir yasadışı yola başvurmayacaklarını" ilan ederek de güvence verdi. Böylece Sosyalist Parti'nin işçi sınıfına yabancı bir güç olduğu bir kez daha açığa çıktı.

1 Mayıs 1989'da 1 Mayıs alanında Türk-İş'in mitinginde buluşalım

Bu yıl 1 Mayıs'ta Şevket Yılmaz, 1 Mayıs'ı "bu yıl" merkezi olarak kutlayamayacaklarını söylerken, gelecek yıl kutlayacaklarını da söylemiş oldu. Türk-İş üyesi birçok sendika, 1 Mayıs'ın bu yıl da yürüyüş ve mitingle kutlanması için çalıştı.

Koca Türk-İş, yıllardır önemli bir değişim sürecinin içindedir. Bu süreçte, artık Türk-İş'in 1 Mayıs'ta yığınsal eylem düzenlemesi de gündeme gelmiştir. İşçi sınıfımız, bu yıl 1 Mayıs'ta Türk-İş üyesi sendikalarla yasağı kırdı geçti. Gelecek yıl 1 Mayıs alanında Türk-İş'le şahlanacaktır!

Türk-İş'te birleş, 1 Mayıs 1989'da devleş!

Haydi 1 Mayıs 1989'a!

İNGİLTERE

"Türk ordusu Kıbrıs'tan defol" belgisini Kıbrıslı Rumlar da, Türkler de alkışlarla karşıladılar.

Kızıl bayraklar dalgalandı

Dünya işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ı İngiltere'de coşkuyla ve yığınsal olarak kutladık. İngiliz sendikaları arasında 1 Mayıs'ta yürüyüş yapılmasına karşı bir eğilim vardı. Yürüyüşün yapılmasında belirleyici bir rol oynadık.

Sabahları erken saatlerde her gün en az 5 ya da 6 fabrika önüne giderek bildirilerimizi dağıttık. Gazetemiz *İşçinin Sesi*'ni sattık. Öğle paydoslarında yine fabrikaları ziyaret edip arkadaşları 1 Mayıs'a çağırdık. Kahvehaneleri dolaşıp bildiri dağıttık. Akşamları düzenli guruplar halinde evleri ziyaret ettik. 1 Mayıs'ın anlamını ve önemini anlattık. Akşam ziyaretlerinden dönüşlerde gece geç saatlere kadar pankartlarımızı, flamalarımızı yazdık. Türkiyeli ve Kıbrıslı işçilerin bulundukları bölgeleri, yaklaşık 5 km. olan yürüyüş güzergahını afişlerle donattık.

Her hafta sonu rutin olarak yaptığımız pazar satışlarına 1 Mayıs arifesinde kalabalık olarak katıldık. Yanımızda götürdüğümüz teypten devrimci marşlar çaldık. Türkiyelilerin yoğun olarak alışveriş yaptığı süpermarket önünde toplanarak marşlarımızı söyledik. Orada bulunan birçok işçi marşlarımıza eşlik etti.

1 Mayıs sabahı hava yağmurluydu. Buna rağmen katılım çok yüksek oldu. LIB, İTKB, İTÖF, SEK-BİR binaları önünde ve bir de fabrika mahallesinde bekleyen otobüslere binip 1 Mayıs yürüyüşünün başlayacağı alana geldiğimizde henüz hiçbir örgüt gelmemişti. Kızıl çatkılarımızı, kızıl bayraklarımızı alıp beşerli sıralar halinde dizildik. Konuşmaları dinledik, belgilerimizi haykırdık.

Bu yıl İngiltere'de 1 Mayıs Türkiyeli ve Kıbrıslı örgütler açısından oldukça renkliydi. ERNK sempatizanları, Dev-Yol, Dev-Sol, Kurtuluş, Partizan Halkın Kurtuluşu, resmilerin içinde yuvalandığı Halkevi, Türk Eğitim Birliği, Kürdistan İşçi Birliği, ve Kıbrıs Türk Demokrasi Derneği flama açarak yürüyüşe katıldılar.

Yürüyüş boyunca Türkiye'de o gün yapılan eylemler hakkında bilgileri sıcağı sıcağına hoparlörden duyurulду ve coşkuyla karşılandı. Kızıl bayraklarımızı kızıl belgilerimizle dalgalandırdık. "Tek silah parti-tek yol devrim", "demokrasi için tek yol devrim" belgilerimizi coşkuyla yükselttik. "Kürt halkına ayrılma hakkı", "Kürdistan'da soykırıma son", "Biji yek gulan" belgilerine Kürt arkadaşlar da katıldılar. "İşçiler birleşin, 1 Mayıs'ta devleşin" belgisi ana belgilerden biriydi. "Kaçak işçi avına son, hiçbir işçi kaçak değildir" belgileri buradaki işçilerin canalıcı sorunu olan "kaçak"lığa yönelikti. "Zindanları boşaltacağız" belgisini haykırdık. Temmuz ayında Evren'in yapacağı İngiltere ziyareti dolayısıyla "faşist Evren, kovacağız her yerden" belgisini attık. Kıbrıslı Rum ve Türklerin yoğun bulunduğu Haringey bölgesinden geçerken attığımız "Türk ordusu Kıbrıs'tan defol" belgisi yöredeki halk tarafından alkışlandı.

Yürüyüşün bitiş yeri olan ve 1 Mayıs festivalinin yapıldığı Alexandra Palace tepesine geldiğimizde yağmur dinmiş, pırıl pırıl güneş doğmuştu.

Otobüslerle dernek binalarına döndükten sonra, yayın satışlarının yapıldığı salonda kalan yoldaşlarımız masa açıp yayın sattılar. Birleşik resmiler de masa açmışlardı. "Kutlu ve Sargın'a özgürlük" masası.

FRANSA

Yığınsal kutlamaya biz de yığınsal olarak katıldık

Son yılların en güzel 1 Mayıs'ı

Yürüyüş sırasında bizim gurubu diğer guruplardan ayıran güzel birkaç şey vardı. Bunlar da, yürüyüş kolumuzun disiplinli, kıpkızıl ve coşkulu olmasıydı.

Tüm yoldaşların ve işçilerin 1 Mayıs'ını coşkuyla, içten duygularla kutluyorum.

Paris'te yığınsal olarak katıldığımız 1 Mayıs öncesinde bütün yoldaşlar ev ve işyerlerini ziyaret ettiler. Ayrıca, arkadaş çevrelerinin 1 Mayıs'a katılımını sağlamak için çalıştılar. Gelen işçi arkadaşların, kendileriyle birlikte birer arkadaş getirmeleri dikkati çekti.

1 Mayıs gününün sabahı bütün arkadaşlar coşku doluydu. 1 Mayıs alanına gitmeden dört saat önce, bardaktan su boşalırcasına yağmur yağmaya başladı. Akşama kadar yağan yağmura rağmen bizimle yürüyen arkadaşların hiçbirisi yürüyüşü terketmedi.

Yürüyüş sırasında bizim gurubu diğer guruplardan ayıran güzel birkaç şey vardı. Bunlar da yürüyüş kolumuzun disiplinli, kıpkızıl ve coşkulu olmasıydı. Hele Türkiye'nin ortamına uygun devrimci belgilerimiz çok ilgi çekiyordu. Bizimle yürüyen arkadaşlar yürüdükçe daha da coşuyorlardı.

Yağmura rağmen yürüyüşe katılım geneliyle çok oldu. Böylesine güzel 1 Mayıs, Paris'te uzun bir süredir görülmemiş.

Yaşasın 1 Mayıs!

Zehra Yener

BATI BERLİN

Yoğun hazırlık çalışması yürüttük

Enerji doluyduk

Değerli yoldaşlar, bu yılki 1 Mayıs Batı Berlin'de Türkiyeli komünistler ve işçiler tarafından coşkuyla kutlandı.

Bizler TKP Batı Berlin taraftarları olarak hazırlıklara 1 ay önceden başladık. Hemen 1 Mayıs Komitesi oluşturduk. Türkiyeli işçilerin yoğun yaşadığı semtleri "Arkadaş 1 Mayıs'a hazırlanıyor musun?" afişleriyle donattık. Pullama yaptık. Bildiri dağıttık. Ev ziyaretleri de yapıp Türkiyeli işçileri 1 Mayıs'a çağırdık.

Bir sempatizanımızın müzik cihazı hazırlayıp devrimci marşlarla yürüyelim önerisi coşkuyla karşılandı. 1 Mayıs için güzel devrimci bir kaset hazırladık. Yürüyüş sırasında taşıyacağımız flamaları tesbit ettik. Yoğun bir 1 Mayıs çalışması yürüttüdü.

Yürüyüş sabahı kırmızı karanfillerimizi, kırmızı çatkılarımızı taktık. Alana gidene kadar 1 Mayıs marşını söyledik. Yürüyüş sırasında enerji doluyduk. Coşkuluyduk. Sloganlarımız vurucuydu. Hep birden haykırıyorduk.

Yürüyüşün son durağında, a-lana 'en büyük işçiler başka büyük yok' sloganıyla girdik. Daha önce kararlaştırdığımız gibi yayın masamızı açtık. İlgi çoktu. Alanda yaygın bildiri dağıtımı yaptık. Gazetemizi sattık. Tartıştık.

Türkiye'den haberleri ilgiyle izledik. Diğer sol örgütlerden ve Almanlar'dan yayın masamızı çok sayıda kişi ziyaret etti. Resmi sosyal demokratlar çok rahatsızdılar.

1 Mayıs alanında kutlama bittikten sonra yaptığımız 1 Mayıs eğlencesi bize daha çok enerji verdi. Devrimci şarkılar söyledik, fıkralar anlatıldı, şiirler okundu. Bir dahaki 1 Mayıs'a daha sıkı bir şekilde hazırlanmak, ve onu daha yığınsal, coşkulu kutlamak üzere birbirimize söz vererek ayrıldık. Ama enerjimiz hala bitmemişti. Evlere giderken hala türküler söyleniyordu.

Evet, değerli yoldaşlar hep birlikte, yükselen devrimci kavgada 1 Mayıs'ı kutladık. Hiçbir çaba partimizin, işçilerin, Kürt halkının, öğrenci gençliğin burjuvaziye karşı aktif savaşım azmini engelleyemeyecektir.

M. Barış

Saygınlığını hepten kaybeden polis örgütünü şirin göstermekiçin boşuna uğraşıyorlar

Katranı kaynatırsın lur mu şek r

Yoğun kampanyalarla, "polis amca", "emniyet melekleri" imajlarına sarılmaya başlamaları, burjuvazinin polisi şirin gösterme çabalarını anlatıyor. Basın "polisten miniklere yardım", "polisten fakir öğrencilere destek" manşetleriyle bu çabaya katkıda bulunuyor. Ama bütün bunlar boşunadır.

Türkiye'de sınıf savaşımı, her geçen gün hızlanarak yükselirken, işçi emekçi yığınların, öğrencilerin eylemleri "devrimci duruma çeyrek kala"nın habercisi oluyor. Dünün eylemleri bugüne dar geliyor, sınıf mücadelesi engel, sınır tanımıyor. Yığınlar artık güle oynaya kavgaya çıkıyor. 28 Nisan olaylarından, 1 Mayıs çatışmasından içeri alınanların yüzündeki kararlılık, sevinç ve coşku bunun anlatımıdır.

Bu durum burjuvaziyi, onun ikinci "vurucu gücü" polisi hayretten hayrete sürüklüyor.

Halk artık polisi takmıyor

Geçenlerde, İstanbul'da binbeşyüz gecekondunun yıkımında meydana gelen olaylarda, binlerce gecekondulu günlerce polise meydan okudu. Taş sopa ile ona saldırdı.

1 Mayıs günü, İstanbul'da Taksim meydanı çevresinde toplanan işçi devrimciler, sabah 6.30'dan itibaren onları bekleyen, donanımlı, elektrik coplu, vb. "çevik" kuvvetlerle göğüs göğüse kapışmaya girdi. Polislerin saldırıları karşısında kol kola giren yığınlar, saldırıya dövüşerek yanıt verdi.

1 Mayıs öncesinde İstanbul'da, 1980 sonrasının ilk üniversite işgalini gerçekleştiren öğrenciler, önce aralarına sızmış bir sivil polisi ortaya çıkarıp linç edercesine dövdüler, "polis-idare işbirliğine hayır", "polis dışarı" belgilerini haykırdılar. Daha sonra da, işgali kırmak için azgınca saldıran polise saatlerce direndiler. Çıkan çatışmada bir polisi daha dövüp komaya soktular.

Polis, "emniyet meleği" değil burjuvazinin bekçisidir

İşçi emekçi halkın, düzene karşı birikmiş hıncını bu denli net, öfkeli bir biçimde, polisle çatışmaya başlayarak göstermesi, işkenceye, baskı ve zulüme tepkisini artık taş ve sopalarıyla *militanca* dile getirmesi, burjuvaziyi "önlem" almaya zorluyor. Yoğun kampanyalarla, "polis amca", "emniyet melekleri" imajlarına sarılmaya başlamaları, burjuvazinin polisi şirin gösterme çabalarını anlatıyor. Basın "polisten miniklere yardım", "polisten fakir öğrencilere destek" manşetleriyle bu çabaya katkıda bulunuyor.

Burjuvazi şunu kavrayamıyor. Elbisesinin biçimi, rengi, neyi değiştirilirse değiştirilsin, "polis", işçi emekçi yığınların gözünde tek bir anlam taşıyor: Sınıf düşmanının zalim bekçisi! 12 Eylül deneyimi, bunu bilinçlere hiç çıkmamacasına çaktı.

12 Eylül döneminde, işkencelerden geçirilen onbinlerce işçi, emekçi, genç, "polisi" çok yakından gördü, tanıdı. Birçok devrimci işkencelerde katledildi, sakat bırakıldı. Kadınlar, genç kızlar, hasta beyinlere özgü işkence yöntemlerinin deneme tahtası oldular.

Bugün yüzbinlerce, milyonlarca insanın polisin üstüne öfke ve kinle yürümesi hiç garip karşılanabilir mi? "Ayıdan post polisten dost olmaz" sözü, halkın bilincinde polisin tuttuğu yerin güzel bir ifadesidir.

Kısacası, burjuvazi polisi halka şirin göstereyim derken, imkansız bir çaba içindedir.

Polisi güçlendirdiler de ne oldu?

Burjuvazi, 12 Eylül döneminde, devrimci durumda çöken polis teşkilatını adam etmek için çok uğraştı.

Cunta ve ANAP iktidarı döneminde emniyet genel müdürlüğü ve polis örgütünü güçlendirmeye yönelik kapsamlı girişimler, hazırlıklar oldu. Binlerce polis tasfiye edildi. Tepeden tırnağa revizyona sokulan polis örgütünün kadrosu, yüzde 50 artışla, 79 binden 141 bine çıkarıldı. "Sağlam"(!) insanları polis yaptılar. Polis bütçesi yüzde 100 artırıldı. Envai çeşit silah, araç gereç satın alındı. ABD'ye, Almanya ve İngiltere'ye "özel tim" eğitimine adam yollandı. "Çevik" kuvvet kuruldu. Fabrikalar için özel polis kuvvetleri oluşturulup, bankaların önlerine polis kondu. Polis yetki yasası yasası gibi önlemlerle, polis hak ve yetkileri genişletildi. Polise karşı çıkmanın cezası artırıldı.

Bütün bu önlemleri aldılar da ne oldu? Bugün sınıf savaşımı yine yükseliyor. Öfkeli halk yığınları, sayısı, silah olanakları artırılmış polis sürülerine karşı canını dişine takmış *saldırıyor.*

Sınıf savaşımında denge değişmiştir. İşçi sınıfı demokrasi savaşımında başta yürümekte, yoksul yığınları kavgaya uyandırarak ilerlemektedir. Bu ortam, polis örgütünün, ekonomik koşulları zaten hazır olan çöküşünü hızlandırmakta, polisin moralini hızla bozmaktadır.

Polis örgütü daha çok çatırdayacak

Burjuvazi, bütün uğraşına rağmen, polislere "iyice" yaşama olanakları yaratamadı. Bütün halkı etkileyen yoksullaşma sürecini, polisler de yaşıyor. Gecekondularda, evini yıkmaya çalıştığı insanlarla birlikte oturan polis sayısı büyüktür. Hayat pahalılığı, konut sorunu bir yandan, işçi emekçi yığınların karşısında burjuvazinin hem de şamar yiyen maşası olmak öte yandan, polislerde sorunlar yaratıyor.

Emniyetin bekçilerinin cinayete, adam öldürmeye karışmadıkları, gazete manşetlerinden inmedikleri gün hemen hemen olmuyor. Bugün, polis kadrosunun yüzde yirmisinden fazlasının çeşitli disiplin cezalarına çarptırıldığı, çok sayıda polise de işten el çektirilmiş olduğu basında yansıyan verilerdir.

Cinnet geçirerek, karısını komşusunu, çoluğunu çocuğunu öldüren polis sayısı artmaktadır. İntiharlar yaygındır. Kısacası polis örgütünde çok yönlü derin bir huzursuzluk yaşanmaktadır.

İşçi sınıfı, savaşımı yükselttikçe, poliste yeni bir çatlama, yeni bir çöküş kaçınılmaz olacaktır. Öfkeli halk yığınları, "emniyet meleği" gibi sahtekarlıklara kanmadan, verdikleri kavgayı engellemeye kalkan polislere ders verdikçe bu çatlama daha yakına gelecektir.

Saflarımızı sıklaştıralım, Türk-İş'te sendikal birliğimizi pekiştirelim. Düzenin çeperlerini çatır çatır parçalamak üzere savaşkan komünist partisinde saf tutalım.

Olcay Türe

Hava kuvvetlerinden çok sayıda pilot istifa ediyormuş

Pilotlar neden uçuyor?

Pilot istifalarının ardında, büyük olasılıkla, burjuvazi içi kapışmanın hızlanmasına paralel olarak ordu içinde ilerleyen bir çatlak yatıyor. Pilot istifaları, ordu içindeki huzursuzluğun yansıması oluyor.

Türkiye'de sınıf mücadelesinin yükselmesi, bu arada burjuvazinin Ortadoğu'da emperyalist bir savaşa girişme olasılığının belirmesi, burjuvazi içindeki çekişme ve kapışmaları azdırıyor, ilginç gelişmelere yol açıyor.

Cumhuriyet gazetesinin bir haberine göre, son zamanlarda çok sayıda savaş pilotu, hava kuvvetlerinden istifa etti. Çeşitli caydırıcı hukuksal ve ordu içi "disiplin" önlemlerine rağmen, istifa eden pilot subay sayısının 100'e yaklaştığına yer veren gazete, bu konuda genelkurmayın bir açıklamasını yayınlamış.

Genelkurmay Başkanlığı'nın konuyla ilgili açıklamasında, ceviz kabuğunu bile doldurmayacak kadar basit ve yüzeysel gerekçeler getiriliyor. Sanki yeni bir durummuş gibi, savaş pilotluğunun ağır ve yıpratıcı bir meslek olduğu anlatılıyor. Sivil havacılık kuruluşlarında pilot ihtiyacının artması ve pilotlara "cazip" olanaklar tanınması da gerekçeler arasında yer alıyor.

Bazı şeyleri kısmen açıklayabilecek olan bu gerekçeler, *asıl* gelişmeleri gözlerden saklamak içindir. Savaş pilotları, Ortadoğu'da burjuvazinin çıkaracağı bir savaşta pisi pisine harcanmak, ölmek istemiyorlar. Buna çözüm olarak da istifa yolunu seçiyorlar. Ama asıl önemlisi, bu istifaların ardında, büyük olasılıkla, burjuvazi içi kapışmanın hızlanmasına paralel olarak ordu içinde ilerleyen bir çatlak yatıyor. Pilot istifaları, ordu içindeki huzursuzluğun yansıması oluyor.

Bu, işçi sınıfına yaklaşan devrimci dalganın yeni bir müjdesini daha veriyor. Düşman saflarındaki çatlakları daha da büyütmek, kendi saflarımızda daha sıkı, daha pekişmiş birlik sağlamak gibi görevlerin önemini bir kez daha hatırlatıyor.

İşçi sınıfının daha yığınsal, daha militan, daha kararlı *saldırısı*, burjuvazi içi çelişkileri azdıracak, düzenin temel direklerindeki çatlakları daha da büyütecek, burjuva devletinin yıkılışını kolaylaştıracaktır.

Sınıf mücadelesini yükseltelim, sınıfın Türk-İş'teki sendikal birliğini güçlendirelim. Komünist partisinde daha sıkı örgütlenelim.

Koray Dilaver

Günlük olaylar bazen çok öğretici oluyor

Kıssadan hisse

Tek başına haklı olmak yetmiyor. Belli bir güç de gerekiyor.

İstanbul'un tıklım tıkış otobüslerinden birinde geçenlerde yaşanan bir olay, haklılığını kanıtlamanın, aynı zamanda güç gerektirdiğini açıkça ortaya koydu. Olay şöyle:

Hınca hınç dolu bir otobüs Boğaz Köprüsü üzerinde seyrediyordu. 45-50 yaşlarında "kibar" bir "İstanbullu", ayakta duran yaşlı bir kadına yer verilmesini sağlamak için, gecekondu sakini olduğu belli bir gence şöyle kibar(!) bir uyarıda bulundu:

"-Şu kadına yer versene, öküz gibi adamsınız!"

Genç yavaşça ayağa kalktı, yerini sessizce terketti. Kimse adamın kabalığına tepki göstermedi. Ancak arkada oturan çelimsiz bir başka genç öfkeyle yerinden fırladı. Adama dönerek, "ne biçim konuşuyorsun, böyle yer istenilir mi, efendice söylesene" dedi. Adam kabalığında ısrar etti:

"-Yer verilmesi gerektiğini siz görmelisiniz. Zaten bu memleketin başına ne geliyorsa sizin gibi öküzlerin yüzünden geliyor."

Bunun üzerine öfkeli genç yerinden fırladı. Önce arkadaşını yerine oturttu. Sonra da yumruğunu adamın burnuna dayadı. Ha vurdu ha vuracak.

Olaylar geliştikçe, o zamana kadar sessiz duran çoğunluk adamın yaptığı yanlışa karşı homurdanmaya başladı.

"-Olur mu yahu, durup dururken insana öküz denir mi? Ayıp!"

"-Böyle yer istenir mi?"

"-Çocuk haklı!"

Eğer ilk kalkan delikanlı sessizce yerini verseydi, kimse tepki göstermeyecekti. Delikanlı hem yerini verecek, hem de "öküz" olacaktı. Ama ikinci genç böylesine sert tepki gösterince adam "pıstı". Kalabalık da haklı ile haksızı ayırdetti.

Kıssadan hisse:

Tek başına haklı olmak yetmiyor. Belli bir güç de gerekiyor. Yoksa haklı olduğunu anlatmak zor olabiliyor.

Hakkı Yolalan

Resmiler artık işçi sınıfına elveda diyorlar

Güle güle

Alınteri'nin geçen sayılarının birinde "pazarcılar kazandı" başlıklı çok önemli bir haber vardı. Hatta kapak yapılmıştı. Derginin içindeki yazıda da, pazarcıların mücadelesi işçi sınıfına *örnek* olarak gösteriliyor.

Pazarcılar pazar yerinin kaldırılmak istenmesine karşı seslerini çıkarmışlardı. Tezgahlarını korumak amacıyla eyleme geçmişlerdi. Bu eylem düzene karşı belli bir öfkeyi dile getiriyordu, ama işçi sınıfına örnek gösterilecek hiçbir yan taşımıyor. Tam tersine, küçük burjuva kesimler işçi sınıfının mücadelesini örnek alarak eyleme geçiyorlar ve doğru bilinçlendikleri, işçinin yanında yer aldıkları ölçüde ilerici işlev görüyorlar.

Bu olayın reformistlerce abartılmasının nedeni bunların işçi sınıfına giderek yabancı düşmeleridir. Reformist resmilere artık işçi sınıfı içinde çalışmak zor geliyor. Onun için, kolay olanı seçip, böyle küçük burjuva çıkışları işçi sınıfına örnek gösterek işçi sınıfının kutsal davasıyla adeta alay ediyorlar.

Fatih ilçesinden bir devrimci

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:14, Sayı:353, 11 Mayıs 1988

İŞÇİNİN SESİ
ÇEK-AL

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

1979 yılında partimizde büyük bir kavga patlak vermiş ve bununla birlikte derin bir ayrışma gerçekleşmişti

TKP'DE KAVGANIN TARİHÇESİ II

Aramıza yeni katılan ve parti içi kavgayı yaşamamış olan yoldaşlarımız, bizden, kavganın tarihçesine ilişkin seçme bilgilerin yeniden yayınlanmasını istemişlerdi. Bu isteği yerine getirmek üzere yayınlamaya başladığımız derleme dizisinin, bu sayımızda, ikinci bölümünü yayınlıyoruz.

Daha *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'nin kitap olarak basımı yapılmadan, Veli Dursun yoldaşımızın *Atılım*'ın redaktörlüğüne geçmesi engellendi. Böylece partinin aldığı karar, hiçbir gerekçe gösterilmeden çiğnendi. Kararı çiğneyen, kararı alan organ değil, Sovyetler Birliği'ydi. Ama kararı alan organ da boyun eğdi. Bunun ardından birşeylerin olacağı, oldurulacağı belliydi.

"...Kararın uygulanamaması üzerine Veli Dursun yoldaş söz konusu geçici yerden sürekli yaşamakta olduğu ülkeye döndü. Kısa süre sonra İ. Bilen'in ona çok önceden önermiş olduğu kitabı yayınladı. Kitap parti üst yönetiminde başta büyük ilgi gördü. Olumlu ve olumsuz bulanlarımız vardı.

"Kitabı bu arada ben de okudum, kafamın yattığı yatmadığı yerler vardı. Veli Dursun yoldaşa kendi düşüncelerimi bir parti yöneticisi olarak, sorumluluk paylaştığım aynı organın bir üyesi olarak mektupla ilettim. (Bu mektubu ve yanıtını, bu sayfalarımızda yayınlıyoruz - *İ.S.)* Kitaba haklı-haksız ama sübjektif nedenlerle karşı çıkanlar olduğu gibi, olumlu yaklaşım gösteren yoldaşlar da oldu. En başta İ. Bilen yoldaşla, partinin ideolojik işlerinin yöneticisi durumunda olan Zaro yoldaşlar olumlu tutum takındılar. Hatta ikisi birlikte bu kitabın radyodan tanıtılması için tanıtma yazısı yazdılar.

"Zaro yoldaş o dönemde birçok kez bana kitabın partiye büyük ideolojik bir canlılık getirdiğini, Parti'nin bu tartışma ile ideolojik düzeyini yükselteceğini söyledi.

"İ. Bilen'in Veli Dursun yoldaşa, kitaba ve çalışmalarına sempatisi o kadar yüksekti ki, toplanacak önümüzdeki plenumda Veli Dursun'un Politbürodan çıkarılacak bir başka yoldaşın yerine Politbüroya girmesi yolundaki önerisini söyledi ve bu konudaki düşüncelerimi sordu."(H.Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.21-22)

Kitap yayınlandıktan sonra partide böyle bir hava vardı. Bilen yoldaşın dediği gibi, ideolojik alan çöle döndürülmüştü. Bir yandan kitap, çölde vaha etkisi yapıyordu. Ama öte yandan bazı homurtular da kulağa çalınmaya başlıyordu. Belli ki bir çatışma yaklaşıyordu.

Ocak 1979'da H.Erdal'ın görüş belirten mektubu geldi. Tüm parti örgütlerine de dağıtılmış olan bu mektup, kitabın temel noktalarına eleştiri yöneltmiyordu ama olumlu bir değerlendirme de belirtmiyordu. Bu yanıyla, her duruma hazırlığı içinde taşıyordu.

Şubat 1979'da, Bilen yoldaşın *Atılım*'da bir yazısı çıktı. Yazıdaki görüşler kitapla tam bir paralellik taşıyordu. Yazıda, devrimci durum anlamına gelecek bir durum değerlendirmesi yapılıyor, Ecevit hükümeti eleştiriliyor ve devrim hedefi konuyordu:

"Türkiye, derin ekonomik, sosyal ve politik bunalımların burgacında kıvranıyor... Toplumsal çelişkiler keskinleşiyor. Sınıf savaşları sertleşiyor. Bir yandan işçi sınıfı politik etkinliğini artırıyor... Öte yandan, emperyalizm ülkemizde faşist tırmanışı biteviye kışkırtıyor. Militarist kliğin dayatmasıyla, CHP ağırlıklı hükümetin boyun eğmesiyle, işbirlikçi tekelci burjuvazi sıkıyönetimi halkımızın karşısına dikiyor. Bütün bunlar, egemen sınıfların olağan yöntemlerle kolay kolay hükümet edemediklerini sergiliyor.

"(...)

"Hükümetin izleyegeldiği politika, sıkıyönetime gitmesi, CHP üst yönetimine umut bağlayan yığınların gerçeği daha iyi görmelerine yol açıyor. Bu olanağı değerlendirmek... büyük önem kazanıyor."

Bilen yoldaşla yapılan bu son dostane görüşmenin kendisi de başlıbaşına belgesel değer taşıyordu. Bu görüşmede Bilen yoldaş, "neye niyet, neye kısmet, ben sizi yanımda istiyordum, olmadı" dedi. Partide yolların ayrılmakta, kendisinin Sovyetler'den gelen basınca yenik düşmekte ve adeta zorunlu olarak saf değiştirmekte olduğunu ima etti. Bu görüşmede söylenenlerin anlamını, biz sonradan daha iyi anladık.

Mart ayındaki görüşmeden sonra gelişmeler hızlandı. 24 Mayıs 1979'da yapılan ve merkez komitesi mi, politbüro mu, ne toplantısı olduğu belli olmayan toplantıda Veli Dursun yoldaşımızın Merkez Komitesi'nden çıkarılması kararı alındı:

"1979'da Plenum tarihi yaklaştığında birdenbire yüzseksen derecelik bir dönüş oldu. Bir 'disiplin' sorunu ortaya çıkarıldı. İ.Bilen'in önerisiyle yazılan kitabın, parti yönetiminin onayı dışında yayınlandığı gerekçesiyle, Veli Dursun'u disiplinsizlikle suçladık. İdeolojik bir gerekçe hiç kimse getirmiyordu. Getiremezdi de, çünkü Kasım 1977'de örgüt sekreterleriyle yapılan toplantıda Politbüro, devrimci durum dahil, kitabın belkemiğini oluşturan tüm görüşleri onaylamıştı. Onun için saldırının kılıfı 'disiplinsizlik' olarak bulundu. Böylece İ. Bilen'in politbüroya almayı düşündüğü Veli Dursun'u, yine İ.Bilen'in önerisiyle disiplinsizlik gerekçesiyle MK'dan çıkarttık." (H.Erdal, *agy*, s.22-23)

Bu ne idüğü belirsiz toplantı sırasında, Veli Dursun yoldaşımızın, Politbüro önünde yaptığı "savunma"-yı da bu sayımızda yayınlıyoruz. Bu, yapılan haksızlığın ve gayrimeşruluğun da, yoldaşımızın partiye yapıcı, komünistçe yaklaşımının da boyutlarını çok güzel göstermektedir.

"(...)

"Gelişmeler bir gerçeği gözler önüne seriyor: Türkiye'yi içinde bulunduğu derin bunalımlardan, halkımızı işsizlik, pahalılık burgacından, emperyalizmin boyunduruğundan kurtaracak olan işçi sınıfının hegemonyasında halkın devrimci erkidir.

"TKP, güncel istemler uğruna savaşımı ileri demokratik devrimle ve sosyalizm için savaşımla organik olarak bağlıyor. En küçük bir istem uğrundaki savaşım sırasında komünistler devrimin politik ordusunu örgütlemek yolundan ayrılmıyorlar. Egemen güçlerle yapılan bütün taktik savaşımları sonul savaşıma devrimci bir hazırlık olarak yürütüyorlar.

"(...)

"Memleket çetin günler yaşıyor. İşçi sınıfının önünde yakıcı sorunlar duruyor. Bütün bu sorunların çözümünde belirleyici olan komünist kadrolardır."

Bunlar böyle yazıldıktan, çok değil, bir ay sonra, *Atılım*'ın Mart 1979 tarihli sayısında birden hava döndü. "İdeolojik saldırılar - devrimci çizgi" ve "İki eğilim" başlıklı iki yazı yayınlandı. Bu yazıların önemli bölümlerini bu sayfalarımızda yayınlıyoruz.

Bu yazılar, devrimci durumun varlığını yadsıdığı gibi, devrimci durum var denmesini de eleştiriyordu. Böylece, konferans kararlarının özüne, Bilen yoldaşın birçok konuşmasına ve kitaba el altından saldırı yöneltiliyordu.

Bunun üzerine, 14 Mart 1979'da Bilen yoldaşla yapılan görüşmede, biz de yazıları eleştirdik ve *Atılım*'da basılması için "devrimci durum - devrim durumu" başlıklı yazıyı verdik. Bu yazı *Atılım*'da yayınlanmadı. Bilen yoldaşa verildikten tam 9 yıl sonra, parti basınında ilk kez gazetemizin bu sayısında yayınlanmaktadır. Tarihsel bir belgedir.

H.Erdal'ın R.Yürükoğlu'na mektubu

Değerli yoldaş,

(...)

Kitabını dikkatle okudum. Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır. Bu nedenle, biçim, dil, vs. sorunlar üzerinde durmayacağım. Kişisel kanaatime göre doğru bulmadığım bazı noktalara ait eleştirileri ekte gönderiyorum. Bunlardan özellikle 6 ve 9 numaralı eleştiriler çok önemlidir. 6 numara önemlidir çünkü bana göre çok temel bir teorik hatadır. Bu hata seni kanımca çok yanlış sonuçlara da götürmüş. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki ve Türkiye'deki sömürü oranlarının mukayesesini yaparken 9 nolu eleştiri önemlidir, kitabın yeni, istenmedik sorunlara yol açmasını önlemek için.

Bu nedenle sana kişisel önerim şudur: Benim eleştirilerimi, varsa gelen diğer eleştirileri topla ve bir değerlendirme yap. Bu değerlendirmenin ışığında, kitabın memlekette de yayınlanması isteğini resmen, yazılı olarak yap.

(...)

E.
22 Ocak 1979

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye adlı kitap üzerine kişisel düşüncelerim

1. Devrimci durumun ne olup ne olmadığı ve ülkemiz açısından bu sorunun değerlendirilmesi güncel polemiklerden biridir. Kitapta yazarın eleştirdiği yanlışlara ek olarak bugün ülkede bu soruna iki farklı yanaşım var.

Birincisi, Lenin'in 1915'te yazdığı "2.Enternasyonal'in çöküşü" adlı makalede yaptığı devrimci durum tanımlamasının, günümüzde artık öneminin azaldığını ileri süren, pasifizme, oportünizme zemin hazırlayan eğilimdir. Bu eğilimin bir değişik biçiminin geçmişte Partimiz içinde de önemli etkinliği olmuştur. Dış dinamiği abartan, oturup beklemeyi yeğleyen türü olmuştur. Son günlerde yayınlanan, "Sosyalist Devrim ve Komünist Hareketin Strateji ve Taktiği" adlı broşürün 24.sayfasında şöyle deniliyor: "...Ama devrimci bir durumun ortaya çıkmasını sağlayan bu geleneksel etmenlerin önemi çeşitli nedenler sonucu günümüz koşullarında azalmıştır." Bu cümleler yukarıda sözünü ettiğimiz pasifizmin teorik temelleridir.

Öte yandan ikinci olarak yapılan yanlış ise öteki uç, yani dış dinamiği tamamen yadsıyan tutum. Buram buram milliyetçilik ve sol maceracılık kokan tutum. Bilimsel-teknik devrimin burjuva devletin baskı ve ezme aparatına (ordusuna, polisine, adliyesine) sağladığı olanakları küçümseyen miyop bir tutum. Dünya devrim sürecinde reel sosyalizmin fiilen somutta oynadığı belirleyici rolü görmeyen bir tutum. Küba'yı, Angola'yı, Etyopya'yı, Afganistan'ı, Güney Yemen'i, Kamboçya'yı ve yeni Nikaragua'yı görmezliğe gelen tutum.

Kanımca devrimci durum üzerine söz ettiğimizde bu iki uç örneği daha açık bir biçimde ele almalı ve eleştirmeliyiz. Bugün ülkemizde toplumsal etkinliği olan sapık eğilimler bu iki kutup etrafında toplanmaktadır.

Her ülkede belli bir tarihi kesitte iç ve dış dinamik belirli oranlarda belirleyici olabilir. Bunun yüzdesinin reçetesi yoktur. Hem iç objektif koşulları gözetmek (ki Lenin bunun tanımını vermektedir), hem dış objektif koşulları gözetmek (bunun tanımını ise dünya devrim sürecinin somut pratiği veriyor), daima birlikte ele almak zorunludur.

2. Geçiş kuşağı ülkeleri sorunu irdelenirken fazla katı bir genelleme yapıldığı kanısındayım. Ülkeler sıralanırken daha ihtiyatlı olunmalı. Kitapta Brezilya için ileri sürülen perspektif benim kanıma göre örneğin bir Yunanistan için de geçerlidir.

3. Dünya devrimci süreci incelenerek kitaba başlanmasına rağmen ve emperyalist ülkeler açısından sömürülen ulusların oynadığı rol de açıklanmasına rağmen ulusal kurtuluş hareketlerinin, sosyalizmi amaçlayan devrimci demokrasilerin günümüz dünyasında önemine değinilmemiş.

4. Sayısal kaynaklar, kullanılan kaynakların güvenilirliği konusunda soru işareti konmadan, daha önemlisi, bulunabilecek doğru kaynaklar araştırılmadan konmuş. Örnek: Sendikalaşma oranının yüzde 43 verilmesi gibi.

5. Ücretler konusu ele alındığında benim gördüğüm bir önemli eksiklik şu: Asgari ücret konusu irdelendiğinde, her işkolunda o işkolunda toplam çalışanlar içindeki asgari ücretle çalışanların oranı da araştırılmalıdır. Gerek işverenler, gerekse birçok ilerici geçinen bilim adamı ve sendikacı bu konuda polemik yapmaktadır.

6. Artı değer ve sömürü oranı sorununun irdelendiği 3.bölümde ve sömürü oranının hesaplanma yolunun verildiği Ek 1'de, hem genel teori ile, hem de kitabın kendisi ile çelişen çok önemli bir hata yapılmış. "Toplam üretim değeri" diye istatistik kitaplarından alınıp kullanılan rakkamlar, varoldukları ispatlamaya çalıştığımız saygıdeğer tekellerimizin "tekel süper kâr"larını da içermektedir. Söz konusu (A=C+V+S) *sayısal soyutlaması* ve (S/V) *eğilimi* tekel süper kârları düşüldükten sonra bir anlam ifade ederler.

7. Yine artı değer hesaplarında sabit sermaye araştırılırken gerekli olan aşınma payı maliye istatistiklerinde vardır. Türkiye'de maliye dilinde bunun adı amortisman oranıdır. Değişik sabit sermaye türleri için bunun oranları bellidir. Niye hiç hesaba katılmıyor anlayamadık. Yalnız dikkat edilmesi gereken şu: İşverenler yıllık kârlarını düşük göstermek için amortisman oranlarını gereğinden fazla büyük tutarlar. Bu oranların kullanılması halinde artı değerin mutlak miktarını küçültücü rol oynar.

Ayrıca DPT ve DİE'ce ortaklaşa yapılan ulusal gelir hesaplarının yeni geliştirilen matematiksel serisinde ayrı bir kalem olarak "sabit sermaye tüketimi" vardır. Bu ise bizim aradığımızın ta kendisidir. Bu da bizim için bir kaynaktır.

8. Özellikle 109-113.sayfalarda ele alınan konu çok önemli. Hem *tarihsel,* hem *güncel.* Önce genel olarak sosyal demokrasiye tavır sorunu var. Cevap vermesi kolay olmayan bir soru olduğunu biliyorum. Ben şahsen, sosyal demokrasiye karşı *global* bir strateji yanlısı değilim. Böyle birşeyin artık mümkün olmadığını sanıyorum. Her ülkenin somut koşullarına bırakmak lazım.

Yine aynı sayfalarda en az bunun kadar önemli bir başka konuya değinilmiş. *CHP nedir, ne değildir sorunu.* Bu soruna 110.sayfanın yukarıdan 3.paragrafında "Türkiye'ye gelince" diye başlayan paragraf (ki kanımca doğrudur) ile CHP sosyal demokrat bir partidir yargısı kanımca çelişkilidir.

9. Gerek biçim, gerekse ilkesel olarak doğru bulduğum bir önerim şu: Kitapta Bilen yoldaştan çok alıntı yapılmış, hatta kitabın adı bile onun bir cümlesinden alınmış. Böyle bir durumda kitap yayınlanmadan önce kitap üstüne Bilen yoldaşla şahsen bir görüş alışverişinde bulunmak çok yararlı olurdu. Böyle bir görüş alışverişi Bilen yoldaşın düşüncelerinin yanlış, eksik, fazla anlaşılmış olma tehlikesini ortadan kaldırırdı.

Mart 1979 Atılım'*ından* (Yazının bir bölümüdür)

İdeolojik saldırılar-devrimci çizgi

Bugün ülkemizde, yığınlar arasında biriken hoşnutsuzluğun yığın eylemlerine dönüşmesinin önündeki başlıca engellere karşı savaşa sağcı oportünizm ket vuruyor. Burjuva reformizminin yığınları köstekleyen etkisine kaşı savaşa, örneğin sıkıyönetim karşısında takınılan "orta yolcu" tutumlarıyla zarar veriyor.

Sağcı oportünizme özgü bir tutum da öznel etkenin rolünü küçümsemekte yatıyor. Bunlar bir devrim durumunun oluşmasında öznel etkenin hızlandırıcı rolünü görmüyorlar. Eylemsizlikte, yığın hareketlerini örgütlemede gereken çabaları göstermemekte bu eğilim yansıyor. Günümüzde bir devrim durumundan söz etmek erken olur. Ama devrimci durumun oluşmasını uzaklara atmak, karamsarlık yaymak, yığınlardaki eylemsizliğin geçiciliğini yadsımak bir o kadar yanlıştır. Parti eğer sınıf savaşının olgunlaşmış görevlerinin çözümünü kolaylaştırabiliyorsa ve politikasıyla devrim hareketinin nesnel gereksinimlerini dile getiriyorsa, yığınların devrimci enerjisini yörüngesine oturtabilir. Güçler oranının değiştirilmesine, bir devrim durumunun oluşmasına katkıda bulunulabilir.

(...)

Madalyonun öte yüzü

Öznel etkenin önemini vurgulamak, devrim durumunun nesnel karakterini unutmaya yol açmaz. Lenin'in dediği gibi, "dünyada hiçbir bolşeviğin en derin siyasal ve ekonomik nedenler proletaryayı harekete geçirmedikçe (...) bir tek halk hareketini bile kışkırtmayacağını (...) anlamak o kadar güç müdür?" Günümüzde goşist gruplar, Leninizm'e karşı saldırılarında, devrim durumu ile ilgili öğretiyi tepetaklak ediyor. Onu anlaşılmaz bir duruma sokuyor. Bunlar, sürekli bir devrim durumunun varlığından söz ediyorlar. Hiçbir bilimsel temeli olmayan bu görüş serüvenciliğin, bireysel terörizmin bugün de başlıca dayanağıdır.

(...)

Bu türden goşist görüşler, küçük burjuvazinin sabırsızlığını yansıtıyor. Kuşkusuz, sınıf savaşı içinde küçük burjuvaziye özgü görüşler, şurada ya da burada işçi hareketine de bulaşıyor. Özellikle Türkiye'nin somut durumunun çözümlemesi, terörizm, "anarşi" olgusunun değerlendirilmesi vb. sorunlarda yanlış eğilimler beliriyor. Devrimci durum üzerine amansız, erken sonuç çıkarmak, pratikte güncel savaş görevlerini küçümseme, politik alanda eylem birliği sorunlarını atlama eğilimlerini doğuruyor. Buna karşılık kimileri, komünist taktikler izlemenin, devrimin öznel etkenini hazırlamak için var güçle bir çaba göstermenin, devrimci bir durum yoksa olanaksız olduğunu sanıyorlar. "Ya devrim, ya karşı devrim" ikileminin pratik bir sorun olacağı gün gelmeden, hem devrim, hem de faşizm olmayan bu geçici aşamanın devrimi yakınlaştıracak görevlerini unutanlar gerçek devrimci sayılamazlar. Devrimci olmayan bir durumda devrimci olmanın zorunluluğunu Lenin önemle vurgulamıştır.

Kaldı ki, sınıf savaşlarının çevreninde fırtına bulutları kümeleniyor. TKP, bir yandan, partinin Leninci birliğini güçlendiriyor, öte yandan güncel politik sorunların içinde yığınları devrime hazırlıyor.

Mart 1979 Atılım'*ından* (Yazının bir bölümüdür)

İki eğilim

İşçi sınıfı hareketine kendi görüşlerini, tutumlarını aşılamak isteyen, ortada iki akım var: Biri sağ oportunizm, öteki "sol". Faşizmin tırmanmasından yılgınlık gösteren, sıkıyönetimle birlikte daha pasifleşen çevreler sağ oportünizmi yayıyor. Bunlar, burjuva yasallığına, parlamentoculuğuna körü körüne bel bağlıyorlar. Sıkıyönetimden, bugünkü ikircimli hükümetten medet umuyorlar. Bunlar üstelik, hem korkuya kapılıyorlar, hem de korkularını yığınlara aşılamak istiyorlar. Sıkıyönetimle uzlaşın en iyi eylem eylemsizliktir, yoksa faşizm gelir, diyorlar. Bir de baskı altındaki yığınların savaşının temposundaki yavaşlamadan karamsarlığa kapılanlar var. Bunlar yığınların savaşına güvensizlik duyuyorlar.

(...)

Buna karşılık, "sürekli devrim durumu var" diyen goşistler, işçi sınıfının tarihsel rolünü yatsıyor. Yığınlarla bağ kurma gereğini küçümsüyor, bireysel terörizme sarılıyor.

Bir de sınıf savaşlarındaki gitgelleri, zikzakları göremeyen, sınıf dengesindeki somut durumu, buna uygun Lenin taktikleri seçemeyenler var. Bunlar öznel düşlerini gerçek yerine koyuyor, kendi sabırsızlıklarına takılıyorlar. Sınıf savaşının önümüze koyduğu görevlerin üzerinden atlıyor, "devrimci durum" üzerine zamansız sonuç çıkarıyorlar.

Bu her iki akım ve onlardan etkilenen görüşler, bugün halkımızın, işçi sınıfımızın ulusal bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm savaşına zarardan başka birşey vermiyor. TKP bu her iki ters akımı gözardı etmiyor.

R. Yürükoğlu'nun H.Erdal'a mektubu

Değerli Erdal yoldaşım,

Zaman ayırıp kitap hakkındaki eleştirilerini yazdığın için çok teşekkür ederim. Eleştirilerin hiçbirinin, kitabın ana fikirleri üstünde olmayışı, detaylar üstünde oluşu da bizi sevindirdi. Düşünce birliğimizi gösterdi.

Eleştirdiğin noktalar üstüne şunları söyleyebilirim:

1. Devrimci durumun ne olup ne olmadığı konusunda, kitapta eleştirilen yanlışlara ek olarak yeni yayınlanan Filçev broşürünün 24.sayfasındaki görüşü gösteriyorsun. O broşürün o sayfasındaki görüşün yanlışlığına katılıyorum. Ama bu görüşün henüz Türkiye'de bir yaklaşım haline gelebilmesi çok güçtür. Broşür yeni yayılandı, yeni okunuyor. Önümüzdeki aylarda devrimci durumun varlığına karşı çıkabilmek için bu fikre sarılabilirler. O zaman cevap veririz.

Eleştirilmesi gereken ikinci farklı yanaşım olarak dış dinamiği tamamen yadsıyan bir tutumdan söz ediyorsun, ki bunlara milliyetçi ve sol maceracı diyorsun. Devrimci durum konusunda Türkiye'de ya da dışarıda ne yazıldıysa ya da ne dolandırıldıysa bizim görüşlerimize karşı yazıldı ve bunların tümünü dikkatle okuduk. Sözünü ettiğin türden bir eğilime rastlamış değilim. Bu noktayı biraz daha açarsan sevinirim.

Kitapta ise Sovyetler Birliği'nin yeri ve rolü yeterince işlenmiştir sanırım. Hele gönderdiğim ekle daha da açılmıştır.

2. Kitapta Brezilya için öne sürülen perspektifin, örneğin bir Yunanistan için de geçerli olduğu görüşüne katılıyorum.

3. Kitapta ulusal kurtuluş hareketlerinin emperyalizme karşı günümüz dünyasında oynadığı önemli role değinilmediğini söylüyorsun. Evet, başlıbaşına (bir alt başlık gibi) ele alıp incelemedim. Ama konunun kapsamına girdiği kadarıyla, kitabın aşağı yukarı her bölümünde değindiğimi söyleyebilirim.

4. Burada iki şey söylüyorsun...

Birincisi, sayısal kaynakların güvenilirlikleri konusunda soru işareti konmadan kullanıldığıdır ki hiç katılamayacağım. Kitabın pek çok yerinde, yalnızca bizim elimizdeki değil, tüm dünyada ve hele Türkiye'deki istatistiklerin güvenilmezliğinden söz ettim. Bu noktadaki ikinci eleştirin, bulunabilecek doğru kaynaklar araştırılmadan sayısal kaynakların kullanıldığıdır. Buna örnek olarak da sendikalaşma oranının yüzde 43 verilmesini gösteriyorsun. Ben daha doğru bir kaynak bilmiyorum, varsa söylersen sevinirim, yeni baskı yaparsa düzeltirim. O oran, Plan'dan ve Ortak Pazar'ın bir yayınından alınmadır. Bir de ortalıkta TÜSİAD'ın kullandığı yüzde 87 oranı var. Hangisini alsaydım? Ayrıca ben istatistik konusuna hiçbir zaman bu rakkam tam doğrudur diye yaklaşmıyorum. Rakkamlar bir eğilimi kuşkuya yer bırakmayacak denli açık gösterdikleri zaman görevlerini görmüş olurlar. Kitabın o noktasında kanıtlamaya çalıştığım gerçek, Türkiye'de sendikalaşma oranının, pek çok ileri kapitalist ülkeden daha yüksek olduğudur ki bunu her zaman kanıtlayabilirim.

5. Asgari ücret konusu irdelendiğinde her işkolunda toplam çalışanlar içindeki asgari ücretle çalışanların oranı da araştırılmalıdır görüşüne katılıyorum. Bunu, istatistiksel bir döküm olarak hazırlanması için bir yoldaşa görev olarak vereceğiz. Belki daha sonra asgari ücretler üstüne bir broşür haline dönüşebilir.

6. Teorik bir nokta ve bence senin yönünden ciddi bir yanlış oluşturuyor. Şöyle diyorsun: "Artık-değer oranı, ancak tekel süper kârları düşüldükten sonra bir anlam taşır. Sen düşmemişsin. Böylece çok ciddi bir teorik hata yapmışsın. Ve bu hata seni gelişmiş kapitalist ülkelerdeki ve Türkiye'deki sömürü oranlarının karşılaştırmasını yaparken yanlış sonuçlara götürmüş."

Yoldaşım, bir kez, ciddi bir teorik hata söz konusu olamaz. Tekelci kapitalizmde A=C+V+S denklemi altında yatan temel yasalar değişmemiş, A=C+V+S+T (T=tekel süper kârları) diye yeni bir denklem ortaya çıkmamıştır.Tekelcilik olgusu ana olarak artık-değerin bölüşümünde, kârın realize edilme sürecinde, tekelci kâr vasasıvla kendini gösterir.

İşin teknik yanına ve Türkiye'ye gelince, yalnızca tekellerin çalıştırdıkları işçilerin artık-değer oranlarını bulacak olsak bile tekel süper kârlarını düşmekle iş çözülemez. Örneğin, constant capital'de (değişmez sermaye - *I.S.*) normal değerinin üzerinde, özellikle yabancı tekellere ödenen süper kârlar vardır ki bu da artık-değerdir. Daha başka etmenler de vardır ki, çoğunun birbirini götürücü etkisi çıkar ve biz yine A=C+V+S denklemiyle kalırız. Kaldı ki biz büyük yapım endüstrisinin tümünü aldık.

Tekel süper kârını düşmemenin, gelişmiş kapitalist ülkelerle Türkiye'deki sömürü oranlarını karşılaştırırken beni yanlış sonuçlara götürdüğü görüşünü ise hiç anlayamadım. Bununla, Türkiye'deki sömürü oranı daha düşüktür mü demek istiyorsun? Çünkü ulaştığım başka bir sonuç yoktur. Oysa yoldaşım, tekel süper kârını düşebileceğimizi bir an için kabul etsek bile, çıkacak sonuçlar beni daha da kesin desteklerdi. Türkiye ile emperyalist ülkelerin arası daha da açılırdı.

Ayrıca hiçbir sömürü oranı hesaplamasında söylediğin yönteme rastlamadığımı söylemeliyim.

7. Aşınma payını gösteren sayıların maliye istatistiklerinde varolduğu bilinen birşey. Ve İngiltere'deki kütüphanelerde bulmak olanaklı. Ama kitabı burada değil, Berlin'deki o odanın içinde yazdığım için o istatistiklerden yararlanamadım. Ama sonuç bence kitap açısından daha yararlı oldu. Senin de belirttiğin gibi, onlar amortisman oranlarını olduğundan fazla büyük tutuyorlar. Bizim hesaplamamız ise sanırım gerçeğe daha yakın oldu.

8. Burada da iki noktaya değiniyorsun. Birincisi sosyal demokrasiyi dünya çapında global bir sorun olarak ele almamalı ve ona karşı global bir yanaşım yapmamalı, her ülkenin somut koşullarına bırakmalı diyorsun. Bu bence doğru değildir. Sosyal demokrasi konusunda sağdan soldan gelen yanlışlara karşı, bazı dostları kızdırsa da, doğru ve tutarlı genellemeler yoluyla savaşım yerine, sorunu "somutta" tartışmaya çeken pragmatik bir yanaşım olur. Sosyal demokrasi ortaya çıktığından beri ve bugün çeşitli ülkelerde verdiği örneklerle, sağlam genellemelere ulaşılabilecek denli malzeme sağlamıştır. Ayrıca tüm farklılıklarına rağmen, sosyal demokrasi uluslararası bir olgudur.

İkinci olarak, kitaptaki "Türkiye'de sosyal demokrasi burjuvazinin liberal kesiminin hareketi olarak çıkmıştır" yargısına doğru diyorsun ama bu durumun, "CHP sosyal demokrat bir partidir" yargısıyla çeliştiğini söylüyorsun. Bununla ne demek istediğini pek anlayamadım. Eğer, "CHP liberal burjuva hareketi olarak doğup geliştiği için ona sosyal demokrat denemez" diyerek sosyal demokrat partileri kayırıyorsan hiç katılmıyorum. Bugün geçirdikleri evrim sonucunda, dünyadaki aşağı yukarı tüm sosyal demokrat partiler burjuva partileridir, "işçi sınıfının burjuva partileridir". İdeolojileri burjuva, yöneticileri burjuva, programları burjuva. Ve onların açık burjuva partileri durumunu aldıkları bir dönemde, CHP'nin bildiğimiz görüşlerle ortaya çıkması, sosyal demokrat olarak nitelenmesi ve Sosyalist Enternasyonal'e girmesi arasında hiçbir çelişki yoktur. Dünya çapında sosyal demokrasinin evrimiyle vardığı bu noktada, Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin ilk yıllarındaki gibi bir "sosyal demokrat parti"nin ortaya çıkabileceğini düşünemeyiz.

9. "Kitapta Bilen yoldaştan çok alıntı yapılmış, hatta kitabın adı bile onun bir cümlesinden alınmış. Böyle bir durumda kitap yayınlanmadan önce kitap üstüne Bilen yoldaşla şahsen bir görüş alışverişinde bulunmak çok yararlı olurdu. Böyle bir görüş alışverişi Bilen yoldaşın düşüncelerinin yanlış, eksik, fazla anlaşılmış olma tehlikesini ortadan kaldırırdı." diyorsun. Fakat yoldaşım bu kitap, Bilen yoldaşın görüşlerini açıklamak gibi bir iddia taşımıyor. Yazdığımız görüşler, tüzük, program, konferans ve plenum kararları ve MK bildirileri çerçevesi içinde bizim görüşlerimizdir. Ve Bilen yoldaşın yazılarından aldığımız alıntılar kesinlikle çarpıtılmamıştır, yanlış kullanılmamıştır, yanlış yorumlanmamıştır. Aslında hiç yorumlanmamıştır. Aldığımız alıntıları başka türlü yorumlayabilecek bir kişi çıkacağını sanmıyorum.

Değerli yoldaşım, başta da söylediğim gibi, bunlar küçük noktalardır. Temel sorunlarda anlaştığımız için bunlar önemsizdir.

R. Yürükoğlu
28 Ocak 1979

Aşağıdaki yazıyı, 14 Mart 1979'da, Atılım'*da basılması için Bilen yoldaşa vermiştik. Devrimci durumun varlığını yadsıyanları eleştirdiğimiz bu yazı,* Atılım'*da basılmadı. Bu tarihsel belgeyi 9 yıl sonra ilk kez burada yayınlıyoruz.*

Devrimci durum - devrim durumu

Leninizm devrim bilimi, devrim sanatı, devrim tutkusudur. Lenin'in tüm yaşamı bu bilime, bu sanata, bu tutkuya adanmıştır. Leninizmi emperyalizm çağının, yani proleter devrimleri ve ulusal kurtuluş savaşları, yani kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının Marksizmi yapan budur. Bunun için de Leninci devrim teorisini, her komünistin iyi bilmesi ve hiçbir biçimde çarpıtılmasına izin vermemesi gereklidir.

Komünist, devrim için savaşır. Ama bunu yaparken devrimci ateşle, devrimci tutkuyla devrimin nesnel koşullarına ilişkin bilimsel değerlendirmeyi kaynaştırır. Hem devrim isteğiyle yanıp tutuşur, hem de bu isteği nesnel koşullardan kopuk değildir.

Devrimin nesnel ve öznel koşullarını Leninizm açık seçik koyar. Devrimin nesnel koşulu devrimci durumdur. "Genel olarak devrimci durumun göstergeleri nelerdir? Şu üç ana göstergeyi sıralarsak hiç de yanılmış olmayız:

1— Egemen sınıfların egemenliklerini hiçbir değişiklik yapmadan sürdürmeleri olanaksız olduğu zaman. 'Üst sınıflar' arasında şu ya da bu biçimde bir bunalım, egemen sınıfların politikasında ezilen sınıflardaki hoşnutsuzluk ve öfkenin fırlayıp geçeceği bir yarığa yol açan bir bunalım olduğu zaman. Devrim olması için 'alt sınıflar'ın eskisi gibi yaşamak 'istememeleri' genel olarak yetersizdir. 'Üst sınıfların'da eskisi gibi 'yaşayamamaları' gereklidir.

2— Ezilen sınıfların sıkıntı ve çileleri her zamankinden daha ağırlaştığı zaman.

3— Yukarıdaki nedenlerin sonucunda 'barışçıl' dönemde 'soyulmalarına hiç şikayet etmeden izin veren, ama çalkantılı dönemlerde hem tüm bunalım koşullarınca, hem de *'üst sınıfların' bizzat kendilerince* bağımsız tarihsel eyleme çekilen yığınların hareketliliğinde dikkate değer bir artış olduğu zaman. Yalnızca tek tek gurupların ve partilerin değil, tek tek sınıfların bile isteğinden bağımsız olan bu nesnel değişmeler yoksa, genel kural olarak devrim olanaksızdır. Tüm bu nesnel değişmelerin toplamına devrimci durum denir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* c.21, s.213-214)

"... Her devrimci durum devrime gitmez." (Lenin, *agy,* c.21, s.213) Devrimci durumun devrime gitmesi için öznel koşulların da gelişmesi gerekir. Bu "devrimci sınıfın, düşünülmezse, bunalim döneminde bile asla 'düşmeyen' eski hükümeti kırıp atacak (ya da yerinden fırlatacak) *güçte* devrimci yığın eylemi koyma yeteneğidir." (Lenin, *agy,* c.21, s.214)

Bu son çözümlemede gelip yığınlarla güçlü bağları olan Leninci bir partinin varlığına dayanır.

Lenin, devrimin nesnel koşullarının olgunlaştığı ve gerekli öznel koşullarla birleştiği aşamaya *ulus çapında buna-*

lım adını verir. "Ulus çapında bunalım olmadan devrim olanaksızdır. Bundan şu çıkıyor ki devrimin olması için birincisi işçilerin çoğunluğu (ya da en azından sınıf bilinçli, düşünen, politik olarak aktif işçilerin çoğunluğu) devrimin gerekliliğini tam olarak anlamış ve bu uğurda ölmeye hazır olmalıdırlar. İkincisi, egemen sınıflar, en geri yığınları bile politikaya çeken, hükümeti zayıflatan ve devrimcilerin onu bir çırpıda devirmelerini olanaklı kılan bir hükümet bunalımından geçiyor olmalıdır." (Lenin, *agy*, c.31, s.84-85).

Devrim, devrimin hem nesnel hem öznel koşullarını içeren, devrimin genel koşulu olan ulus çapında bunalımdan doğar. *"Sonul ve belirleyici savaş"*(Lenin, c.31, s.93) gündeme geldiği zaman "kendimize yalnızca devrimci sınıfın öncü kesimini inandırıp inandırmadığımızı sormamalıyız. Aynı zamanda *tüm* sınıfların -belli bir toplumda tam anlamıyla, istisnasız tüm sınıfların- tarihsel olarak etkinlik taşıyan güçlerinin belirleyici savaşa elverişli bir biçimde dizilip dizilmediğini sormalıyız. Yani öyle bir biçimde ki:

1— Bize düşman tüm sınıf güçleri yeterince birbirlerine düşmüş, birbirleriyle yeterince başları dertte, güçlerini aşan bir savaşımdan birbirlerini yeterince zayıflatmış olsunlar.

2— Kaypak ve kararsız tüm ara unsurlar - burjuvaziden farklı olarak tüm küçük burjuvazi, küçük burjuva demokratları - halkın gözünde kendilerini yeterince sergilemiş, pratikteki iflaslarıyla kendilerini yeterince gözden düşürmüş olsunlar.

3— Proletarya içinde, burjuvaziye karşı en kararlı, cesur ve tutkulu devrimci eylemi isteyen bir yığın psikolojisi doğmuş ve hızla büyüyor olsun. O zaman işte devrimin gerçekten zamanı gelmiştir." (Lenin, *agy*, c.31, s.93-94)

Leninci teori böylesine açık ve seçiktir. Partimiz bu aydınlık, bu savaşkan teorinin ışığında yürüyor. Türkiye'de bir *devrim durumu* değil, *ulus çapında bunalım* değil ama bir devrimci durum var diyor ve bunun sorumluluğuyla savaşlara atılıyor.

VELİ DURSUN Y LDAŞ'IN TKP MK P LİTİK BÜROSU ÖNÜNDE YAPTIĞI "SAVUNMA"

Yoldaşlar,

Bizlere yöneltilen eleştirilerden ve böyle bir toplantıdan haberim yoktu. Son dakikada çağrıldım ve hazırlıksız geldim.

Yokluğumda yapılan toplantıda bir Politik Büro Raporu okunmuş ve bana eleştiri yöneltilmiş. Bana ne bu rapor okutuldu, ne de eleştiriler hakkında bilgi verildi. Önce bu tutumu eleştirmeliyim.

Genel sekreter yoldaşla dünkü görüşmemizde ve Politik Büro ile olan bu toplantıda bana, aşırı hırçın biçimde bir suçlama yöneltiliyor. Disiplinsizlik. Hırçınlıklara önem vermeyiz, işin özü üstünde duracağım. Konuşmamı üç bölüm altında toplayacağım. 1) Disiplin konusu, 2)...(ikinci bölüm, konspirasyon nedeniyle açıklanamaz), 3) Parti'deki tıkanıklık.

Disiplin konusu

Yoldaşlar, bir davranışın disiplinsizlik sayılabilmesi için, alınmış bir kararı, yerleşmiş bir uygulamayı, ya da tüzüğü çiğnemiş olması gerekir. Bana yönelttiğiniz suçlama bunlardan hangisine giriyor? Diyorsunuz ki "yazdığını önce partiye göstermeliydin". Merkez Komite toplantıları yapılmadığına göre, ideolojik büro üyesi olduğuma ve dolayısıyla "partiye göstermeliydin" den kastınız "büroya göstermeliydin" olmayacağına göre, gösterilecek yerden kastınız Politik Büro'dur. Öyleyse sorayım, yazılan yazıların önce Politik Büro'ya gösterilmesi gerektiği hakkında bir karar var mıdır? Yoktur. Böyle bir karar olmasa da, bu yolda yürüyen bir uygulama var mıdır? Yoktur. Peki, tüzüğün hangi maddesinde böyle bir görüş vardır? Hiçbir maddesinde yoktur.

Bunların tümünü bir yana bırakalım. Eğer bana daha önceden, "yazdıklarını önce Politik Büro okuyacaktır" deseydiniz, bugün böyle bir suçlamayla gelmeye hiç olmazsa moral açısından bir hakkınız olabilirdi.

Gördüğünüz gibi disiplinsizlik suçlaması temelsiz, mantıksız bir suçlamadır. Somut durumunuz hakkında söyleyeceklerim bu kadardır.

Somut durum yanında disiplin konusuna asıl genel teorik kapsamı içinde değinmek istiyorum. Böylece, hiç olmazsa, buradan çıktıktan sonra izleyeceğim yolu anlayabilirsiniz.

Parti disiplinin özünde ideolojik disiplin yatar. En başta ideolojik disiplin gelir. İdeolojik disiplinin olmadığı yerde gerçek anlamda örgüt disiplini de olmaz. Böyle durumlarda disiplin, bürokratik disipline dönüşür.

Disiplin yanlışların düzeltilme mekanizmasını, tüm parti üyeleri arasında açık tartışmayı önlemez. Tersine, Leninci disiplin, yanlışların yolunca yordamınca düzeltilme mekanizmasını korur, tüm parti üyeleri arasında açık tartışmayı partiye zarar değil, yarar getirecek biçimde güvenlik altına alır. Bürokratik disiplin ise, sorunların yoldaşça tartışılmasını önler, partinin gelişme yollarını tıkar.

Komünist Partisi hiziplerin, fraksiyonların yer almadığı bir örgüttür. Sorunların tartışılmadığı ya da fikir klübü gibi tartışıldığı yerde fraksiyonların oluşması kaçınılmazdır. Bu nedenle, liberalizm de, bürokratik disiplin de, parti içinde fraksiyon yaratmanın en kestirme yoludur. Leninci disiplin, bu iki yanlışa da düşmeden ideolojik birliğin kurulmasını sağladığı için Komünist Partisi'nde hizipler, fraksiyonlar olmaz.

Memurlaşmak, donmak, çürümek istemiyorsak, Türkiye Komünist Partisi, kararların uygulanışında, yani eylem birliğinde katı merkeziyetçi, fikirlerin oluşma sürecinde olabildiğince demokratik olmalıdır.

Bir partili, 1) alınmış kararların uygulanışını zedelerse, 2) partinin eylem birliğini bozarsa, 3) yerel parti örgütünün parasal olanaklarını partiden saklarsa disiplin suçu işlemiş olur. Yoksa herhangi bir ideolojik ya da siyasal konuda görüşlerini halka açıkladığı için disiplini bozuk olamaz.

Söylediklerim Lenin'in anlayışıdır. Örnekleyelim. Galiba 3.Kongre sonrasında Menşevikler şöyle bir kural getiriyorlar. Bir parti üyesi, tüzük ve programa uygun olmak koşuluyla görüşlerini parti içinde savunabilir. Parti dışında ise, parti yöntemleriyle çelişen görüş belirtemez... Bu Menşevik görüşü Lenin bürokratik anlayış olarak eleştiriyor ve şu görüşü getiriyor: Bir parti üyesi hem parti içinde, hem de halka açık toplantılarda görüşlerini, yönetimin görüşleriyle çelişse çelişmese açıklayabilir. Öte yanda bir partili, eylemi ve alınmış bir kararı zedeleyecek, engelleyecek yönde fikirlerini ne parti dışında ne de içinde öne sürmez.

Lenin bu düşüncesini, şu dönemde, bu dönemde değil, tüm yaşamı boyunca uygulamıştır. Tersine davransaydı, 45 cilt yerine belki bir broşür yazabilirdi.

Benim disiplin anlayışım budur. Yazdığım yazı, partinin eylem birliğini, eylem için aldığı kararları bozmuyor. Tersine, daha fikir yürütülmemiş konularda görüşler getiriyor. Bu görüşler yanlışsa, doğrular konur. Partimiz böyle ilerler. Biçim yönünde bir takım haksız ve yersiz eleştiriler getirilirken, öze değin ciddi bir eleştiri yöneltilmezse, ya da doğru olan yönleri gösterilmezse, bu tutum partinin önünü tıkar. Yazılanların içeriğini tartışmak yerine, "disiplinsizlik" suçlaması getirilirse bu tutum partinin önünü tıkar.

Kaldı ki, yazmak bir yana, partimizin tüm basınını denetlemek benim görevimdir.

(...)

Şunu da söyleyeyim. Biraz siyasal deneyimi olan kişi, bugün koparılan "disiplinsizlik" fırtınasının altında gerçekte fikirlere, öze karşılığın yattığını görür. Herkes ve herşey ortadadır. En ciddi sağ yanılgılar içinde olanlar beni, "disiplinsizlikle" en çok suçlayanlardır. Partiyi ilerletmek istiyorsak, neden fikirleri tartışmıyoruz? Neden dışarıda birçok MK üyesi zamanını dinlenmekle geçirirken biz burada Politik Büro ile oturup görüşüyoruz? Bu görüşmeye katılmak MK üyelerini görevi ve hakkı değil midir?

Sonuç olarak, ben partime karşı hiçbir disiplinsizlik yapmadım. Beni "disiplinsizlik"le suçlamak partimizde Leninci disiplin anlayışının yerleşmemiş olduğunu gösterir.

Ben o yazıyı yayınlarken yukarıda özetlediğim inançla davrandım. Bu inancımı bugün de aynen saklı tutuyorum. Ama burada yoldaşlarımın, yani PB üyelerinin çoğunluğu, "sen disiplinsizlik yaptın" derlerse, görüşlerine katılmadığım, hatta şiddetle eleştirdiğim halde, susacağım. İlk MK toplantısına dek susacağım. Biliyorum ki gerçekler direngendir, mızrak çuvala sığmayacaktır. Partimizin bütünlüğü ve başarısı, devrimi yapabilmesi tek isteğimdir.

Partideki tıkanıklık

1 Mayıs 1977'den bu yana partimizde tıkanıklık vardır. Yavaş yavaş bir kriz geliyor. Gerçekleri görmek, kendimizi aldatmamak, önlemler almak zorundayız.

Partili yoldaşların önemli bir bölümü giderek çıraklık dönemini arkada bırakıyor. Sorular hergün katıyla artıyor. Devrimci durumda yeni bir yükselme olduğunda, ki olacaktır, bu krizin iyice şiddetleneceğini, derinleşeceğini göreceğiz.

Bu tıkanıklığın baş nedeni ideolojik düşüklüktür. Devrimci duruma uygun hedefler gösterememektir. Özellikle CHP'nin iktidara gelişinden bu yana, tekeldışı burjuvazi karşısında elimiz kolumuz bağlı kalışımızdır.

Ülkemizde yeni bir durum var. Biz ise hep genel, yuvarlak sözlerle idare etmeye çalışıyoruz. Bu nedenle, *Atılım*'ın bir sayısını ötekinden ayırma olanağı olmuyor. Bu konuda iki örnek vereceğim.

Biz tutturmuşuz, "CHP'nin her ileri adımını destekleriz, her yanlışını eleştiririz". CHP iktidar olmuş, bu kadar zaman geçmiş, şu kadar iş yapmış e haydi... Biz hâlâ o türküdeyiz. Sonra eleştiri somut olur, eylemle desteklenir.

Biz tutturmuşuz, "her savaşım yolu kullanılır". Ama onu bize kimse sormuyor. Onu herkes, her kitapta buluyor. İşçi sınıfı halkı yönetecek. TKP işçi sınıfını yönetecek. Bizler de TKP'yi yöneteceğiz. Bugün. Haydi kullanalım.

Türkiye Komünist Partisi'nde ideolojik birlik yoktur. Devlet ve devrim, ileri demokrasi, barışçı yol, devrimci durum, cephe, Kürt sorunu, devrimci taktikler, "ulusal burjuvazi" vb. konularda ciddi hatalar vardır. Partimizdeki tıkanıklığın nedeni, Leninci ideolojik birliğin olmayışıdır.

Partimizde ideolojik birliğin olmadığına ve bunun sonucunda bugünlerin hazırlanacağına MK Plenumu'nda yaptığım konuşmada dikkati çekmiştim. Aradan çok zaman geçti. Ne yazık ki durum iyiye değil, kötüye gitmiştir. İdeolojik karmaşa bugün daha yoğundur.

Partinin legal yayın organları korkunç bir durumdadır. *Atılım* eklektiktir. Rüzgara göre dönüyor. Bir sayfası ötekiyle, aynı yazıda bir paragraf ötekiyle çelişiyor.

Önerimdir: Konuşmaları, tartışmaları kapalı kapılar ardından çıkaralım, militanlara götürelim. Canlı, yapıcı bir ideolojik ortam yaratalım.

Kongre, Konferans, Plenum, MK toplantısı, Politik Büro toplantısı gibi yüksek düzeydeki toplantılarımızı gerçek tartışma ortamına sokalım. Herkesin cebinden çıkardığı önceden görev aldığı belli konulardaki on dakikalık "söylevleriyle" bizleri karşılayan dev gibi sorunları çözemeyeceğiz.

İnsanlarla değil, fikirlerle uğraşalım.

Yoldaşlar, hepimizin bilmesi gereken bir doğruya dikkatinizi çekeyim. İdeolojik birlik olmayan yerde, örgüt birliği de uzun dönemde yokolur. Oysa Türkiye'nin bugün Leninci bir TKP'ye her zamankinden daha çok gereksinimi vardır. Ona göre davranalım.

Yaşasın Leninci Türkiye Komünist Partisi!

Yaşasın TKP'nin Devrimci Birliği!

Mustafa yoldaş! Ölümünün 9. yılında seni anarken, *Enternasyonal*'in, üç yaşında oğluna söylettiğin mısralarını daha güçlü haykırıyoruz:

Yıkacağız bu köhne düzeni Bizi hiçe sayanlar bilsin

Yaşamının son anına kadar Türkiye ve dünya devrimi için savaştın. Komünizm ülküsü için canını verdin. Kürt halkının proleter enternasyonalist bir evladı, yiğit bir komünisttin. Onun için sana "Adıyamanlı Kürt Mustafa" diyoruz.

Utku Aldoğan

Mustafa Kula, 1944 yılında Adıyaman'ın Akıncılar nahiyesinde, yoksul bir çiftçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Askere gidene kadar Akıncılar'da babasının yanında çiftçilik yaptı. Mustafa, 1967 yılında, asker dönüşü, Urfa'da hamallık yapan dayısının yanında çalışmaya başladı. Bu arada dayısının kızı Kezban'la evlendi. Ve zamanla dört çocukları oldu.

Urfa'ya gelişinden kısa bir süre sonra Mustafa, gerici-dinci akımlarla karşılaştı ve Nurcu oldu. Çalıştığı köydeki ilkokul öğretmenlerinden kendisi gibi olan biriyle, Nur ayinleri için fırsat buldukça Urfa'ya gider, devamlı yanında dinle ilgili kitap ya da gazete bulundurur ve sürekli okurdu.

1969 yılında komünist olduğu söylenen bir sağlık memuru, görevli olarak Mustafa'nın yanına atandı. Bu adam kısa zamanda halkla iyi ilişki içine girdi. Onların tüm sorunlarına kendi sorunları gibi yaklaşıyor, ağalardan para toplayıp, yoksul halka ilaç alıyor, halka yönelik jandarma baskısına açıktan karşı çıkıyordu. Bunlarla kısa zamanda halkın sevgisini toplayan bu insan, doğal olarak, çıkarları sarsılan ağaların ve onların uşaklığını yapan karakol çavuşuyla gericilerin de düşmanlığını kazanmıştı. Sağlık memurunun öldürülmesi kararlaştırıldı. Bu işi karakol çavuşu, gerici bir öğretmen ve Mustafa birlikte yapacaklardı. İşin "kutsal" yanını, yani vurmayı Mustafa yerine getirecekti.

Bu "kutsal" görev, beraberinde, Mustafa'nın hayatının akış yönünü de değiştirdi. Mustafa, alınan kararı ve kendisinin içinde bulunduğu durumu geceli gündüzlü değerlendirdi. "Bir yanda, soyguncuların ve namussuzların kutsal ittifakı, öte yanda halkın yanında olan bir insan" diyerek Mustafa, hem o kutsal görevi yerine getirmemeyi, hem de onların safından ayrılıp, onlara karşı, tek başına haklıyı savunan insanın yanında saf tutmayı kararlaştırdı. İçindeki düşmanlık duyguları, yerini dostluğa bırakmıştı. Çok geçmeden arkadaş oldular.

Mustafa, gece gündüz okuyordu. Okudukları, genellikle sosyal içerikli roman, hikaye ve belgesel türden yayınlardı. Bir gün Mustafa arkadaşına gelip, "ver bakalım şu bizim kitabı" dedi. Arkadaşı, Mustafa'nın bilimsel sosyalizmi okumaya hazır olduğunu gördü ve ona, *Sosyalizmin Alfabesi* adlı kitabı uzatarak "işte senin Kuran'ın Mustafa" dedi. Başlangıçta bu türden

kitaplar birlikte okunursa daha yararlı olur diye de ilave etti. Birlikte okumaya başladılar.

Bir defasında Mustafa, *Enternasyonal* marşını bir saat gibi kısa zamanda ezberleyerek arkadaşını hayrette bıraktı. Mustafa, ideolojisinin yaşama geçmesi için en yakın çevresinden başlayarak, yığınlara yöneldi. O zaman daha üç yaşında olan olan oğlu Ahmet'e "yıkacağız bu köhne düzeni, bizi hiçe sayanlar bilsin" diye *Enternasyonal*'den ezberlediklerini gece gündüz türkü gibi söylüyordu.

Mustafa, bir yandan sosyalizm düşüncesini çevresine yaymaya çalışırken, bir yandan da kendi alanında sendikal çalışmalara başladı. Derken 12 Mart 1971 geldi. Gece gündüz elinden eksik etmediği kitapları polise kaptırmamak için çuvallara doldurup toprağa gömerken, arkadaşına da "devrimden sonra bu günlerimizi anarız" diyordu.

Kısa bir süre sonra Mustafa'nın arkadaşı tutuklandı. Bırakıldıktan sonra başka bir yerde polis gözetimi altına alındı. Mustafa'ya arkadaşından ayrılmak zor geldi. Neredeyse yoldaş olmuşlardı. Üç yıl birlikte komün yaşamı sürdürmüşlerdi.

Bu olayın hemen ardından, Mustafa da, sonradan MİT ajanı olduğu anlaşılan birisinin yanında gözetim ve kontrol altına alınmak üzere Urfa merkeze sürgün edildi.

Bu koşullar altında Mustafa çalışmalarını yine sürdürdü. 12 Mart'tan kısa bir süre sonra başlayan yaygın yığın örgütlenmelerine kendi bölgesinde büyük katkıları oldu. TSİP kurulduğunda kimi TSİP'liler onunla ilişkiye geçtiler. Ama Mustafa, gerek yaklaşım, gerekse anlayış olarak farklı düşünüyordu. TKP'nin adı duyulmaya başlayınca onu izlemeye başladı. 1975 yılında, Mustafa, Urfa'da sağlık emekçilerini TÜS-DER'de örgütledi ve şubenin ilk kongresinde başkan seçildi.

Mustafa Kula, yapıcılığı, toparlayıcılığı ve yönlendiriciliğiyle yalnız sağlık emekçilerinin değil, tüm demokrat, devrimci kesimlerin de sevgi ve güvenini kazanmıştı. Proleter oluşu ve militan çalışmalarıyla, başta işçiler olmak üzere tüm ilerici güçler onunla onur duyarlardı. Öyle ki, farklı siyasetten insanlar birşey yapmaya kalksalar, önce gider onunla konuşurlar, onun görüşünü alırlardı. Hemen hemen o bölgenin doğal lideri haline gelmişti.

Mustafa yoldaş, parti programının eksik ve yanlışlarını bile bile, proleter enternasyonalizmine olan yürekten bağlılığı ve komünizme olan sarsılmaz inancından dolayı, TKP'ye girdi. 1977'de Tüm Sağlık Personeli Derneği'nin (TÜS-DER) kongresinde delegeydi. Dinleyicilerden en fazla alkış toplayan konuşmaları o yaptı ve derneğin genel yönetim kurulu üyeliğine seçildi. Çok kısa zamanda, haklı olarak, Türkiye sağlık emekçilerinin, ülke genelinde sevdikleri ve onur duydukları, mücadele önderlerinden birisi haline gelmişti.

Yetmişli yılların sonlarına doğru yoğunlaşan faşist saldırılar, hiç şüphesiz Mustafa yoldaşımıza da yönelecekti. Bilindiği gibi o zaman parti yönetimini elinde tutan oportünist kliğin kadroları koruma diye bir derdi yoktu. Fakat yoldaşımızı yakından tanıyan yoldaşlar, onun geçici bir süre de olsa, bulunduğu bölgeden ayrılmasını ısrarla istediler. Yoğun baskı ve saldırıların kendisine yaklaştığını hissetmesine rağmen o, bulunduğu bölgeden parti söylemeden ayrılmayı kabul etmedi, devrimci mücadelesinden geri durmadı.

27 Nisan 1979 tarihinde, başkanı olduğu 1 Mayıs komitesinin toplantısından çıktıktan sonra, evine gitmek için aşağı çarşıya doğru yürümeye başladı. Çarşıdan, oturduğu Eyyübiye mahallesine uzanan dar sokağa girdiğinde, sermayenin paralı uşakları faşistlerin kahpe kurşunları arkasından yağmaya başladı. Yoldaşımız, boynundan aldığı kurşunla, devrimci proletaryanın şehidi oldu. Yoldaşları Mustafa'nın belinden silahını alıp, kanını yerde bırakmamaya yemin ettiler. Onu doğduğu yere, Akıncılar'a götürüp toprağa verdiler ve mezarı başında devrim andı içtiler.

Mustafa yoldaş! Dokuzuncu ölüm yıldönümünde seni anarken, partimiz devrimci proletaryanın omuzlarında, emin adımlarla devrime doğru ilerliyor. Bıraktığın sancak komünistlerin ellerinde günden güne yükseliyor. Ölümünün onuncu yılında kızıl sancağı daha da yükseklerde dalgalandıracağız.

O zaman partinin başına oturtulan küçük burjuva güruhu, şimdi partiyi ve adını bırakarak gidip burjuvaziye teslim oldu. "İkibin yıl önce Nemrudu lanetleyen halkım, gün gelecek bu kahrolası sömürü düzenini de lanetleyecektir" derdin. Şimdi milyonlar, sömürü ve zulüm düzenini boykotlarla, mitinglerle ve direnişlerle lanetliyor. Yoğun bir grev hazırlığı var. Türkiye Kürdistanı'nın dörtbir yanında özgürlük ateşleri yanıyor. Üç yaşında oğlun Ahmet'in söylediği Enternasyonal'den mısraları tüm gücümüzle haykırıyoruz. "Yıkacağız bu köhne düzeni. Bizi hiçe sayanlar bilsin!" Yaşamının son anına kadar Türkiye ve dünya devrimi için savaştın. Komünizm ülküsü için canını verdin. Kürt halkının proleter enternasyonalist bir evladı, yiğit bir komünisttin. Onun için sana "Adıyamanlı Kürt Mustafa" diyoruz.

Kanın yerde kalmayacak ama yoldaş, yerin boş kaldı. Bizim Babuşkin'imiz, ölümsüz komünist Adıyamanlı Kürt Mustafa...

İdam edilişlerinin 16.yıldönümünde üç fidanı anıyoruz

DENİZ, YUSUF, HÜSEYİN'İN ÖLÜMÜYLE ONBİNLERCE DEVRİMCİNİN TOHUMU EKİLDİ

Tohumlar yine filizleniyor.

İdam edilişlerinin 16.yıldönümünde, Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla anıyoruz.

Onlar halkımızın gözbebekleriydiler. Kavganın ön saflarında yer aldılar. Başları dik, en küçük bir umutsuzluğa, en küçük bir hüzne kapılmadan ölümü kucakladılar. Kahramanlıkları kendilerinden sonra gelen onbinlerce devrimciye örnek oldu.

Onların adları Türkiye devrimci hareketinin tarihine altın harflerle kazındı. Onların ölümleriyle onbinlerce Deniz'in, Hüseyin'in, Yusuf'un tohumları ekildi. Şimdi bu tohumlar yine filizleniyor.

Anıları, devrimci gençlik hareketine önder olmaktadır, işçi hareketinin elinde ise kızıl bir bayrak olarak dalgalanmaktadır.

Buca cezaevi'nden iki mektup var

BİRİNCİ MEKTUP

Açlık gr vi 14. gününd ve başarıyla sürüyor

Resmiler, bir yandan eylemlere katılarak "militan" görünmeye çalışırken, öte yandan devrimci mücadeleden sürekli kaçıyor, mücadeleyi arkadan hançerliyorlar. Buca eyleminde yaptıkları bunun yeni bir örneğidir.

Yoldaşlar. Bu yazımı açlık grevinin 14. gününde yazmaya çalışıyorum. Son günlerde bitkinlik, baş dönmesi gibi belirtiler başladı. Ancak moralimiz çok iyi.

Gerçekte eylemimiz çok daha önce, Diyarbakır'la birlikte başlamış olacaktı. Bu durum birbirine bağlı iki nedenle ertelendi. İlki ve asıl önemli olan, TSIP yandaşlarının ve resmilerin katılmama kararıydı. Bu önemliydi, çünkü başarı birlikten geçiyordu. İkincisi, TDKP davasından yargılanan arkadaşların duruşmalarına ilişkin özgül durumlarıydı. Ancak toplu katılım sağlanmış olsaydı, bu arkadaşlar da özgül durumlarına aldırmadan eyleme katılacaklardı. Bu olmadı ve eylem geç başladı.

Ama eylemimiz çok iyi başladı. İlk gün bütün cezaevi sloganlarla inledi. Bölümümüzde en az on koğuş bizimle beraber slogan attı. Öteki tutuklu ve hükümlülerden de ellibeş kadar eyleme katılan oldu. İdare bizleri üçüncü, onları onbeşinci koğuşa tecrit etti. Beşinci günde idare bizi tecrite alınca potansiyel düştü. Ama bunun da asıl nedeni öteki siyasi koğuşun eyleme katılmamış olmasıdır. Bu nedenle onlar fazla sürdüremediler, ama hâlâ dostça selamlarını alıyoruz.

Beslenme, temizlik, haberleşme, ziyaret, okuma vb. istemlerimizi alana kadar eylemimizi sürdüreceğiz. Şu anda sivil giyinme hakkımız verildi. Verilen daha pek çok şey var, ancak bir bütün haklarımızı almak amacındayız. En başta da, konulan üç aylık görüş ve mektup yasağını kaldırtmak istiyoruz.

Burada iki siyasi koğuş var. Birisi bizim koğuşumuz, diğeri yeni bölümdeki ve daha çok "resmi"lerin kaldıkları koğuş. Yeni bölüm katılmadı. Bunlar yanımızda kalan ve eyleme katılmadıkları için yeni bölüme götürülen TSIP davası sanıkları ile birlikte, şimdi yiyip içiyorlar.

"Resmi"lerden, bizim koğuşta olan ve eyleme katılanlar ise, daha önce katılmayacaklarını açıklamışlardı. Ancak, bizim kararlılığımızı gördüler. Eylemden önce çıktıkları duruşmada aniden eylem ilanı yaptılar. Gerekçe olarak da, altı ay kadar önceki emniyet sorguları sırasında bir bayanın emniyette tecavüze uğramış olmasını ve bu olay hakkında dava açılmasına Cumhuriyet Savcılığı'nın gerek görmemesini ileri sürdüler. Bunun gerekçe olduğu açıkça ortadadır. Gerçek neden bu olsaydı, beş altı ay önce davranmış olmaları gerekirdi. Çünkü burada cezaevi idaresi, rapor alınmasını engellemek için hastane sevkini kasıtlı olarak geciktiriyor.

Bazı avukatlar görüşmelerde eylemden vazgeçmeyi telkin ediyorlar. Öte yandan dün cezaevi müdürü, ırza geçme olayının kahramanı olan bayan "resmi"nin eylemi bırakma dilekçesini getirdi. Müdürün dediğine göre bu bayan, dilekçesinde eylemi gerektiren koşulların kalktığını(!) beyan etmiş.

Bunlara rağmen eylemimiz *şimdilik* başarılı bir şekilde sürüyor. Başladığımız günden bu yana eylem basında yoğun yer alıyor. Bazı günler haber ilk sayfada resimli çıkıyor.

Yaklaşık binbeşyüz tutsağın bulunduğu cezaevinde şu anda yirmi eylemciyiz. Burjuvazinin her saldırısı geri tepiyor. İl jandarma alayıyla ve itfaiyeyle girişilen saldırı geri tepti. Yaptıklarına pişman oldular. Eylemimizin beşinci gününde girişilen saldırı, görüntülerini TV'den izlediğimiz, İsrail askerlerinin Filistinlilere saldırılarının bir benzeriydi.

Yakınlarımızın topyekün aldıkları ve gerçekten bizlere çok önemli ölçüde destek veren tavırlarını her gün basından izliyor ve onlarla onur duyuyoruz. Onlarla birlikte bizleri destekleyen herkese de sağolun diyoruz.

İKİNCİ MEKTUP

Resmiler, siz hainsiniz!

Bu yazımı sizlere açlık grevimizin kırılışından tam yirmibeş saat sonra yazıyorum. Yazımın adını da, dağ gibi bir öfkeyle şöyle koymak istiyorum: "Resmiler! Siz hainsiniz. Dünyayı başınıza mutlaka yıkacağız."

Evet yoldaşlar, onların gerçek yüzlerini bir kez daha görmüş olduk. Eylemimiz, ondördüncü gününü doldurana kadar İzmir'de gerçek anlamda bir olay, ciddi bir olay haline gelmişti. Baştan beri hergün biraz daha yükselişiyle eylem yoğun destek görmüş ve görmeye devam ediyordu. İzmir barosu, bizi desteklemek ve istemlerimizi yaşama geçirebilmek için, konuyu cezaevi idaresi, bakanlık hatta meclis düzeyinde gündeme getirmeye karar vermişti. Hele bugün gazetelerde okuduğumuz kadarıyla Türk-iş'in bizi destekleyici tavrı çok çok önemliydi.

Ülkemizde 1988, fabrikalarda grevlerle, cezaevlerinde eylemlerle başladı. Burjuvazi artan sorunları ve halkın gösterdiği tepki karşısında şaşkınlık içinde. Cezaevleri eylemde, birbuçuk milyon işçi yemek boykotunda, halkımız cezaevi, valilik, emniyet genel müdürlüğü önlerinde açlık grevinde, protesto gösterilerinde.

Bizim eylemimiz sırasında cezaevi önünde yapılan eylemde yakınlarımızdan ve öğrencilerden yüz kişi gözaltına alındı. İşkence gördü. Bir kısmı tutuklandı. Tutuklananların bir kısmının salınması için gerekli yüzerbin lira kefalet bulma çabasıyla öğrenciler kan satma kuyruğuna girdiler, yakınlarımız altınlarını bozdurdular.

Eylemimizin beşinci gününde bize il jandarma alayı (ki başlarında bir yarbay, bir binbaşı, birçok subay vardı) ve itfaiyeyle saldıran burjuvazi, direncimiz ve akabinde halkımızdan aldığı büyük tepki karşısında pişman oldu. Zaten artık bu tür eylemlerde eskiden olduğu gibi saldırganlıklarını savunamıyor, davranışımız doğrudur diyemiyorlar. Tatbikattı vb. diyor, yalan söylüyorlar. Doğruyu söylerlerse alacakları tepkinin en az iki katına çıkacağını biliyorlar.

Evet yoldaşlar, böyle koşullarda kazandığımız mevzide resmiler tarafından arkadan hançerlendik. Zeten baştan beri resmilerin, devrimci bir mücadeleden kaçan bir tavrı vardı.

Bir kez, önceki mektubumda da belirttiğim gibi, resmilerin bozgunculuğu yüzünden eylem geç başladı. Neyse sonunda geç de olsa eylem kararı çıktı. Resmiler altı ay önce emniyet sorgularında geçen bir olayı bahane ederek eyleme katıldılar. Onlardan, Seviye Köprü adında bir bayan bizden bir gün önce başladı. Basında çıkan haberlerle ve peşinden koparmaya çalıştıkları yaygarayla eylemde başı çekenin kendileri olduğu izlenimini yaratmaya çalıştılar. Oysa eylemin başlangıç günü 27 Şubat 1988 olarak önceden saptanmıştı. Biz onların bu kurnaz hesaplarına eylemin çıkarı için pek ses çıkarmadık.

Özellikle TDKP davasından yargılanan arkadaşların yakınları ve öğrencilerin yoğun desteği, eylemin boyutlarını genişletti. Giderek eylem burjuva kuyrukçuluğuna tamamen ters bir eyleme dönüştü. Dışardaki destekçiler yüz tutuklu verdiler. Tüm bunların sonucunda, Seviye Köprü bizden iki gün önce eylemi bıraktı. Öteki resmiler de peşinden gideceklerdi ki, eylemin çıkarlarını düşünerek bunları bir süre frenledik. Ama bu hainler, iki gün sonra, cuma günü 17.30'da eylemi kesin olarak bırakacaklarını açıkladılar.

Üstelik, eylemi dışarıyla birlikte bırakmayı örgütlememiz için bize hiç zaman tanımadılar. Hatta, eylemi, bunu bilerek, önümüzde iki tatil gününün olduğunu düşünerek cuma günü bıraktılar. Dışarıya haber ulaştırıp, yakınlarımızın da eylemi bırakmalarını örgütleyemedik. Belki de biz burada yiyip içerken, analar babalar yengeler dayılar kardeşler hâlâ açlık grevindeydiler.

Resmilerin bırakacağı duyulduğunda, hemen toplandık, aramızda tartıştık. Tabi onlar yoktu. Eylemi sürdürme yolundaki önerim kabul edilmedi. Ondokuzdan onikiye düşmek bizi zayıflatacaktı, ama biz hiç olmazsa yarın bırakalım dedim, kabul edilmedi. Eylemin son gününde, İzmir barosu arabulucu olmak için karar almıştı. Biz de bırakma gerekçesini hazırlarken, sorunlarımızın çözümüne yardımcı olacağı inancıyla eylemimize şimdilik ara veriyoruz dedik ve bunu onlara da kabul ettirdik. Yani eylemimize ara verdik.

Resmilerin eylemi bırakma kararlarını önce bizim bilmemiz gerekiyordu. Oysa idare bizden önce biliyordu. Bir arkadaş müdürle konuşmak için giderken, kapıda gardiyanlar ona "neden gidiyorsun" diye sormuşlar. O da "konuşacak birşeyler var" demiş. Buna karşılık gardiyanlar, "hadi hadi, biz biliyoruz, yedi kişi grevi bırakacak" diye yanıt vermişler. Bunun ötesinde, bıraktığımız günün sabahı, üsteğmen duruşmaya giden bir arkadaşa, o gün bırakanlar olacağını söylemiş. Bunları resmilere sorduk, hayır dediler, gizlediler. Ayrıca, eyleme başlarken ölüm orucuna kadar söz vermişlerdi, ama bugün bize üç dört gün daha destek vermeleri için bile red cevabı verdiler.

İşte böyle yoldaşlar. Eylem resmilerin ihanetine uğradı ama şunu da iyi biliyoruz ki az şey yapmadık. Hele zindanı gümbür gümbür inlettiğimiz o günü unutmadım.

Yoldaşça selamlar.

Demir Coşkun, Buca Cezaevi

Bir yoldaşımızdan haklı bir şikayet var:

Gıdasız kalıyoruz

Sesimizin gür çıkması için *İşçinin Sesi*'ne ihtiyaç var.

1987-1988 örgüt stratejimizdeki beş temel hedeften dördüncüsü, yayın basım ve dağıtımını geliştirmemiz gerekliliğiydi.

Hedefler koyduk, Türkiye dağıtımını 5000'e çıkaracağız dedik. Hedefler varılmak için vardır. Varılmayan hedefler hep aynı yerde kalır. Biz ne yapıyoruz? Aksaklıklar, aksaklıklar ve aksaklıklarla boğuşuyoruz. Tarih 9 Aralık 1987, sayı 343, en son okuduğumuz merkez organ. Eğer biz aylarca yayın yüzü göremiyorsak bırakalım hedeflere varmayı, hedefleri uzaktan bile göremeyiz.

İşçinin Sesi bizim proteinimizdir. Gazetemize kavuşup, onu okumuyor, eğitimini yapmıyorsak beslenemiyoruz demektir. Hastalıkların temelinde beslenme, gıda sorunu yatar. Bu, dolaylı ya da dolaysız yadsınamaz bir gerçektir. Peki, bu durum bizlere nasıl yansıyor?

Merkez organın olmayışı çalışmalarımıza istesek de istemesek de olumsuz etki yapıyor. Çalışmalar yavaşlıyor, gevşekleşiyor, disiplinden uzaklaşıyor. Fabrikalarda, mahallelerde, okullarda sesimizi *İşçinin Sesi* ile yükselteceğiz. Sesimizin gür çıkması, çın çın ortalığı inletmesi için *İşçinin Sesi*'ne ihtiyacımız var.

"Parti propaganda ve ajitasyon çalışmasını merkez organ temelinde yürütür. Merkez organı yalnızca kollektif bir propagandacı, kollektif bir ajitatör değil, aynı zamanda kollektif bir örgütçüdür.

"Merkez organın dağıtımı çerçevesinde örgütlenmek, merkez organ temelinde eğitim, partimizin sürekli ortak eylemini oluşturur."(*Program*'dan)

Merkez organ yoksa, propaganda ve ajitasyon yok, eğitim yok demektir. Bunlar yoksa çalışma yok demektir. O zaman toplayalım tası tarağı gidelim. Ama yok öyle kolay kolay gitmek. Yolumuz komünizm yolu. Devrim yolu. Engeller ne kadar çoğalırsa çoğalsın, hepsi teker teker aşılacaktır. Tüm bu aksaklıklarla sonuna kadar savaşılacaktır. Partimizin yolunda gücümüzün yettiği yere kadar ilerleyeceğiz. Devrim yoluna döşeyecek taşımız kalmasa da kemiklerimizle döşeriz o yolu.

Cezaevindeki yoldaşlarımızın eline düzenli yayın geçiyormuş. Eğitimlerini de düzenli olarak yapıyorlarmış. Burjuvazinin zindanlarında onların özgürlüklerine demir parmaklıklar, beton duvarlarla set çekilmiştir. Bizler bu kısıtlamalara maruz kalamayan dışardaki "özgürlük sahibi" olanlar ne merkez organ okuyabiliyor ne de eğitimini yapabiliyoruz. Yoksa biz de mi cezaevine girsek?

"Fabrikalarda makina sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek."

Kemal Nalçacı, İstanbul

Öğrenci gençlik, 28 Nisan işgaliyle, gençliğin devrimci geleneğini yaşattığını dosta düşmana gösterdi

Öğrenci gençlik atağa kalktı

Netaş grevi nasıl işçi hareketinde bir dönüm noktası olduysa, 28 Nisan'daki üniversite işgali de öğrenci hareketinde öyle oldu. Öğrenciler, 1980'den sonraki *ilk* üniversite işgalini gerçekleştirdiler.

Netaş grevi nasıl işçi hareketinde bir dönüm noktası olduysa, 28 Nisan'daki üniversite işgali de öğrenci hareketinde öyle oldu. Öğrenciler, 1980'den sonraki *ilk* üniversite işgalini gerçekleştirdiler.

Polis bir güzel dayak yedi

İstanbul üniversitesi öğrencileri, tam 28 Nisan 1968'in 20. yıldönümünü anmak için hazırlandıkları bir sırada, bir sivil polis kız öğrencilerden birine çirkin bir şekilde sataştı. Bu, zaten barut fıçısı olan öğrencileri harekete geçirdi.

Polisin üniversite kantininden 6 arkadaşlarını götürmesi üzerine öğrenciler, rektörlük binasına yürüdüler. Rektörle konuşmak istediler ve çirkin bir yanıtla karşılaştılar. Rektörlük binası önünde toplanan öğrenciler, kendilerini engellemek isteyen sivil polisleri sille tokat dövdüler. Polisler çareyi, kaçıp en yakın karakola sığınmakta buldular.

Öğrenciler, daha sonra, 1968 28 Nisanı'nda polis kurşunuyla ölen Turan Emeksiz ve devrimci şehitler anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulundular. Arkasından rektörlük binasını işgal ettiler. İşgal üç saatten fazla sürdü.

Öğrenci yığını binanın içine barikatlar kurdu. Öğrencilerin direnişi karşısında burjuvazinin "çevik" kuvvetleri bile aciz kaldı. İşgal sırasında öğrenciler bir "çevik" kuvvet polisini 1 saati aşkın bir süre rehin tuttular. Polisi döverek komaya soktular. "Polis-idare işbirliğine son", "üniversitede polis istemiyoruz", "polis defol", "okuma özgürlüğü ve can güvenliği istiyoruz" diye slogan attılar. Rektörlük binasına girmeye çalışan "çevik" kuvvetlere karşı binada ne buldularsa fırlattılar. Yüzlerce kişilik "çevik" kuvvetin saldırısına rağmen eylemi 3 saat sürdürdüler.

Ertesi gün, 1000'i aşkın öğrenci, olaydan sonra 200'e yakın arkadaşlarının gözaltına alınmasını protesto etmek amacıyla İstanbul Tabipler Odası'nda bir basın toplantısı yaptı. Buradan beşerli, düzenli sıralar halinde valilik binasına doğru yürüyen öğrencileri yine çevik kuvvetler karşıladı. Öğrenciler, "arkadaşlarımızı istiyoruz", "yılgınlık yok, direniş var", "direnmek yaşamaktır", "kahrolsun faşizm, yaşasın mücadelemiz" diye politik içerikli sloganlar attılar. Polisle çatıştılar.

Güzel bir kenetlenme örneği

İstanbul Üniversitesi'nde parıldayan kıvılcım tüm İstanbul'a yayıldı. Bununla da kalmayıp ülkenin dört bir yanından ses getirdi. Hemen hemen tüm üniversitelerde, fakültelerde yürüyüşler, yemek boykotları, protesto gösterileri yapıldı. Böylece burjuvazinin "başkaldırmayan" gençlik yetiştirme hevesinin kursağında kaldığı, öğrenci gençliğin kabaran devrimci dalgadan soyutlanamayacağı bir kez daha ortaya çıktı.

İşgal eyleminden sonra polisçe gözaltına alınan öğrenciler açlık grevine başladılar. Gözaltına alınan öğrencilerin serbest bırakılması için, İstanbul Üniversitesi'nde, İTÜ Ayazağa Kampüsü'nde, Samsun'da 19 Mayıs Üniversitesi'nde, Ankara'da Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde, Gazi Üniversitesi'nde, Ankara Üniversitesi'ne bağlı Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, Veteriner ve Ziraat fakültelerinde, Hacettepe'de, Balıkesir'de Uludağ Üniversitesi'ne bağlı Mimarlık-Mühendislik Yüksek Okulu'nda, Adana'da Çukurova ve Dicle Üniversitelerinde, Van'da yemek boykotları, oturma eylemleri, yürüyüşler yapıldı.

30 Nisan'da İstanbul Üniversitesi rektörlük binasını işgal eden öğrencilerin gözaltı süresi 15 gün uzatıldı. Gözaltındaki 200'e yakın öğrenci açlık grevini sürdürdü. Üç öğrenci hastaneye kaldırıldı. Hastaneye kaldırılan üç öğrenci yemek yemeyi reddetti.

Gözaltındaki öğrencilerden haber alamayan öğrenci aileleri, öğrenciler, DGM binası önünde toplandılar! Sorgulamalar bitene kadar da orada kaldılar. Gözaltındaki öğrenciler, polis otobüsüne binerken onlara elleriyle zafer işareti yaptılar. 3 Mayıs'da öğrenciler ve öğrenci aileleri tutuklu öğrencileri yine yalnız bırakmadılar. DGM binası önünde toplandılar. Polis öğrencileri ve aileleri dağıttı. Gözaltına alınan öğrencilerin 101'i serbest bırakıldı.

Bu arada 44 öğrenci derneği yöneticisi İstanbul'dan Ankara'ya gitmeye karar verdi. Bütün bunlar öğrencilerine birbirlerini nasıl kenetlendiklerinin güzel örnekleridir.

Devrimci gelenek yaşıyor

Korhan Coşkun yoldaşımız, gazetemizin 2 Mart 1988 tarihli sayısında şöyle yazmıştı:

"Yasaların laçkalaştığı, anayasanın, meclisin ayağa düştüğü bu ortamda yapılan alkışlı, karanfilli, oturmalı...eylemler, artık burjuvazinin kabul sınırları içinde kalmıştır. Öğrencilerin bu tür eylemleri bir üst aşamaya sıçratmaları, öğrenci gençliğin, Deniz, Yusuf, Hüseyin, Sinan, Mahir, Ulaş gibi adlarla anıtlaşan devrimci geleneğini daha iyi yaşatmaları gerekmektedir."

28 Nisan üniversite işgali, devrimci gençliğin bu geleneği yaşattığını çok iyi gösterdi. Deniz'i, Yusuf'u, Hüseyin'i andığımız şu günlerde onların dalgalandırdığı kutsal kavga bayrağına, günümüz devrimci gençliğinin nasıl sahip çıktığını gördük. Daha neler göreceğiz... 1968'lerin, 1978'lerin devrimci mirasını sırtlanan günümüz gençliği, işçi sınıfının yanında yer alacak, burjuvaziye karşı işçi sınıfıyla birlikte omuz omuza savaşacaktır.

Bu işgal, 1980 sonrasının *ilk üniversite işgali* olması nedeniyle canalıcı öneme sahiptir. Öğrenci gençliğe de çok şey öğretmiştir. Militan savaşımın gerekliliğini bir kez daha göstermiştir. Öğrenci gençlik hareketi, eski günlerin coşkusunu yeniden canlandırarak, gençliğin devrimci geleneğini yaşatarak hızla ilerlemekte, atak yapmaktadır.

Öğrenci gençlik yeni eylemlerde, yeni işgallerde tek bir vücut, tek bir yumruk, tek bir ses olarak örgütlenmesini gerçekleştirecektir. Burjuvaziye zor günler yaşatacaktır.

Hüsam Kuzgun

Yeni pişmanlık yasası, eski pişmanlık yasasının devrimci onura yenik düştüğünün bir belgesidir

Asıl burjuvazi pişman olacak

1985'te çıkardığı ilk pişmanlık yasasıyla umduğunu bulamayan burjuvazi yeni bir pişmanlık yasası daha çıkardı.

Cezaevlerinde süren açlık tektip elbise protestoları vb. eylemlerin aldığı boyut, eski pişmanlık yasasının ne kadar "işlediğini" gösteriyordu. Ama hükümet bu konuda bir de rakam açıkladı. Rakamları istediği yönde çarpıtmaktaki "ustalığı" iyice açığa çıkmış olan hükümetin, şişire şişire verebildiği rakamlar şöyle:

Yasadan yararlanmak üzere 554 kişi başvurmuş. Bunlardan 184'ü yasadan yararlanmış. Geri kalan 370 sanıktan büyük bir kısmının itirafları beğenilmeyerek reddedilmiş, küçük bir kısmınınki ise inceleniyormuş. Yine açıklamaya göre 1008 faili meçhul olay aydınlatılmış. 179 kısa, 41 uzun namlulu silah ile 4547 mermi ve 23 milyon 557 bin lira ele geçirilmiş. (*Cumhuriyet*, 25 Mart 1988)

Halkın gözünün içine baka baka yalan söyleyerek açıklanan enflasyon rakamları ortadayken, yukardaki rakamların doğru olduğunu kabul etsek bile, bu rakamlar pişmanlık yasasının iflasından başka birşeyi göstermiyor. Onbinlerce devrimci tutuklunun bulunduğu ülkede, 3 yılda 184 kişi pişman olmuş. "İtirafları beğenilmedi"ğinden 370'e yakın kişi de, belli ki gerçek bir itirafta bulunmamış, akıllarınca açıkgözlük yapmaya çalışmışlar.

Halkın elinde bulunan silah sayısı, burjuvazinin kendi ağzından milyonlarla açıklanırken, "itirafçılar sayesinde ele geçirildi" denen "179 kısa, 41 uzun namlulu silah" rakamı da, şişirilmediğini farzetsek bile, çok komiktir. Yasanın işlediğini değil, devrimci onurun yasayı yere çaldığını gösterir.

Ayrıca, açıklanan rakamlar içinde itiraflar sayesinde yakalanmış insan sayısı yoktur. Bu da, yasa ile asıl amaçladıklarını gerçekleştiremediklerini gösterir. 1985'te pişmanlık yasası çıktığı zaman *Cumhuriyet* gazetesi, "İtalya'da Kızıl Tugaylar buna benzer bir kanunla çökertildi" diyerek yasaya bağlanan umutları dile getirmişti. Bu yoldan herhangi bir devrimci örgütü çökertemedikleri gibi, tek bir kişiyi bile yakalayamadıkları ortadadır.

Devrimci onurun, burjuvazinin onursuzluğa davetiyesi olan pişmanlık yasasını yere çaldığının bir başka göstergesi de yeni çıkarılan yasanın, biraz daha allanıp pullanarak cazibeli hale getirilmeye çalışılmış olmasıdır.

Eski pişmanlık yasasına göre, itirafta bulunanlar, ancak Bakanlar Kurulu'nun gerekli gördüğü hallerde, Bakanlar Kurulu kararıyla kimlik değiştirebiliyor, estetik ameliyat yaptırabiliyordu. Yeni yasaya göre, artık bunun için Bakanlar Kurulu kararı gerekmiyor. İtirafı yapana bu hakkı tanıyacak yurtiçinde ya da yurtdışında iş olanağı sağlayacaklarmış. Bu, kendilerinin bile yasadan fazla şey beklemediklerini gösteriyor. Çok sayıda başvuru bekleselerdi bu kadar vaatkar olamazlardı.

Yeni pişmanlık yasasındaki bir başka yenilik de, itirafçılar için alınan "koruma" önlemlerinin, "ömür boyu sürmesi" garantisinin verilmesidir. İtirafta bulunan çıkarsa, ne yazık ki böyle bir güvencesi olmayacak. Çünkü burjuvazi ömür boyu iktidarda kalmayacak. İşçi sınıfı iktidarı aldığı zaman, estetik ameliyatların arkasındaki hain yüzler bir bir ortaya çıkacak!

Yenisi biraz daha allânıp pullanarak getirilen pişmanlık yasasıyla burjuvazinin neler hayal ettiğini, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu şöyle anlatıyor:

"Bu kanun, bir ihtiyaçtan doğmuştur. Daha önce de bizim hukukumuzda bu vardı. Bakalım Osmanlı'ya... Osmanlı'da da eşkiya, şaki pişmanlık duyup, padişaha başvurduğunda affedilmiş. Kendisine silah verilmiş, Osmanlı'nın tabiriyle eşkiya düze inmiş ve devletin görevlisi olmuştur." (*Hürriyet*, 26 Mart 1988)

Burjuvazi, devrimci tutukluların, onurlarını ayaklar altına alarak itiraflarda bulunmalarını, sonra da bu devlete polislik yapmalarını, halka karşı silah kullanmalarını hayal ediyor(!) Gerçekten bugün burjuvazinin böyle hayaller kurmaya çok ihtiyacı vardır. Hava hızla işçiden yana dönüyor. Devrimci örgütler serpilip gelişiyor. Cezaevlerinde, devrimci onur göklere yükseliyor. Açlık grevlerinin, direnişlerin arkası kesilmiyor. Burjuvazi böyle yasalar çıkarmasın da ne yapsın?

Hava henüz bugünkü kadar işçiden, devrimden yana dönmemişken, burjuvazinin çıkardığı pişmanlık yasası devrimcileri pişman edemedi de, bugün mü edecek?

Devrimci onur, işkenceyi de, yeni pişmanlık yasasını da, burjuvazinin tüm yasalarını da yenecek. Böyle yasalar çıkaranları çıkardıklarına pişman edecektir.

Nezihe Dalyan

Polonya'da son fiyat artışları grev dalgası yaydı

Polonya'da grev dalgası

Bugün grevleri yasak ilan etmeyi düşünen, grevi işçi sınıfına "lüks" gören yönetime karşı komünist muhalefet doğacaktır. Reformist yönetimi baştan kovacak, karşıdevrimci *Solidarnoş* örgütünü de işçi sınıfı içinden söküp atacaktır.

Polonya'da, şubat ayında başlayan fiyat artışları yeni bir grev dalgası yaydı.

Şubat ayından başlayarak yiyecek fiyatları yüzde 40, kiralar yüzde 50, gaz yüzde 60, elektrik yüzde 100 ve kömür fiyatları yüzde 200 arttı. Buna karşılık, ücretlere yapılan zamlar fiyat artışlarının gerisinde kaldı. Nisan ayı sonunda gelen yeni zamlar da grevleri başlattı.

İlk grevi Bydgoszcz kentindeki otobüs şoförleri yaptı. 12 saat süren grevin sonunda işçiler ücretlerine yüzde 63 zam aldılar. Onların ardından, Nowa Huta'da 16 bin çelik işçisi greve çıktı. 10 gün süren grevi polis kırdı.

Nowa Huta'da grev sürerken karşı devrimci *Solidarnoş*'un doğduğu Gdansk Lenin Tersanesi'nde çalışan 5 bin işçinin yarısı greve çıktı. Otobüs şöförlerinin ve çelik işçilerinin grevini kaçıran *Solidarnoş*, tersane işçilerinin grevine yapıştı.

Yeniden grevlere dönersek, Nowa Huta'da grevin polis tarafından kırılması, vb. etkilerle grev dalgası gerilemeye başladı. Gdansk'ta greve katılan işçi sayısı düştü.

Grev dalgasının gerilemekte olduğu bu günlerde, hükümete özel yetkiler veren bir yasa, komisyondan geçti ve bu hafta mecliste görüşülecek. Aralık ayı sonuna kadar geçerli olacak yasayla hükümet, fiyatları ve ücretleri dondurabilecek, grevleri yasadışı ilan edebilecek, işletmelerin yönetimlerine doğrudan katılabilecek.

Jaruzelski hükümeti, işçi sınıfının tepkisinden korktuğu için reformlarını daha önceden referanduma sunmuştu. Reformlara, oy hakkı olanların ancak yüzde 44.28'i evet demişti. Bunun üzerine hükümet reformlarını yavaşlattı. Yeni fiyat artışlarıyla işletmelere yaptığı yardımları geri çekti.

Solidarnoş'un lideri Walesa, işçisi olduğu tersaneye giderek greve katıldı. Fakat, Walesa yorgun olduğunu, grevin lideri olmadığını, bir işçi olarak katıldığını söyleyerek öne çıkmak istemedi. Yeri gelmişken Walesa'ya değinmek istiyoruz.

Walesa'nın tutumundan ve söylediklerinden, hem kendisinin hem de *Solidarnoş*'un işçiler arasında etkinliğini yitirdiği ortaya çıkıyor. Walesa, Batı basınına, "kendisini destekledikleri sürece varolabileceğini" itiraf etti. Aynı Walesa, Gorbaçof'a da sığınıyor ve şöyle diyor:

"Onlar Walesa'yı bitirebilirler, onlar (Mikhail) Gorbaçof'u bitirebilirler, ama bu yalnızca patlamayı erteleyebilir." (*Financial Times*, 4 Mayıs 1988)

Bu sözler Gorbaçov'un kimliğini de güzel sergiliyor. Ama en önemlisi, Walesa hem kendisinden, hem de Gorbaçof'tan ümitsiz.

Yedi milyon üyeli resmi sendika konfederasyonu hükümete karşı ciddi bir muhalefet yapmadı. Sendikanın yönetimi, greve çıkmadan hükümetle uzlaştı. Hükümetin Nowa Huta'daki grevi zor kullanarak kırmasına ses çıkarmadı. Ama şimdi aynı sendika, göstermelik olarak da olsa, yeni çıkacak yasaya karşı çıkılmasını istiyor, Jaruzelski'nin reform programını eleştiriyor.

Jaruzelski hükümeti ise, tam *Solidarnoş*'un etkinliğini yitirmekte olduğu bir dönemde, onun yöneticileriyle gerekirse "resmi olmayan görüşmeler" yapılabileceğini söyleyebiliyor. Bu, *Solidarnoş*'u yasallaştırma özlemini yansıtıyor. Hem de gücü azalmışken.

Jaruzelski hükümetinin ve Birleşik İşçi Partisi'nin (PBİP) yolu işçi sınıfına karşıdır. İşçi sınıfı bunu görmektedir. Grevi işçi sınıfına "lüks" gören yönetime karşı komünist muhalefet doğacaktır. Bu hareket, reformist yönetimi baştan kovacak, karşıdevrimci *Solidarnoş*'u da işçi sınıfı içinden söküp atacaktır.

Ahmet Fırat

19.Konferans yaklaştıkça, SBKP içinde saflar belirginleşiyor

Çatışma daha da şiddetlenecektir

Artık Sovyetler'de kötü barışlarla ulaşılacak ileri hiçbir nokta yoktur. Gerekli olan, iyi bir kavgayla, uzunca bir süredir birikmiş, Gorbaçof başa geldiğinden beri de ortalığa yayılmış olan pislikleri temizlemektir. Çürümenin önünü almak, devrimci yoldan ilerlemektir.

19. Konferans yaklaşırken, SBKP içinde değişik muhalefet gurupları *perestroyka* (yeniden yapılanma) ve *glasnost*'a (açıklık) karşı kendi platformlarını oluşturmaktadırlar.

SBKP'nin 19. Konferansı haziran ayının sonunda yapılacak. Konferansta Gorbaçof yönetiminin *perestroyka* ve *glasnost* siyasetinin değerlendirilmesi yapılacak, partiyi ve devleti ilgilendiren birçok konuda karar alınacak.

Bilindığı gibı *perestoyka*, sosyalist ekonomiye, kapitalizme özgü mekanizmalar getirdi. İdeolojik alanda Marksizm-Leninizm eskidi diye, onun dışında, ona yabancı görüşler getiriyor. *Glasnost* ise işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda bir demokratikleşme değil, sağ görüşlere daha geniş fikir özgürlüğü anlamına gelmektedir.

Perestroyka'nın ilk aşamasında, alkolizm, yolsuzluk gibi bazı toplumsal bozukluklara, karaborsaya karşı önlemler alındı. Üretime kalite kontrol getirildi. Aynı zamanda, *perestroyka*'nın teorik kılıfı hazırlandı.

Perestroyka'nın ikinci aşamasında ise özel aile işletmeleri, hisse senedi satışları gibi uygulamalar yaygınlaştırılmaya başlandı ve ocak ayında, işletmelerde kârlılık ve pâzâr esasına göre üretime geçildi.

Bir başka deyişle, *perestroyka*nın ilk aşamasında, Sovyetler Birliği'nde ağırlığıyla herkesin kabul ettiği bozuklukların üzerine gidildi. Bunun için, bu aşamada *perestroyka*'ya karşı ciddi bir muhalefet duyulmadı. Ama ocak ayında reformlar uygulanmaya başlandığında işler değişti. Sessiz duran muhalefet gurupları harekete geçti. *Perestroyka*'ya karşı platformlarını oluşturdular.

Bu platformlar arasında *perestroyka*'ya özünde karşı olmayan ama reformların yavaş yavaş yapılmasından yana olan ve geçmişin dikkatli eleştirilmesini savunan "ılımlılar" da, *perestroyka*'nın sosyalizmi çözdüğünü, burjuva liberalizmine yolu açtığını düşünen görüşler de var. 19. Konferanstan önce, bu görüşler arasında şiddetli bir tartışma sürmektedir.

13 Mart tarihli *Sovyetskaya Rossiya*'da çıkan bir makale, *perestroyka*'yı sosyalizme "içerden bir tehlike" olarak gösteriyor. Geçmişe, özellikle Stalin'e haksız saldırıların yapıldığını ve *glasnost*'ta fazla ileri gidildiğini söylüyor. *Perestroyka*'nın, Ekim Devrimi'yle devrilmiş güçlerin bir ürünü olduğunu ilan ediyor.

Bu makalenin, *Sovyetskaya Rossiya*'dan sorumlu Yegor Ligaçef'in onayıyla çıktığı söyleniyor. Büyük olasılıkla doğrudur. Çünkü makalede ileri sürülen bazı görüşler, bizim önceden *İşçinin Sesi*'nde değindiğimiz, Ligaçef'in görüşlerinin benzeridir. (*İşçinin Sesi*, sayı:331, 17 Haziran 1987)

SBKP Politbürosu yaptığı toplantıda Ligaçef'i eleştirdi. Kendisine bir süre izin verildi. Ligaçef sorumlusu olduğu ideolojik konularda yapılan iki parti toplantısına katılmadı. Basını ve televizyonu kontrol görevinin de üzerinden alındığı söyleniyor. Ayrıca 5 Nisan'da merkez organ *Pravda*'da, *Sovyetskaya Rossiya*'ya cevap verildi.

Pravda'da cevabın çıktığı günün ertesinde *Sovyetskaya Rossiya* özeleştiri niteliğinde *Pravda*'nın cevabını bastı.

Pravda'nın 5 Nisan'da çıkan yazısında *perestroyka*'ya karşı çıkan çeşitli başka görüşlerden de söz ediliyor. Örneğin, biri şöyle:

"Bazıları şöyle söylüyor: 'Biz meta-para ilişkilerine dayanan küçük burjuva sosyalizmine doğru yol alıyoruz. Ve bunu topluma kimler getiriyor? Küçük bir idealist azınlık. Bize ve dünya barışına asıl tehlike buradan geliyor. Bu, Lenin'in hiçbir şey sakınmadan savaşılacak dediği, 20. yüzyılın belasıdır.'" (*Pravda*, 5 Nisan 1988)

Bunları söyleyenlerin kim olduğunu belirtmemiş, ama birşey anlaşılıyor ki, bu gidişi küçük burjuva sosyalizmi diye vb. niteleyen görüşler de var ve bunların sesi giderek yükseliyor.

19. Parti Konferansı'na yaklaştıkça, Gorbaçof'un liberal siyaseti ile muhalefet yapan gurupların çatışmasının daha da şiddetleneceğinden kuşku yoktur. Daha iki ay önce politbüroda fikir ayrılığının bile olmadığı söyleniyordu. Bugün Şevardnadze, politbüroda "farklı görüşlerin" olduğunu ama "çatışma durumunun" olmadığını söylüyor. Dün fikir ayrılığı olduğu halde saklayanlar bugün varolan çatışmayı da saklamaya çalışıyorlar. Oysa, artık Sovyetler'de kötü barışlarla ulaşılacak ileri hiçbir nokta yoktur. Gerekli olan, iyi bir kavgayla, uzunca bir süredir birikmiş, Gorbaçof başa geldiğinden beri de ortalığa yayılmış olan pislikleri temizlemek, çürümenin önünü açmaktır.

İşçi sınıfı kendi devletine sahip çıkacaktır. Kendisine düşman görüşleri de silecektir.

Ahmet Fırat

Fransa cumhurbaşkanlığı seçimlerinin birinci turunda

FKP tarihinin en düşük oy oranını tutturdu

R formizmin ç küşü

Fransa cumhurbaşkanlığı seçimlerinin birinci turunda Fransız Komünist Partisi(FKP)'nin aldığı oy sayısı, onun çok zayıfladığını ve savunduğu reformist siyasetin çöktüğünü göstermiştir.

FKP adayı Andre Lajoinie oyların yüzde 6.8'ini alabildi. Bu, partinin kuruluşundan beri aldığı en düşük oy oldu. Seçimlere FKP dışında bağımsız komünist olarak katılan eski partili Pierre Jaquin ise oyların yüzde 2'sini alabildi. Toplam komünist oylar, oyların yüzde dokuzunu ancak oluşturdu.

Halbuki komünistler daha on sene öncesine kadar oyların yüzde 20'sini alabiliyordu. Peki FKP'nin oyları neden düştü? Bu neyi gösteriyor?

Ali Sirmen gibi bazı burjuva yazarları FKP'nin gerilemesini Sovyetçi çizgi izlemesine ve toplumdaki değişimlere ayak uyduramamasına bağladı. (Ali Sirmen, *Cumhuriyet*, 3 Mayıs 1988) Oysa FKP'nin zayıflamasının nedenlerini burada değil, asıl olarak sağ çizgi izlemesinde, giderek Ali Sirmen gibi sosyal demokrat bir konuma kaymasında aramak lazımdır.

İkinci Dünya Savaşı'nda komünistlerin faşizme karşı gösterdiği kahramanlıklarla FKP, işçi sınıfının ve halkın kalbini kazandı. Katıldığı seçimlerde yüzde 25'e varan oy oranları tutturdu.

FKP'nin ideolojik ve siyasal yanlışları, onu zamanla zayıflattı. FKP, seçimlerde aldığı yüksek oy oranlarını işçi sınıfına göstererek parlamenter yolla sosyalizmin kurulabileceği hayalini yaydı, işçi sınıfının mücadelesini yasal sınırlara hapsetti. FKP'nin görüşleri, ideolojik konumu giderek sağa kaydı. FKP ile sosyal demokratların programları arasındaki fark bulandı.

1960 sonrasında komünistlerin, sosyal demokratlarla yaptığı "sol birlikler"den sosyal demokratlar yararlanmışlardır. 1981 yılında, işçiler oylarının çoğunluğunu sosyal demokratlara vererek Mitterand'ı iktidara getirdiler. Bundan sonra FKP sürekli oy kaybetmeye başladı (Tabloya bakınız). Yani FKP reformist anlayışın bedelini ödemektedir. Zayıflıyor, zayıfladıkça da daha hızlı zayıflıyor.

Bu seçimlerde de işçi sınıfı yine oyunu daha güçlü gördüğü sosyal demokratlara verdi. Hatta FKP'nin geleneksel olarak güçlü olduğu bazı işçi semtlerinde faşist partinin oyları daha fazla oldu.

FKP'nin bu seçimlerdeki yenilgisi onun komünizme yabancı görüşlerinin, savunduğu parlamenter yol ve sosyal demokratlarla birlik siyasetinin Fransa'da çöküşünü anlatmaktadır.

Durum böyleyken, daha nisan ayında, SBKP üst yöneticilerden, eski Washington elçisi Anatoly Dobrynin, Prag'da yaptığı bir konuşmada, Batı'daki komünist partilerinin sosyal demokrat partilerle daha sıkı işbirliği yapmalarını önerdi. Pratik bunun sonuçlarını gösterdiği halde, hâlâ bunu savunmak, komünist partilerini eritmeyi amaçlamaktan başka bir şey değildir.

Zaten Gorbaçof'la birlikte, komünist hareket öyle bir noktaya ulaşmıştır ki, artık onun komünistliğinden eser kalmamıştır. FKP, komünist alternatif oluşturduğu için yüksek oy alıyordu. Komünisliği bırakınca ona ihtiyaç kalmıyor. Bu seçimler bir kez daha bunu kanıtladı.

HAYDİ YOLDAŞ İLERİ, YÜKSELT KIZIL BAYRAĞI!

SBKP'nin önderliğinde Kızılordu ve tüm Sovyet halkı, 9 Mayıs 1945'de, faşizmi yıktı. İşçi sınıfı ve halkın 22 milyon evladı, faşizme karşı kazanılan bu zaferi, kanlarıyla suladılar. 43 yıl öncesinin, savaş alanlarında haykırılan belgileri bugün, eskisinden çok daha günceldir: "Haydi yoldaş ileri, Yükselt kızıl bayrağı! Kavgaya ileri! Haydi vurun düşmana, Komünist Partisiyle!"

Sonun başlangıcı

Değerli yoldaşlar,
Türkiye'de sınıf kavgası yükseliyor. Hangi yana bakarsak bakalım bunu görüyoruz. Artık burjuva gazeteleri, işçi ve emekçilerin eylem haberleriyle dolu. Aynı gazetelerin köşe yazarları, burjuva iktidara, tehlikeyi gösterip akıl hocalığı yapmayı bıraktılar, artık tehlike çanları çalıyorlar. "İşçileri kızdırmayalım, yoksa hepimizin sonu olur" korkusu burjuva kesimleri sarmış durumda.

Bugün artık işçilerin, öğrencilerin eylemlerini, ordunun süngüsü ve polisin copu engelleyemiyor. Burjuva yalanları da sökmüyor artık. Sosyal demokratlar acınacak durumda.

Bu durumu burada da bütün çıplaklığıyla görüyoruz. Bunu bir örnekle anlatmak istiyorum.

İşçi kökenli, ama bugün burjuvalaşmış, Türkiye'ye kesin dönüş yapmayı düşünen bir aile ile konuştum. Kadın, Türkiye'de yaşamın dayanılmaz bir noktaya geldiğini, işçilerin ve emekçilerin bu duruma daha fazla katlanamayacaklarını ve bu düzeni yerle bir edeceklerini söyledi. Kendileri bu nedenle Türkiye'ye yerleşmekten vazgeçmişler ve hatta oradaki evlerini de satıp buraya kalıcı bir şekilde yerleşmeyi düşünüyorlar, bunun hazırlığını yapıyorlar. Bu küçük örnek, burjuvazinin sonunun ne kadar yakınlaştığını anlatıyor.

Devrimci selamlarımla.

A. Şen, Paris

Komünistçe selamlar

TKP merkez yayın organı *İşçinin Sesi* çalışanlarına!

12. Özveri Taarruzu'nda üstün başarı dileklerimle merhaba...

Yıllardır aboneyim ve didik didik edercesine okur, gelmesini dört gözle beklerim gazetenin. Fakat bir gün olsun, benimle ilişki kurulma ihtiyacı duyulmadı. Neden?

Taarruza katkı ve 2 yıllık gazete ödentim olarak 200 DM gönderiyorum.

Komünistçe selamlar.

K.A., Oberhausen

Hainlerden hesap soracağız

Sovyetler Birliği'nin revizyonist yönetimi, gün geçmiyor ki Marksizm-Leninizme hayasızca saldırmasın.

Hain Gorbaçof ve şürekası, Sovyetler Birliği'nde, aktif yığın demokrasisi, ulusal sorun, basının özerkliği, işçilerin üretim içindeki ve fabrikalardaki sorumluluklarını artırma gibi sorunların çözümünün, parti içinde ve organlardaki çarpıklıkları ve eksiklikleri düzeltmenin ve de sosyalizmi geliştirmenin, ilerletmenin tek yolu olarak Marksizm-Leninizme, onun kızıllığına sıkı sıkıya sarılmak ve onu yaşama geçirmek yerine, Marksizm-Leninizme hayasızca saldıran "yeni bir yol"a girmişlerdir. Ve bu "yeni yol"ları doğrultusunda, emperyalist devletlerle "birçok alanda" uzlaşarak sosyalizmin kazanımlarını ve sosyalist devleti likide etmeye başlamışlardır. Burjuvaların, tüm kapitalist ülkelerde elleri patlayıncaya kadar alkışladıkları bu "yeni yol", ipliği çoktan pazara çıkmış, kokmuş "kapitalist" yoldur.

Dünya devriminin çıkarları, Sovyetler Birliği dahil tüm parçaların çıkarlarından önde gelmesi gerekirken, Gorbaçof ve şürekası dünya devrimini boğmakta, sıcak noktaları söndürmek ve barış teraneleriyle, emperyalist ülkelerle de uzlaşarak, "yeni ihanet yol" larına dolu dizgin devam etmektedirler. Bu yol Sovyetler Birliği'nin de çıkarına değildir. Yeni devrimlerle beslenemeyen sosyalist sistem emperyalizm karşısında güçlenemez.

Bu sağ politikanın ürünü olarak, bugün dünya komünist hareketinin durumu bellidir. Bulundukları ülkelerde, sosyal demokratlaşan ve rejimi kurtarma partileri olarak düzenle bütünleşen resmi komünist partileri, kendi ülkelerinin işçi sınıfı hareketini pasifize etmek, geriletmek ve burjuvazinin dümen suyuna akıtmak için adeta birbirleriyle yarışa girmişlerdir.

Ama yağma yok. Hem sosyalist ülkelerdeki işçi sınıfı, hem kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı, bu ihanete ve uğursuz çabaların başarıya ulaşmasına asla izin vermeyecektir.

Dünya devrim ordusunun bir müfrezesi olarak Türkiye işçi sınıfı, hain Gorbaçof'lara ve onların çömezleri olan TBKP'ye kızıl yumruğunu, zayıf halka Türkiye'de devrim yaparak indirecektir.

Bu doğrultuda, Türkiye işçi sınıfını, biricik partimiz TKP önderliğinde örgütlemek ve yığın bağlarımızı sınıf içinde daha da derinleştirmek, düzenin temellerine vurmak ve yıkmak için ileri yoldaşlar.

Yoldaşça selam ve sevgilerimle.

Savaş Demir

DUYURU

Türkiye'de ve Avrupa'daki 1 Mayıs kutlamalarına yeterince yer verebilmek amacıyla gazetemizi bir hafta geç tarihli yayınlıyoruz. Gecikme için özür dileriz.

İşçinin Sesi

Küçük ama sürecek bir katkı

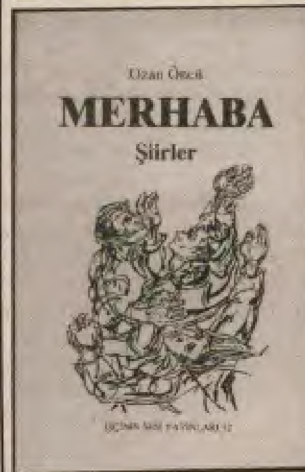
Yoldaşlar,

Partimizin, ekonomik krizinin bir an önce giderilebilmesi için, topladığımız parayı Londra'daki hesap numarasına, iki bölümde transfer etmiş bulunuyorum. Durumun acilliği karşısında şimdilik çok küçük kalıyor ama, devam edecektir.

Uzun süredir önemli bir rahatsızlığı olan bir yoldaşımızın sıhhatine kavuşmuş olduğunu duyduk ve çok sevindik. Kendisine yeniden geçmiş olsun diyoruz. Hepinize çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Doğan, Fransa

Kavgaya bir *Merhaba* daha!

İşçiler şiirde de kendine yer açıyor. Ozan Öncü yoldaşımızın yeni yayınlanan Merhaba kitabı bunun güzel bir örneğidir.

İşçi sınıfı dalga dalga grev boylarına, miting ve yürüyüşlere çıkar da durur mu? Yiğit kavgaya çıkar da, sel olup bendini aşar da, acısını öfke hıncını bilinç yapar da, bunu duyurmadan olur mu?

İşçi en büyük olur da, siyaset meydanına eli nasırlı yumruğunu vurur da, sanatta kendini göstermez olur mu? Olmaz!

Şiirde de kuşaktan işçiler, ileri işçiler, komünist işçiler kendilerine yer açıyor. İşte Ozan Öncü! Onun şu dizeleri, "gelecek onun için savaşanlarındır" anlayışının, sınıfın yarına umutla, hırsla baktığının anlatımıdır:

Şahan atıma bineyim
Hey anam hey
Ovalara süreyim
Hey anam hey
Uslu gönül gazaba gelmiş
Hey anam hey
Ben bu sevinci neyleyim.

Ozan Öncü, bu coşkuyla haykıran sesiyle size *Merhaba* diyor.

M.K.

Türk-İş'in İstanbul'daki temsilciler toplantıları gergin geçti, "başka alternatif" yanlısı bölücüler yine ortalığa döküldüler. Oysa,

ALTERNATİF DAHA İYİ BİR TÜRK-İŞ'TİR

Daha iyi bir sendikal örgütlenmeyi işçinin kendisinden başkası sağlayamaz. Öyleyse, gereken, işçi neredeyse orada, birlik içinde kendi iradesini yansıtmasıdır. Daha iyisini Türk-İş'in dışında değil, içinde aramasıdır. Asıl korkulan da budur. Bu nedenledir ki, işçiyle ilgisi olmayan bir sürü siyaset, işçiye "daha iyi" bir sendikal örgüt bulmak için uğraşıyor.

Geçtiğimiz hafta sonu Türk-İş'in İstanbul'un iki yakasında iki ayrı temsilciler toplantısı oldu. Biri Kartal'da, ötekisi Zafer Sineması'nda yapılan toplantıların her ikisi de çok kalabalıktı.

Toplantılar gergin geçti. Bu gerginliğin iki kaynağı vardı:

Biri, işçilerin ve bazı sendikacıların haklı kızgınlığıydı. Türk-İş'in ramazan gerekçesiyle eylemleri ertelemesi ve kamu sektörü ücret zamlarına ilişkin olarak hükümetle kötü bir anlaşma yapması, en başta kendi ilke kararlarına ters düşüyordu. İşçiler buna kızgındı.

Gerginliğin ikinci kaynağı da, Türk-İş'in yanlışlarını bölücü amaçlar uğruna kullanmak isteyenlerin özel çabalarıydı. Hele işçiler bir yanlışa kızmışsa, bu bölücüler hemen ortalıkta belirip, işçilerin Türk-İş'e karşı yanlış bir konuma savrulmaları için tezgah kuruyorlar. Yine öyle yaptılar. Her iki toplantı da neredeyse dağılıyordu.

Kartal toplantısında "Türk-İş istifa" diye slogan atıldı. Bunun kızgınlığından yararlanarak kalabalığı dağıtmaya çalışanları, komünist işçiler ve bazı sendikacılar engellediler.

Zafer Sineması'ndaki toplantıda, sözde birlik yanlısı resmiler, "DİSK açılsın" diye slogan attılar. Bazıları da, Emin Kul'u özel olarak konuşma yapmaya çağırdılar ki, o sahneye çıkınca kalabalığın kızgınlığı salonu boşaltma yönünde örgütlenebilsin. Emin Kul sahneye geldi ve kalabalığın yarısı salonu terketti.

Bunun üzerine bazı işçiler ve sendikacılarla, kalabalığı bu yönde örgütlemeye çalışanlar arasında, kalabalığın önünde uzun tartışmalar yürüdü. Tartışmaları dinleyenlerin yarısından çoğu, söylenenleri doğru bularak yeniden içeri girdi. Bu arada "devrimci Türk-İş" diye bir slogan da yükseldi.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, gerginliğin iki kaynağı vardır ve bunların ikisi birbirinden ayrı ele alınmalıdır.

İşçiler kendi örgütlerinin yaptığı yanlışa kızıyorlar ve haklıdırlar. Bu kızgınlığın yönelmesi gereken hedef, yanlışların düzeltilmesidir. Bunun için, işçiler, örgütsel işleyiş çerçevesindeki bütün haklarını tek tek kullanmalı, kendi iradelerini örgütün izleyeceği yolu belirlemede ve denetlemede daha iyi yansıtmalıdırlar. Zaten Türk-İş değişiyor derken, bunun gerçekleşmekte olduğunu da söylemiş oluyoruz. Elbet bu süreç sonuca bir çırpıda ve git-gelsiz ulaşmayacak, yıkıcı olmayan ve sabırlı bir mücadeleyi gerekli kılacak.

Öte yanda, bölücülerin, Türk-İş'in yanlışlarını yakalayarak işçiyi yanlışa savurmak için fırsat kollayan, kışkırtıcı yaklaşımları vardır. Bunlar işçinin gerçek çıkarına yabancı yaklaşımlardır. Bölücülerin amacı, işçiye Türk-İş'ten daha iyi bir sendikal örgütlenme sağlamak değil, bu kılıfla sendikal hareketi bölmektir.

Daha iyi bir sendikal örgütlenmeyi işçinin kendisinden başkası sağlayamaz. Öyleyse, sorun, işçi neredeyse orada birlik içinde kendi iradesini yansıtmasıdır. Daha iyisini Türk-İş'in dışında değil, içinde aramasıdır. Asıl korkulan da budur. Bu nedenledir ki, işçiyle ilgisi olmayan bir sürü siyaset, işçiye "daha iyi" bir sendikal örgüt bulmak için uğraşıyor.

İşçi sınıfımız, bir yanlışa kızıp bir başka yanlışa düşmeyecek kadar deneyimlidir. Yanlış yapan bir Türk-İş'in alternatifinin, doğru yapan bir Türk-İş olduğunun bilincindedir.

Türk-İş'te birleşin!

Alanlarda devleşin!

S.Günbudak

Bölücüler, mal bulmuş mağribi gibi Türk-İş'in yanlışlarının üzerine atlıyorlar

Ç"züm Türk-İş'in dışında d ğil içindedir

Türk-İş'le hükümet arasında bir süredir devam eden, kamu kesimi toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, mayıs ayının ilk haftasında sonuçlandı. Tarafların belli "ilkeler" çevresinde bir anlaşmaya vardığı açıklandı.

Anlaşmanın temel noktaları

İki tarafın anlaştığı ilkeler üstüne basında çıkanların ışığında, anlaşmanın temel noktaları şöyle özetlenebilir:

1. Toplu iş sözleşmeleri 2 yıl için imzalanacak.
2. Ücret artışları için temel ölçü, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün (DİE) tüketici fiyat endeksi olacak.
3. Ücret artışları, altışar aylık dilimler için gerçekleşecek.
4. Süresi biten toplu sözleşme döneminde meydana gelen fiyat artışları, aynı dönemde ücretlere yapılan zammı aşmışsa, bu oran, yeni dönem toplu iş sözleşmesinde karşılanacak.
5. Gayrısafi milli hasıla (GSMH) artışının % 5'i, her yıl, toplu iş sözleşmesiyle belirlenen ücretlere eklenecek.
6. 1988-1989 dönemi için enflasyon hesabında, 1988 yılı için % 50 ve 1989 yılı için % 30 oranı esas alınacak.

Anlaşmanın, basında yansıyan öteki noktaları arasında, işçilere, iş gurupplandırması sistemine göre farklı ücret zamları yapılması da var. Bir de, sağlanan ücret zammına, konut edindirme yardımı ve "tasarrufun teşviki" kesintileri dahil edilmeyecek.

Anlaşma, Batı Avrupa'da, örneğin İskandinavya'da yaygın olan ülke çapında "temel anlaşma"ları andıran, bir tür çerçeve anlaşmanın çeşitli özelliklerine sahiptir. Böyle bir çerçevede, gurup sözleşmelerinin, kamu kesiminde *hakim* sözleşme türü durumuna gelmesi beklenebilir. Ayrıca iş guruplandırması sisteminin benimsenmesinin, işçi hareketinin, ücret değerlendirmesinin nesnel ölçütlerle yapılması ve *eşit işe eşit ücret* savaşımı açısından çeşitli olanaklar getireceği söylenebilir.

Ama asıl önemlisi, bu anlaşmanın üzerinde önemle durulması gereken çeşitli olumsuz yönleri vardır.

Türk-İş'in ilke kararları

Anlaşmanın çeşitli maddelerini, Türk-İş'in mart ayı başında almış olduğu "ilke kararları" ile karşılaştırınca, bazı önemli noktalar ortaya çıkıyor.

3 Mart 1988'de toplanan Türk-İş Başkanlar Kurulu, kamu kesimi sözleşme görüşmelerinde örgüte üye sendikaların takınacağı tutuma ilişkin bazı ilke kararları almıştı. Başkanlar kurulunda oybirliği ile kabul edilen bu kararlarda şöyle deniliyordu:

"Temel ilkeler

"a) Ücret ve sosyal yardım artış oranı: Toplu iş sözleşmelerinde ücret artışı oranının bir süredir yaşanan ve özellikle 1987'de meydana gelen reel aşınmayı giderecek, 1988 yılı enflasyon oranı beklentisini karşılayacak bir düzeyden aşağı olmaması ve özellikle kamu kesiminde kamu işveren sendikalarının ortaklaşa tespit ederek savunduğu, özünde işçilerin daha ileri ölçülerde sömürülmelerini amaçlayan zam oranlarının yukarıdaki hedefe ulaştırılması;

"b) Sözleşme süresi: Toplu iş sözleşmelerinin yürürlük süresinin kural olarak bir yılı aşmaması;

"c) İş güvencesi ve idari düzenlemeler: Yüksek hakem kurulu ve kamu işveren sendikaları tarafından iş ve sendika güvencesini ortadan kaldırmak amacıyla toplu iş sözleşmelerinden çıkarılan düzenlemelerin iş ve sendika güvencesi sağlamak üzere yeniden toplu iş sözleşmelerine dahil edilmesine özen gösterilmesi..." (*Cumhuriyet*, 4 Mart 1988)

İlke kararları çiğneniyor

Bir kez, Türk-İş yönetiminin kabul ettiği anlaşma, toplu iş sözleşmelerinin süresinin iki yıl olmasını, mart ayının ilke kararları ise, bu sürenin *kural olarak* bir yılı aşmamasını getiriyor. Burada, Türk-İş ilke kararlarını *gözetmemiştir.*

İkinci nokta, ücret zammı oranına ve bunun gerçekleşme biçimine ilişkindir. Kazım Oksay'ın açıklamasına göre, Türk-İş'in hükümetle vardığı anlaşmayla, "1 Ocak 1988'de başlayacak bir toplu iş sözleşmesinin ilk altı ay zammı % 38, ikinci altı ay zammı % 29 olmak üzere toplam artış % 67 olacaktır. 1989 zamlarının ise, ilk altı ay için yüzde 20, ikinci altı ay için % 16 olarak gerçekleşecektir." (*Hürriyet*, 7 Mayıs 1988)

Kazım Oksay'ın, % 38 ve % 29 değerlerinin basit aritmetik toplamasını yaparak, 1988 yılı ücret zammının % 67 olduğu biçimindeki açıklaması, kuyruklu bir *yalandır.* Çünkü, altıaylık dilimlerle gerçekleşen % 38 ve % 29'luk zamların bir yıllık *gerçek* ortalama değeri % 67 değil, % 58 eder. İşçinin zam öncesi ücretini 100 kabul edersek, bir yılın sonunda bu ücret, (100x0.38+138x0.29)/2 = 158 olur. Bu da % 58 ücret artışı demektir.

Demek ki Türk-İş'in 1988 yılı için aldığı zam % 58'dir. Bu oran, ücret artışlarının, "1988 yılı enflasyon oranı beklentisini karşılayacak bir düzeyden aşağı olmaması" biçimindeki Türk-İş ilke kararlarıyla uyumlu değildir.

DİE, ötedenberi, istatistiklerde sahtecilik yapmasıyla, eksik ve yanlış istatistik yayınlamasıyla nam kazanmış bir devlet kuruluşudur. Bu nedenle DİE'nin özellikle fiyat artışı endeksleri belli bir kuşkuyla karşılanır. Yine de, bunları hiç dikkate almadan, DİE'nin 1988 yılın ilk üç ayı fiyat artışı rakamlarına ve Mart 1987-Mart 1988 yıllık eğilim verilerine bakarsak, bu yılın ilk üç ayında tüketici fiyat artışlarının % 20'yi geçtiğini, geçen yıldan bu yıla fiyat artışının % 70'i bulduğunu görürüz. Burjuva ekonomiciler bile fiyat artışlarının yıl sonuna kadar 100'ü geçeceğinden, "hiper enflasyon"un ortaya çıkacağından söz ediyorlar.

Bu durumda, Türk-İş'in, 1988 için aldığı % 58 ücret artışı, alınması gereken zammın en az 12 puan gerisinden gelmektedir. Burada da ilke kararları *çiğnenmiştir.*

Türk-İş genel başkanı, anlaşma sonrasında *Milliyet*'te yayınlanan demecinde, ücret artışı "ortalamasının % 76-77'ye geldiğini" belirtiyor. Bu açıklama, 1986-1987 enflasyon farkı için kamu işverenlerinden alınanın % 19 dolayında olduğunu anlamına gelebilir. Eğer öyleyse, Türk-İş kendisinin daha önce açıkladığı "% 25-30'luk" enflasyon farkından da "özveri" yapmış demektir.

Türk-İş'te sendikal birliği gözbebeğimiz gibi koruyalım

Türk-İş'le hükümet arasında varılan anlaşma, yukarıda ele aldığımız olumsuzluklardan dolayı, Türk-İş üyelerinde tepkilere yol açtı. Sağ sendika yönetimleri ile bazı "sol" unsurlar, durumdan, kendi dar çıkarlarını gerçekleştirmek üzere yararlanmaya çalıştılar.

Sağdaki saldırı, asıl olarak Türk Metal'in gerici yönetiminden geliyor. Türk-İş'i bölmeyi, konfederasyonu sol sendikalardan "kurtarmayı" hedefliyor. Öte yandan, bazı "sol" unsurlar, yeni durumdan, ayrı bir konfederasyon kurmak üzere yararlanmak istiyorlar.

Kısacası, Türk-İş ve onun kişiliğinde Türkiye işçi sınıfının Türk-İş'te gerçekleşmiş sendikal birliği, tehlikeye atılmak isteniyor.

Bu anlaşmanın yansıttığı sorunların çözümü, Türk-İş dışında değil, içindedir. Bu tür sorunlara haklı olarak kızan işçilerin bu kızgınlıkla yanlışa savrulmalarını isteyenlere verilecek tek doğru yanıt, Türk-İş'e daha çok, daha örgütlü olarak sahip çıkmak, Türk-İş'in içine daha iyi bakmaktır.

Sendikal birliğin korunmasının ve militan bir temelde pekiştirilmesinin en önemli bir yönü, Türk-İş'te ve ona bağlı sendikalarda *sendikal demokrasi*yi geliştirmeye, tabanın söz ve karar sahibi olması sürecine hız verilmesidir.

İleri işçiler, durumun farkındadırlar. Onlar, sınıfın sendikal birliğini, Türk-İş yönetiminin hatalarından güç alarak parçalamak isteyen *bölücü* eğilimlere ve akımlara karşı olanca güçleriyle karşı koyuyor ve ısrarla, "Türk-İş'te birlik" sloganını yükseltiyorlar.

İşçiler Türk-İş'te birleşin, alanlarda devleşin!

Mercan Köklü